The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

WEDNESDAY, MARCH 12, 1958.

LATVIJA AMERIKĀ

21./662. n-rs. TREŠDIEN, 1958. G. 12. MARTĀ 8. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.00; tekstā $3.20—$6.40 par vienu collas slejas telpu.

MĒS NEVARAM BŪT LAIMĪGI, PIRMS LATVIJA NAV BRĪVA

LNAK PADOMES SESIJA TORONTO

Latviešu nacionālās apvienības Kanadā 4. padomes otras sesijas darbu 8. martā sv. Trīsvienības baznīcas telpās ar svētbrīdi ievadīja māc. A. Lūsis, kam sekoja padomes prezidija priekšsēža prof. A. Dreimaņa uzruna. Priekšsēdis uzsvēra, ka mums visiem ir kopīga tautība un vienota doma, ka mēs nevaram būt laimīgi, pirms Latvija nav brīva.

Rakstveida apsveikumus bija sūtījuši Kanadas ministru prezidents J. Difenbeikers, Latvijas konsuls Montreālā V. Tomsons, ALA's un BPLA's priekšsēdis prof. P. Lejiņš, plkv. A. Silgailis no Halifaksas, jaunatnes žurnāla „Ceļinieks" redaktors M.Štauvers, inž. N. Zoldners, Otavā, un prāv. S. Mozga, Londonā, Ont.

Mandātu komisijā ievēlēja B. Senkēviču, Ž. Bukovski un L. Līdumu, kas pēc pilnvaru pārbaudes konstatēja, ka padomes sesijā bez vēlētiem 30, pilntiesīgi ir arī 19 organizāciju sūtītie padomes locekļi.

No vēlēto padomes locekļu pienākumiem atlūgušies H. Ozols un J. Gailītis, viņu vietā nāk pirmie kandidāti J. Celms un S. Mozga. Dažas pārmaiņas notikušas arī organizāciju izraudzītos locekļos: politisko partiju birojs sūta A. Budži, DV Hamiltonas nod. R. Kreišmani, Niagaras ev. -lut. draudze P. Treijeri, Saimniecisko darbinieku apvienība P. Rasiņu. No jauna nāk klāt Savstarpējā zemnieku ūnijas Kanadas latviešu nod., kas izraudzījusi R. Kronbergu. No 49 pilntiesīgiem padomes locekļiem sesijā ieradies 41.

Pirmajā sesijas dienā padomes locekļi noklausījās valdes prāva A. Svennes, nozaru vadītāju un citu darbinieku, kā arī revīzijas komisijas ziņojumus. Pēc vispusīgām pārrunām un debatēm valdes un darbinieku ziņojumus pieņēma vienbalsīgi, izsakot visiem darbiniekiem pateicību.

Otrā sesijas dienā padomes locekļi pulcējās sv. Andreja baznīcas telpās, lai pārrunātu turpmāko darbību un ievēlētu attiecīgās amatpersonas.

Par valdes priekšsēdi ievēlēja līdzšinējo A. Svenni ar 18 balsīm, bet par valdes locekļiem ievēlēja V. Upeslāci (36), J. Bāru (23), J. Grodni (22), A. Lūsi (20), N. Pētersonu (19), I. Andrejsonu un A. Sprūdžu (18).

Revīzijas komisijā ievēlēja B. Senkēviču (26), J Rolavu (18) un Ž. Bukovski (16). Par Latviešu Informācijas centra vadītāju vienbalsīgi ievēlēja J. Gobu.

Par vēlēšanu komisijas priekšsēdi vienbalsīgi ievēlēja J. Grīsli, bet par viņa vietnieku A. Rožkalnu. J. Niedru lūdza izstrādāt sesijas darba kārtības rulli, lai turpmāk sesijas ierobežoto laiku sadalītu visu daudzo un svarīgo jautājumu apspriešanai.

Plašāku atreferējumu par sesijas darba gaitu un rezultātiem sniegsim nākošajā numurā.

R. N.

LNAK Padomes pr-dis prof. A. Dreimanis 8. martā atklāja padomes 2. sesiju. Pa kr. prez. loc. B. Čevers, pa labi pad. loc. J. Grīslis un sekretāre P. Celma. J. Kreiļa uzņ.

VIDĒJIE AUSTRUMI SAZVĒRESTĪBAS JŪKLĪ

VEIDOJAS TUNISIJAS UN MAROKAS FEDERĀCIJA

KAMĒR NASERS GATAVOJAS LIKVIDĒT TUNISIJAS PREZIDENTU BURGIBU, SAUDI ARABIJAS KARALIS SAUDS VIJ CILPU NASERAM.

Pagājušās nedēļas nogalē izraisījās visai interesanta situācija, kas draud saārdīt Vidējo Austrumu arabu jau tā visai vārīgās attieksmes un sola radīt jaunu valstu nogrupējumu kā tālāku šķērsli Nasera arabu imperijas plāniem.

Tunisijas prezidents Burgiba kādā preses konferencē žurnālistiem izteicās, ka viņš sācis domāt par diplomātisko attiecsmju pārtraukšanu ar Apvienoto Arabu Republiku, jo Nasers, saskatīdams Tunisijas prezidentā kavēkli arabu imperijas veidošanai, sācis uzpirkt slepkavas pēdējā likvidēšanai .Lai Naseram nerastos nekādas illūzijas par Tunisijas politiku, prezidents Burgiba atļāvās pasvītrot, ka Tunisija nav ieņēmusi vēta pievienoties Apvienotai Arabu Republikai. Vēl vairāk, **Tunisija jau ilgāku laiku ved sarunas ar Maroku, un ir ļoti iespējams, ka jau tuvākā laikā nodibinās abu valstu federācija.** Izsakoties visai optimistiski arī par Alžīrijas jautājuma atrisināšanu, Burgiba piebilda, ka pēdējās neatkarības gadījumā arī tā piebiedrotos Tunisijas un Marokas federācijai.

Kairo. Kāda cita sazvērestības ziņa nāk no Apvienotās Arabu republikas. **Prezidents Nasers apvaino Saudi Arabijas karali Saudu atentāta rīkošanā pret viņu.** Sazvērestības gatavošanā pret Naseru Ēģiptes un Sīrijas presē vairākkārt parādījies arī Anglijas vārds, izraisot skaļu protesta vētru Londonā.

Vēršot apvainojumus pret Saudi Arabijas karali, Nasers žēlojas, ka pēdējais jau no laika gala bijis pret Arabu Apvienotās republikas dibināšanu un visiem spēkiem centies sabotēt iecerēto federāciju. Bet tā kā karalim Saudam tas nav izdevies, tad viņš tagad ar savu naftas naudu mēģinājis piekukuļot vairākus Apvienotās Arabu republikas valdības pārstāvjus prezidenta Nasera likvidēšanai.

Ja ziņa ir patiesa (Saudi Arabija to, protams, noliedz), tad karaļa Sauda vēlēšanās atbrīvoties no Nasera ir bijusi visai liela, jo, kā ziņo Kairo, Sauds ēģiptiešu uzpirkšanai iztērējis vairāk kā 5 miljoni dolaru. Prezidenta Nasera likvidēšana bijusi uzticēta pulkvedim Serajam, bij. Sīrijas pretizlūkošanas daļas vadītājam, kuram Apvienotās Arabu Republikas valdībā uzticēts Sīrijas provinces iekšlietu ministra amats.Sapņojot par Nasera likvidēšanu, Saudi Arabijas karalim jau bijis pašam savs iepriekš izstrādāts plāns. Proti, bijis paredzēts, ka šī gada 24. februārī, kad Nasers ar lidmašīnu atgriezās no Damaskas uz Kairo, plkv. Serajs paceltos kādā Sīrijas kara aviācijas iznīcinātājā un Nasera lidmašīnu notriektu. Visa vaina pēc tam tiktu uzvelta vai nu Izraēlai, Anglijai vai Sav. Valstīm.

Rietumu lielvalstis uz prezidenta Nasera apvainojumiem skatās visai skeptiski. Domā, ka Nasers, redzēdams savu arabu imperijas plānu sabrūkam atsevišķās arabu federācijās, kas nebūt nav viņam draudzīgas, ar saviem apvainojumiem mēģina iegūt arabu masu simpatijas.

DĀMU KOMITEJAS PILNSAPULCE

Svētdien, 16. martā pēc dievkalpojuma pl. 5 p.p. notiks Toronto 1. ev. - lut. draudzes dāmu pilnsapulce. Darba kārtībā: darbības pārskats un dāmu komitejas valdes vēlēšanas.

PAKISTANA MEKLĒ RIETUMU ATBALSTU

Kašmiras problēma vēl vienmēr Pakistanas un Indijas nesaskaņu darba kārtībā.

Karači. Vairāk nacionālu jūtu nekā politiski domājoša prāta mudināts, Pakistanas ministru prezidents Kāns Nūns piedraudēja saraut saites ar Rietumiem un meklēt draugus citur, ja Anglija un Sav. Valstis nepalīdzēs Pakistanai Kašmiras strīdos ar Indiju. Ministru prezidents uzsvēra, ka Rietumiem atsakoties palīdzēt Pakistanai, nav citas izejas kā pāriet pie komūnistiem. Savā runā, kas vairāk skanēja kā ultimāts, Pakistanas ministru prezidents deva Apvienoto Nāciju pārstāvim Grāmam vienu mēnesi laika atrast atrisinājumu gadiem ilgajam Kašmiras konfliktam. Pretējā gadījumā Pakistana sāks domāt par jauniem draugiem, kas tagad tās pašreizējo draugu dēļ ir Pakistanas ienaidnieki. Ministru prezidents Nūns uztraucās arī par Sav. Valstu pieaugošo militāro palīdzību Indijai un lika saprast, ka amerikāņu atbalsts Pakistanai nav tik liels, kā vispār domā.

BULGĀŅINS NERIMSTAS RAKSTĪT

JAUNA VĒSTULE EIZENHAUERAM

Padomju Savienība turpina propagandēt valdību galvu konferenci, bet no Rietumu prasību atzīšanas joprojām izvairās.

Vašingtonā. Pagājušās nedēļas otrā pusē Sav. Valstu prezidents Eizenhauers saņēma kārtējo Padomju Savienības ministru prezidenta Bulgāņina vēstuli — gan ar jaunu datumu, bet gandrīz ar tiem pašiem priekšlikumiem. Kaut gan bija iemesls domāt, ka šī vēstule būs Bulgāņina atbilde uz prezidenta Eizenhauera 15. februārī nosūtīto, taču saturs to neapstiprināja. Bulgāņins atkal tā aizrāvies pats ar savu taisnību, kas izklāstīta sešpadsmit garās lapās, ka Eizenhaueram tieši atbildēt vairs nebija atlicis laika. Vienīgi vienā jautājumā Bulgāņins bija atradis par iespējamu piekāpties, proti, laikā, kad Maskava saviļņoja Rietumus, propagandēdama ārlietu ministru konferenci „bez tiesībām", Bulgāņins pieprasīja, lai valdību galvu konferences sākuma diena tiktu noteikta jau pirms ārlietu ministru sarunām. No šīs prasības Padomju Savienība tagad gatava atkāpties. Toties piešķirt ārlietu ministru konferencei arī kādas lemšanas tiesības Padomju Savienība nedomā. Tāpat Padomju Savienība nav sagatavota runāt par Vācijas apvienošanu un Austrumeiropas satelitu atbrīvošanu.

Lai gan Londona un Vašingtona atkārtoti uzsver, ka visas zīmes rāda virzienā uz valdību galvu konferenci fakti katrā ziņā runā gluži pretēju valodu. Rietumu sabiedrotie vēl vienmēr prasa pienācīgu valdību galvu konferences sagatavošanu. Šai jautājumā domstarpības nav mainījušās, un kamēr šis šķērslis netiks pārvarēts, par tuvošanos valdības galvu sarunām ļoti grūti runāt.

CENTRĀLĀ VALDĪBA INDONĒZIJĀ GATAVOJAS UZBRUKT

NEMIERNIEKU MILITĀRĀ VADĪBA ŠAUBĀS PAR JAKARTAS CENTRĀLĀS VALDĪBAS INVĀZIJAS SPĒJĀM.

Jakartā. Ziņas, kas saņemtas no politiskās domstarpībās sašķeltās Indonēzijas, liecina, ka Jakartas valdība Javas salā gatavojas uzbrukumam nemiernieku centram Sumatrā. Valdības invāzijas armija, cik zināms, ir ap 5.000 vīru liela. Nemiernieku militārā vadība šaubās, ka Jakartai varētu būt pietiekami daudz „desantlaivu" šādas armijas izcelšanai. Nacionālisti padanga domā, ka bez palīdzības no ārienes Jakartas karaspēks par sekmīgu kampaņu nemaz nevar sapņot, bet ja Jakartai pienāktu palīdzība no ārpuses, tad tā būtu izrakstīta no Padomju Savienības. Tādā gadījumā, nacionālisti brīdina, viņi ar līdzīgu palīdzības saucienu griezīsies pie Sav. Valstīm.

LATVIEŠU JAUNATNE GARĀ VIENOTA TRIMDĀ UN DZIMTENĒ

KANADAS LATVIEŠU JAUNATNES KONGRESS BRAMPTONĀ

Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības Kanadā gadskārtējā kongresā Bramptonā, ko atklāja valdes priekšsēdis L. Zandbergs, bija 21 delegāts no 6 jaunatnes pulciņiem. Par kongresa vaditāju ievēlēja Gunti Liepiņu (Londona), bet par sekretārēm Anitu Atari (Londona) un Ievu Grodni (Bramptona). Kongresa dalībniekus apsveica, novēlot vislabākās sekmes, Bramptonas latviešu biedrības priekšsēdis J. Dindzāns no Bramptonas, DV nod. priekšsēdis J. Ronis. Bez tam rakstveida apsveikumus bija piesūtījuši DV KV priekšsēdis V. Mukts, LNAK valdes priekšsēdis A. Svenne, DV KV jaunatnes noz. vadītājs J. E. Breikšs, jaunatnes žurnāla „Ceļinieks" redaktors M. Štauvers un Otto Krolls no Čikāgas. Kongresa dalībnieki vispārējās pārrunās iztirzāja apvienības līdzšinējo darbību un nosprauda vadlīnijas turpmākam darbam, pieņemot vairākas rezolūcijas. **Lielā vienprātībā pievienojās Eiropas un ASV jaunatnes apvienībās jau agrāk pieņemtai deklarācijai, ka nav šķirtas latviešu jaunatnes, bet ir garā vienota latviešu jaunatne dzimtenē un trimdā, kas tic brīvās Latvijas nākotnei un cilvēces demokratisko ideālu uzvarai.**

Par LNJAK valdes priekšsēdi nākošam gadam ievēlēja Gunti Liepiņu (18 b.), līdzšinējam prdim L. Zandbergam savu kandidātūru atsaucot. Par valdes locekļiem ievēlēja: A. Atari (19 b.), V. Mazuru (17), A. Priedīti (16), A. Lūsi (15), Izoldi Silkovsku (14), V. Zariņu (14), Dailu Grīnu (11) un V. Gulēnu (11). Revīzijas komisijā ievēlēja Ievu Grodni, Annu Pūci un Pārslu Celmu.

Ar valdes rakstveida ziņojumu delegāti iepazinušies jau iepriekš. No tā izriet, ka valde noturējusi 7 darba sēdes, noorganizējusi 2 jaunatnes kursus, izveidotas labas attieksmes un sadarbību ar jaunatnes apvienībām ASV un Eiropā, kā arī citām organizācijām. Pašreiz LNJAK reģistrēti 253 biedri, bet nākotnē paredzama jaunu pulciņu dibināšana Otavā, Montreālā u. c. Iepriekšējā gada budžets, kas bija paredzēts $389,- apmērā, izpildījies ienākumos $367,17, bet izdevumos $229,06, tā dodot $138,11 atlikumu.

Rakstveida ziņojumu bija piesūtījis **pretkomūnistiskās nozares vadītājs G. Brikmanis.** Ungārijas brīvības peticijai savāktī 170 jauniešu paraksti. Izplatīta dažāda informātīva literātūra angļu valodā, lai atmaskotu komūnistisko propagandu. Daudz līdz šim darīts, bet nākotnē vēl jāturpina apkarot komūnistiskā literātūra skolu un citās bibliotēkās.

G. Liepiņš informē, ka jaunatnes žurnāla „Ceļinieks" pirmie 6 numuri jau pilnīgi izpārdoti. Pašreiz žurnālu izdod 385 eksemplāros. Sagaidāms, ka tuvākā nākotnē darbību uzsāks jaundibinātais jaunatnes apgāds, bet līdz tam laikam „Ceļinieka" izdošana jāturpina un jācenšas arī jaunu abonentu iegūšanā. Bez tam LNJAK valde izdod arī savu biļetenu biedru informācijai.

Revīzijas komisijas ziņojumu sniedza Ieva Grodne, konstatējot, ka valdes iepriekšējā gada darbība bijusi rosīga un sekmīga. Labā kārtībā atrasta arī kase, kases grāmata un attiecīgie dokumenti. Revīzijas komisija ierosina izteikt valdei un visiem darbiniekiem pateicību par veikto darbu, ko kongress pēc tam pieņēma vienbalsīgi.

(Nobeigums 2. lpp.)

KANADA UZVAR

IZŠĶIRĪGĀ SPĒLĒ KANADA PIEVEIC PADOMJU SAVIENĪBU, IZCINOT AMATIERU PASAULES MEISTARNOSAUKUMU LEDUS HOKEJĀ

Oslo. Pārsteigumiem bagātā sacensībā, kas redzēja Padomju Savienību panākam 1:0 vadību pirmajā trešdaļā un izlīdzinot rezultātu uz 2:2 spēles pēdējā posmā, Kanadas Vitbijas Danlopiem izdevās pieveikt Padomju Savienību ar 4:2 rezultātu un izcīnīt amatieru pasaules meistarnosaukumu ledus hokejā. Kanadas galīgo uzvaru noteica divi pēdējie vārti, tikai ar 30 sekunžu atstarpi, kas pilnīgi demoreālizēja labi spēlējošo padomju valstsvienību. Kanada meistarnosaukumu izcīnīja, uzvarot visas 7 spēles, atstājot aiz sevis Pad. Savienību, kamēr pagājušā gada uzvarētājs Zviedrija palika trešajā vietā. Kanada pagājušā gada meistarsacīkstēs nepiedalījās.

Prof. A. Dreimaņa referāts

Kanadas prospektoru un ģeologu biedrības kongresā 11. martā Toronto prof. A. Dreimanis kopīgi ar igauņu ģeologu J. Terasmae referē par pēdējā ledus laikmeta stratografiju Toronto rajonā. Prof. A. Dreimanis ir ārkārtas profesors Rietumu Ontario universitātē Londonā, Ont.

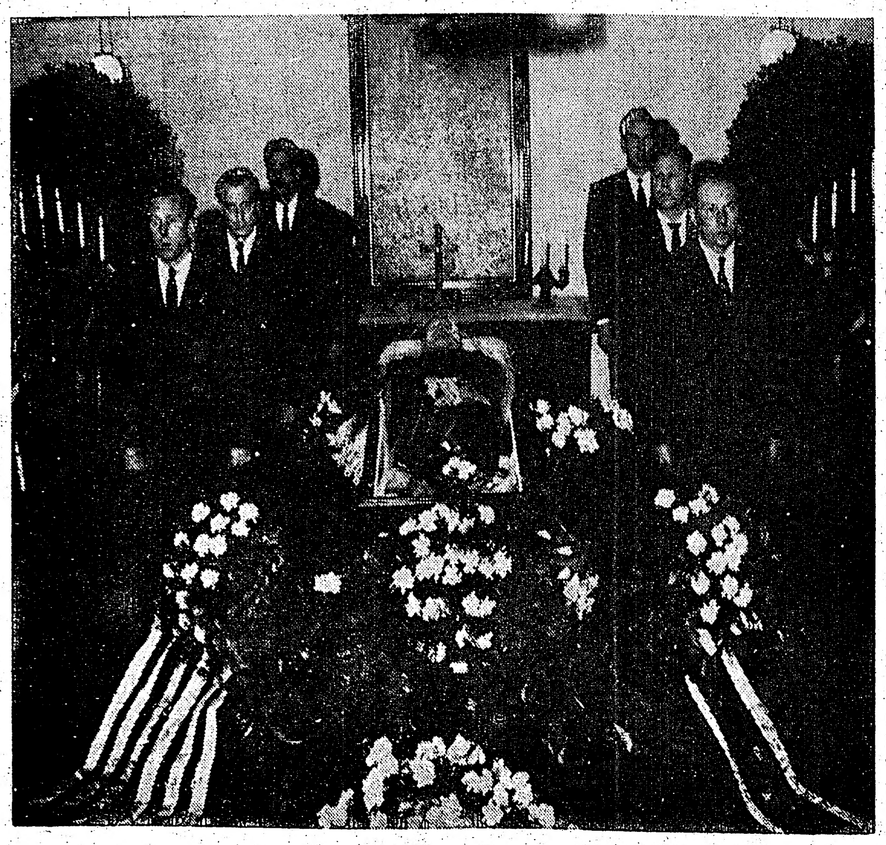

ĢEN. R. BANGERSKIS PĒDĒJĀ GAITĀ

Ģen. Rūdolfa Bangerska šķirsts Oldenburgas latviešu kolonijas ev. - lut. baznīciņā, (pa kreisi), tas sliga vainagu un ziedu jūrā, ko aizgājējam bija veltījuši nometnes iedzīvotāji, tuvi un tāli bērinieki, kā arī atsūtījuši tie, kas paši nevarēja bērēs ierasties. Goda sardzē stāv vietējās DV nodaļas Vanagi, kuŗu goda biedrs bija sirmais ģenerālis.

Pēdējā gaitā — Bīlefeldas latviešu transporta vīri iznes ģen. Rūdolfa Bangerska šķirstu no Omstedes novietnes, kur dižais kaŗavīrs visā klusībā vadīja savas trimdas dienas. Priekšā mācītāji J. Pīpe un P. Urdze.

Foto E. Sokolovskis

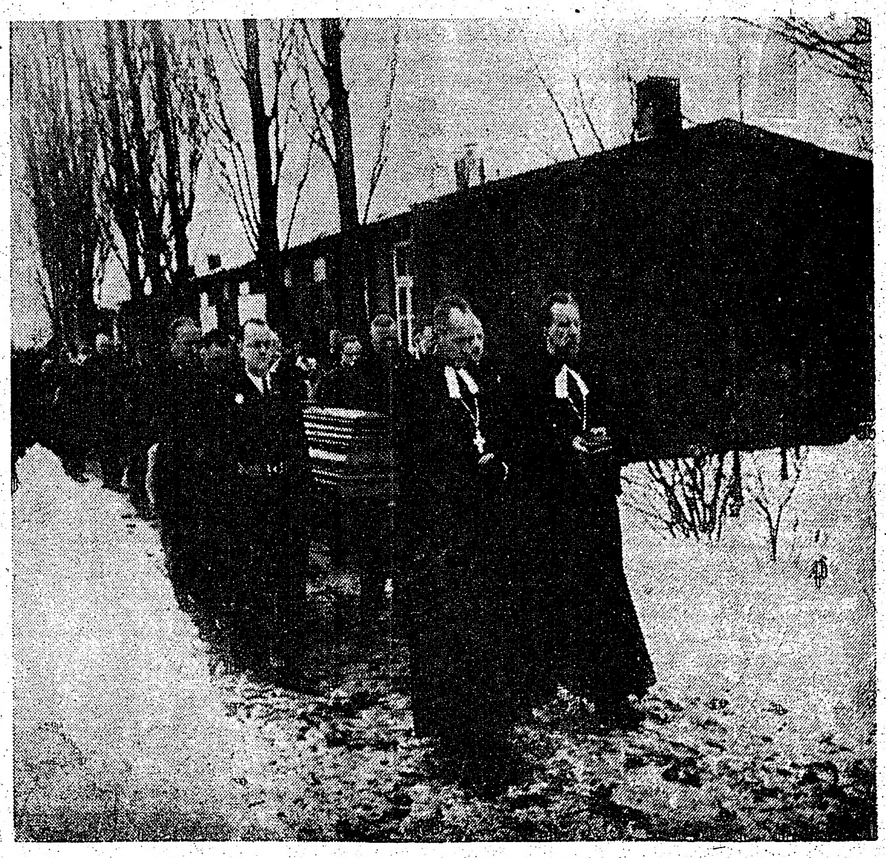

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
lenaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

LIELAIS MIEGS

VĒSTULE NO ASV PAR „KULTŪRĀLĀS DRAUDZĪBAS" LĪGUMU ASV UN PADOMJU SAVIENĪBAS STARPĀ

Vēl nebija nožuvusi iespiedumkrāsa amerikāņu laikrakstos publicētam nolīguma tekstam par „kultūrālo sadarbību" brīvās Amerikas un diktatoriskās komūnistu lielvalsts starpā, kad jau visur rādījās zīmes par pretdabīgas draudzības ievadījumu. Autobusos, kur cilvēki garlaikodamies izlasa visas reklāmas un dažreiz savai zināšanai no tām jābūt vairāk kā naivam, lai tipatur vairāk, nekā no laikrakstos lasītā, kā uz burvja mājienu nozuda plakāti ar pretkomūnistiskiem saukļiem un šaržiem. Televizijas raidījumos (Starp citu arī Ed. Sulivans) jau pasteidzās parādīt krievu paviljonu Briseles pasaules izstādē līdz ar Maskavas Boļšoj teātŗa baleta solistiem. Kā zināms, arī šī baleta viesošanās paredzēta lielajā „kultūras draudzības" parādē.

Amerikāņu laikrakstos parādījās arī uzņēmums ar parakstu „Galants diplomāts", kurā jaunais krievu sūtnis Menšikovs piedalīdz uzvilkt mēteli savai sievai pirms došanās uz pieņemšanu Baltajā namā. Acīmredzot, amerikāņu preses fotografs bija varējis bez grūtībām piekļūt sūtņa pārim padomju vēstniecībā.

Draudzīgu un laipnu sadarbības seju, protams, rāda arī krievi. Pilots, kas atveda uz ASV sūtni Menšikovu, jāva publikai apskatīt lidmašīnas telpas un dažās stundās to paveica ap 5000 amerikāņu. Pilots visiem laipni uzsmaidīja, bērnus pacienāja saldumiem . . .

Mēs nezinām, kas notiek dziļāk šīs nesaprotamās draudzības aizkulisēs. Varbūt uz šejieni jau ir ceļā tas pats sarkanarmijas deju un dziesmu ansamblis, kas uz mūsu operas skatuves „aizdejoja" Latvijai brīvību, noniecināja, sagandēja un notraipīja mūsu Balto namu. Amerikāņu prese, kaut sevi tā dēvē par atklātas domas paudēju, nereti slēpj patiesos faktus un spēlē izlikšanos. Tā pagājušā gada beigās laikrakstos parādījās E. Ruzveltes šķietamā žēlošanās — diez' vai viņa saņemšot izbraukšanas vīzu uz Padomju Savienību? Bet otrā dienā laikrakstos jau bija ziņa, ka lidmašīna ar augsto viešņu jau nosēdusies Maskavas lidlaukā . . .

Mēs nezinām, par cik un kā šī kultūrālā draudzība noskaņos Amerikas un diktatoriskās komūnistu lielvalsts starpā, kad jau visur rādījās zīmes par pretdabīgas draudzības ievadījumu. Autobusos, kur cilvēki garlaikodamies izlasa visas reklāmas un dažreiz savai zināšanai no tām jābūt vairāk kā naivam, lai tipatur vairāk, nekā no laikrakstos lasītā, kā uz burvja mājienu nozuda plakāti ar pretkomūnistiskiem saukļiem un šaržiem. Televizijas raidījumos (Starp citu arī Ed. Sulivans) jau pasteidzās parādīt krievu paviljonu Briseles pasaules izstādē līdz ar Maskavas Boļšoj teātŗa baleta solistiem. Kā zināms, arī šī baleta viesošanās paredzēta lielajā „kultūras draudzības" parādē.

Amerikāņu laikrakstos parādījās arī uzņēmums ar parakstu „Galants diplomāts", kurā jaunais krievu sūtnis Menšikovs piedalīdz uzvilkt mēteli savai sievai pirms došanās uz pieņemšanu Baltajā namā. Acīmredzot, amerikāņu preses fotografs bija varējis bez grūtībām piekļūt sūtņa pārim padomju vēstniecībā.

Draudzīgu un laipnu sadarbības seju, protams, rāda arī krievi. Pilots, kas atveda uz ASV sūtni Menšikovu, jāva publikai apskatīt lidmašīnas telpas un dažās stundās to paveica ap 5000 amerikāņu. Pilots visiem laipni uzsmaidīja, bērnus pacienāja saldumiem . . .

Mēs nezinām, kas notiek dziļāk šīs nesaprotamās draudzības aizkulisēs. Varbūt uz šejieni jau ir ceļā tas pats sarkanarmijas deju un dziesmu ansamblis, kas uz mūsu operas skatuves „aizdejoja" Latvijai brīvību, noniecināja, sagandēja un notraipīja mūsu Balto namu. Amerikāņu prese, kaut sevi tā dēvē par atklātas domas paudēju, nereti slēpj patiesos faktus un spēlē izlikšanos. Tā pagājušā gada beigās laikrakstos parādījās E. Ruzveltes šķietamā žēlošanās — diez' vai viņa saņemšot izbraukšanas vīzu uz Padomju Savienību? Bet otrā dienā laikrakstos jau bija ziņa, ka lidmašīna

Lūdz ģen. O. Dankeru uzrakstīt atmiņas par vācu okupācijas laiku

DV PILNSAPULCE ČIKĀGĀ

DV apvienības Čikāgā pilnsapulci atklāja tās pr-ks R. Poruks, aicinot sapulces dalībniekus ar īsu klusuma brīdi godināt pag. gadā mūžībā aizgājušo biedru piemiņu.

Par sapulces vadītāju ievēlēja V. Lagzdiņu, par protokolētāju Ed. Silavu. Sanāksmi sveica DV ASV pr-ks Aug. Vanags un sniedza īsu pārskatu par zemes valdes darbību 1957. gadā.

Par apvienības darbu pārskatu sniedza R. Poruks. Pagājušajā gadā iestājušies 20 jauni biedri, un patlaban apvienībā ir 158 aktīvi un 6 biedri veicinātāji.

Pēdējā laikā nodibināta Vanadžu kopa un ievēlēta kopas valde.

1957. gadā nācies piešķirt lielāku vērību vietējai aprūpei, un šai vajadzībai izlietots daudz vairāk līdzekļu nekā iepriekšējos gados. Ģimenes dienā un Ziemassvētkos apvienība apsveikusi kritušo karavīru piederīgos un invalidus. Tāpat pieminēti lāčplēši, kalpakieši un strēlnieki. Par sarīkojumiem ziņoja sarīkojumu daļas vaditājs A. Eglājs, par sporta kopas darbību arch. L. Kļaviņš. Revizijas komisijas pr. Ed. Ozoliņš ziņoja, ka revizijas komisija atzīst apvienības darbu par ļoti sekmīgu, par ko tās valdei un Vanadzēm izsakāma atzinība un pateicība.

Sapulce izteica pateicību visiem, kas atbalstījuši un sekmējuši DV darbu, bet it sevišķi E. Freibergam un būvuzņēmējam J. Katlapam par sporta kopai dāvinātiem sporta tērpiem $157,00 vērtībā un Ciānas draudzei par palīdzībai ziedotiem $100,00. Pēc īsām pārrunām pieņēma valdes iesniegto darbības pārskatu un ar maziem grozījumiem pieņēma valdes sastādīto tekošā gada budžetu.

Stājoties pie vēlēšanām, par apvienības priekšnieku ievēlēja R. Poruku, valdē: Ed. Silavu, J. Priedulāju, Al. Zaubi un V. Kupreičiku — līdzšinējos, no jauna inž. R. Nikuru un V. Lāčkāju. Kandidātos: E. Auniņu un A. Brenci. Revīzijas komisijā ievēlēja visus līdzšinējos: Ed. Ozoliņu, J. Tumu un H. Skombu. Par delegātiem Čikāgas latviešu organizāciju apvienībā: K. Sirmo un A. Elgūtu, bet par delegātiem DV pilnsapulcē: R. Poruku un J. Utināņu. Delegātu izraudzīšanā ALA's kongresam pilnvaroja valdi.

Pilnsapulce pieņēma ierosinājumu lūgt ģen. O. Dankeru uzrakstīt atmiņas par vācu okupācijas laiku Latvijā, jo šādam darbam vēlāk varētu būt liela vēsturiska nozīme.

Pilnsapulcē piedalījās 46 biedri.

A. Vilks.

Jaunā valde konstruējās sekojoši: pr-ks R. Poruks, 1636 N. St., Louis Ave., tālr. AL 2-2774, pr. v. un sekretārs Ed. Silavs, 43 Garfield, Oak Park, Illinois, tālr. VJ 8-0720, un kultūras daļas vad. R. Nikurs, 2229 N. Bissell St., tālr. BJ 8-6156, kasieris J. Priedulājs 2912 W. Belden Av., tālr. HU 9-2996, biedrzinis un kasiera v. Al. Zaube, 3260 W. Le Moyne Ave., tālr. BE 5-3108, mantzinis un sarīkojumu daļas vad. V. Kupreičiks, 5733 W. Byren Av., tālr. AV 3-7548, sekretāra p. igs V. Lāčkājs. 4132 N. Francisco Ave., tālr. JR 8-5713. Revizijas komisijā pr-ks Ed. Ozoliņš, locekļi J. Tums un H. Skomba.

-ro.

ĢEN. R. BANGERSKIS PĒDĒJĀ GAITĀ

28. februārī ziemas saule spoži apmirdzēja sniegos iegrimušo Oldenburgas latviešu koloniju, uz kurieni pārveda mūžībā aizgājušo sirmo cīnītāju ģenerāli Rūdolfu Bangerski, lai vēl apgultos nometnes baznīciņā pēdējai atpūtai pirms lielās izvades uz svešas zemes kapu kalniņu. Te diženo karavīru sagaida viņa bijušie kauju līdzgaitnieki vecie strēlnieki, kas nostājas pie šķirsta goda sardzē. Viņus nomaina latviešu leģionāri un pēdējos — gaidas un skauti, kas no sava labvēļa, jo tiem piederēja ģenerāļa sirds, atvadās ar lielo sēru jundu.

Taču tie, kas vēl klusībā grib teikt ardievas lielajam latvietim, draugam un padomdevējam, nāk līdz pat vēlai vakara stundai.

Tad pienāk 1. marts — R. Bangerska bēŗu diena. Sēro lielā latviešu kolonija, sēro arī pelēkās mākoņu krokās tērpusies debess, kad plkst. 11 pie aizgājēja šķirsta nostājas vecā virsnieku auda: plkv. Janums, Viksna, kapteiņi Jansons, Valters, Caunītis, Lūsis. Neskaitāmas ziedu un vainagu veltes rotā mazo baznīciņu. Klusi dūc ērģeles, sāpes gul pāri lielajam dievlūdzēju pulkam ,kad izskan pirmā dziesma — Augšā aiz zvaigznēm. Māc. P. Urdze svētrunā cildina aizgājēju kā lielu karavīru, kuŗa viss gaŗais mūžs bijis vienīgi kalpošana savai tautai, savam tuvākam un savam Dievam. „Es nezinu otru tik lielu personību, kas tā prata mīlēt, kas tā spēja piedot, kā ģenerālis", uzsver mācītājs. Vēl lūgšana, un Bilefeldas transporta vīri ņem šķirstu uz rokām un iznes līdz kolonijas vārtiem, kur to novieto automašīnā. Gaŗa jo gaŗa stiepjas pavaditāju un vainagu rinda, kādu Oldenburgas pilsēta vēl nav piedzīvojusi.

Kad ģenerāļa šķirsts ir nogrimis kapā un pāri klusajiem kokiem izskanējuši māc. P. Urdzes un J. Pīpes svētīšanas vārdi, pēc dziesmas — Kādā nu mierā, kā pirmā pie svaigās zemes kopiņas nostājas un vainagu no ģenerāļa piederīgajiem noliek Priedes kundze. Ministrs R. Liepiņš, atvadoties sūtņa un Latvijas pilnvaru nsēja K. Zariņa vārdā atgādina, ka aizgājējs bijis viens no tiem mūsu tautas lielajiem latviešiem, kas pats sev lauzis ceļu augšup, audzinājis daudzas cinītāju audzes un kuŗa sirds piederējusi savai tautai un tēvu zemei. DV CV priekšnieks plkv. V. Janums atvadās no ģenerāļa kā no liela karavīra, kuŗš vienmēr spējis saklausīt savas tautas aicinājumu. Pēc tam atvadās L.k.o.k. saimes vārdā — N. Rudzītis, LAKEC un LNP Lielbritanijā — Dr. Silarājs, LCP un LCK Vācijā — mag. hist. J. Bračs, Kalpaka bataljona — O. Caunītis, virsnieku apvienības — P. Valters, JKS Vācijā — A. Ludriksons, Latviešu skautiem un gaidām — J. Eglājs, Concordia Valdemaris un DV Dānijā — I. Reitmanis, 19. latviešu divizijas — R. Kociņš, Ļejasaksiņas pavalsts valdības, Oldenburgas apgabala un pilsētas — atv. plkv. von Scheliha, Oldenburgas garnizona — kom. maj. Hoerenz, vācu atvaļinātiem karavīriem — plkv. fon Schoenfelds, Fareles veco ļaužu mītnes — J. Būmanis, u. c. Pēdējos atvadu sveicienus sūtījušas arī DV Anglijas, Kanadas, un Zviedrijas zemju valdes.

Jau diena iegriezusies pēcpusdienā, kad pavaditāju pulks sāka izklist, bet sirmā ģenerāļa kapu kopiņu klāj vainagu un ziedu kalns.

Saņem mantojumu no Igaunijas

Kāds igaunis, kas dzīvo Zviedrijā, saņēmis mantojumu no Igaunijas. Caur ārlietu ministriju viņam izmaksāts 3.000 zv. kronu. Igaunijā miris viņa brālis, kuŗam piederējusi nenacionālizēta māja. Tā pārdota par 6.000 rubļiem.

Padomju valdība pieprasa mantojumu izmaksu arī tās pilsoņiem. Zviedrijā turpina darboties vairākas igauņu kuģniecības sabiedrības. Daudzi no šo sabiedrību līdzīpašniekiem ir deportēti un miruši. Padomju iestādes tagad pieprasa, lai mirušajiem piederošo īpašuma daļu izmaksā mantiniekiem Igaunijā. Mirušā kuģu īpašnieka Otsmana meita jau ieradusies no Tallinas Stokholmā, kur tai izmaksāti vairāki desmiti tūkstoši kronu. Nav noskaidrots, vai saņemto īpašumu padomju pilsonis var paturēt, vai arī to nacionalizē.

Latvijas Amerikā
pārstāve Čikāgā
AUSTRA OZOLIŅA,
LATVIAN GIFTS&PRODUCTS,
1643 N. Orchard St.,
Chicago 14, Ill.
DElaware 7-9288

LATVIEŠU JAUNATNE GARĀ VIENOTA . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

Pārrunājot Jaunatnes svētkus, kas paredzēti 1959. gadā, kongresa dalībnieki ar atzinību uzņēma DV organizācijas gatavību šos svētkus atbalstīt morāli un materiāli, tāpat atzinīgi novērtēja Niagaras Draudzības un jaunatnes dienu rīcības komitejas bezprocentu aizdevumu $1.000,- apmērā. Sakarā ar lūgumu par $500,- aizdevumu no Dziesmu svētku rīcības komitejas, pēdējā paziņojusi, ka aizdevumam principā piekrīt, bet prasa bankas drošību.

L. Zandbergs ziņo, ka viņš ar Dagniju Treijeri piedalījušies Niagaras Draudzības un jaunatnes dienu rīcības komitejas sēdē, kur viņiem uzticēts no jaunatnes vidus sameklēt kādu piemērotu runātāju svētkos. Šinī sakarā ievadītas sarunas ar ALJA's valdes priekšsēža vietnieci Maiju Freivaldi, kas savu piekrišanu devusi.

Draudzības dienas Niagarā šogad paredzētas 19. un 20. jūlijā. Jauniešiem būtu jārūpējas par piemērotu ugunskura programmu. Par derīgu uzvedumu atzina Valtera Nollendorfa komēdiju „Policista atriebība". Lugas sagatavošanai izraudzīja atsevišķu komisiju (V. Zariņš, I. Grodne, P. Celma un V. Veldre).

Divas nedēļas pēc Draudzības dienām Niagarā ļoti plašs jaunatnes sarīkojums paredzēts Londonā, Ont.

Apspriežot dāžādus ierosinājumus un turpmāko darbību, nolēma valdes sastāvu turpmāk palielināt uz 9 locekļiem.

Rosīgākajiem un veiksmīgākajiem jaunatnes darbiniekiem, kas pārsnieguši statūtos paredzēto vecuma robežu un turpmāk nevar vairs darboties kā aktīvi apvienības biedri, nolēma piešķirt LNJAK nozīmi zeltā. Pirmo šāda veida nozīmi nolēma pasniegt līdzšinējam valdes loceklim un pretkomūnistiskās nozares vadītājam **Guntāram Brikmanim**, lūdzot viņu šo nozari turpmāk vadīt kā padomdevējam.

Par LNJAK padomdevējiem nākošam gadam apstiprināja līdzšinējos: B. Rubesu, M. Stauveru, G. Brikmani un V. Upelāci, bet no jauna DV KV jaunatnes nozares vadītāju J. E. Breikšu.

Ievērojot to, ka studējošiem un vidusskolas vecuma jauniešiem daudz laika jāziedo tiešiem skolas uzdevumiem, nolēma turpmāk apvienības kongresus noturēt vasaras otrā pusē, kad vairāk brīva laika.

Lai jaunatnes darbam gūtu plašāku atsaucību vecākā un vidējā paaudzē, nolēma pie LNJ AK piesaistīt biedrus veicinātājus tādā pašā veidā, kā to līdz šim praktizēja atsevišķi jaunatnes pulciņi.

Kaut gan jaunatnes žurnāla „Ceļinieks" abonentu skaits audzis, tomēr žurnāla izdošana prasa vēl zināmas piemaksas. Lai izdošanu nostabilizētu, nolēma pacelt abonēšanas maksu — par vienu dolaru turpmāk dodot 4 numurus līdzšinējo 5 vietā. Nolēma iegādāties 2 Jaunatnes apgāda pajas $60,- apmērā.

LNJAK valdes darbā liela nozīme ir arī vispusīgai informācijai par atsevišķu pulciņu darbību, kādēļ nolēma pie valdes izveidot pulciņu nozari ,ko vadīs kāds no valdes locekļiem.

B. Rubess bija piesūtījis gaŗāku rakstveida ziņojumu par jaunatnes vadītāju kursu nozīmi un organizēšanu, aicinot šo jautājumu kārtošanu nodot kādam no valdes locekļiem. Šim ierosinājumam principā piekrita, tā izkārtošanu atstājot valdes ziņā.

Plašākas pārrunas izraisīja jautājums par kongresa delegātu skaita palielināšanu. Līdzšinējie statūti paredz uz katra pulciņa 10 biedriem 1 delegātu, bet lielākā daļa delegātu atzina, ka kongresa darbs būtu sekmīgāks ja delegātu skaits būtu lielāks. Tāpēc ierosināja turpmāk no katriem 5 pulciņa dalībniekiem sūtīt 1 delegātu. Pret šo ierosinājumu balsoja visi 8 Toronto „Lāpas" delegāti, kāpēc 11 ierosinājuma atbalstītāji ,negūstot statūtos paredzēto ⅔ balsu vairākumu, bija spiesti no ierosinājuma atteikties.

L. Zandbergs informēja par Eiropas un ASV jaunatnes apvienību viedokļiem Brīvās pasaules latviešu jaunatnes padomes radīšanai; to veidotu visu zemju jaunatnes apvienību vadītāji. Šo jautājumu atstāj valdes izšķiršanai. Tāpat valdes ziņā atstāja jautājumu par 3 locekļu komisijas izveidošanu LNJAK darbības, uzbūves, statūtu u. c. jautājumu pētīšanai, lai kongresā nāktu ar konkrētiem ierosinājumiem.

Nākošā gada budžetu pieņēma $540,- apmērā.

Kongresa darbu un spraigās debates vēlā vakara stundā nobeidza ar kopīgi nodziedātu Latvijas himnu.

Par kongresa telpām un delegātu uzņemšanu bija gādājis Bramptonas latviešu jaunatnes pulciņš „Liesma", kas bija rūpējies arī par priekšnesumiem un deju.

R. N.

Norandā

2. martā notika DV vietējās nodaļas valdes sēde, kuŗā piedalījās visi valdes locekļi un grāmatnīcas vadītājs. Valde vispirms iepazinās ar DV KV piesūtītiem pārskatiem par 1957. gadu un pieņēma zināšanai sava pārstāvja A. Putniņa ziņojumu par DV gadskārtējās delegātu kopsapulces norisi Toronto. Sastādot pārskatu par 15. februāri Virdžinijtaunā rīkotā karnevāla ieņēmumiem un izdevumiem, konstatēja, ka tas devis nodaļai $110,47 tīra atlikuma. Sarīkojums bija ļoti labi apmeklēts, bet masku, diemžēl, bija maz. Pirmās trīs labākās tika godalgotas. Vakars noritējis ļoti labā un jautrā noskaņā, un ar to apmierināti kā apmeklētāji, tā rīkotāji.

Valdes priekšsēdis R. Grāvītis izteica pateicību valdes locekļiem un visiem pārējiem, kas pielikuši savu ķoku karnevāla sarīkošanā un veicinājuši tā labo izdošanos.

Pārrunājot turpmākās darbības plānus, valde vienojās nākošo sarīkojumu aprīļa beigās vai maija sākumā rīkot Norandā, bet Jāņu līgošanu — atkal Virdžinijtaunā.

DĀVANA
DRAUGIEM - KANADIEŠIEM
Knuta Lesiņa
THE WINE OF ETERNITY
(stāsti)
Gliti iesieta $4.25.
DV. GRĀMATNĪCĀ,
123 Huron St., Toronto.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 16

PIRMAIS GRADUETAIS
(C.L.U.)
LATVIEŠU APDROŠINĀTĀJS
ar visilgāko pieredzi
I. ANDREJSONS
84 ABBOTT AVE., TORONTO.
Tel. RO 2-0372 # LE 5-3197.

LASĪTĀJU VĒSTULES

PATIESĪBA LABAD

Latvijas Amerikā redakcijai:

Izlasījis LA š. g. 5. marta n-rā 8. lpp. rakstu par disputa vakaru Indiānāpolē, redzu ka tur par mani sniegtas nepatiesas ziņas.

Patiesības labad gribu sabiedrībai paskaidrot, ka man, kā bijušam ALJA's Informācijas nozares vaditājam, nekad nav bijušas visu biedru adreses, ir gan bijušas visu pulciņu vaditāju un vairāku sabiedrisko darbinieku (kā mācītāju u. c.) adreses. Pirmos divus ALJA's Ziņu n-rus izsūtīju no Meksikas tikai pulciņu vaditājiem, kas tos izdalīja saviem biedriem. Pie manis esošās dažas pulciņu adreses esmu turējis konfidenciālas. (Neaizmirsīsim arī faktu, ka latviešu adreses atrodamas katrā telefona grāmatā). Kopš pag. gada augusta ALJA's Inf. nod. esošās visas adreses tika nodotas tā laika apvienības sekretāram un ar septembri Mārai Kaugarai (ALJA's Ziņu redakcijai); man šo adrešu nav.

Tāpat ar patiesību nesaietas rakstītāja A. B. secinājums, it kā es V. Muižniekam būtu teicis ka uz ALJA's „pieprasījumiem" neatbildēšu. Runa gan bija par sakaru izbeigšanu ar dažām ALJA's vadošām personām personīgā plāksnē.

Hugo Atoms
Meksikas pilsētā.

NEPĀRDOMĀTA RĪCIBA VAI REKLĀMAS TRIKS?

Latvijas Amerikā redakcijai:

Liekas, ka pēdējā laikā populāri kļūst īpatnēji reklāmas triki. Piemēram, Zīverta lugai Smilšu tornis apmeklētājus pievilka kāda tautieša izteiktās domas, ka katoļticīgiem lugu vajadzētu boikotēt.

Nupat atkal lasiju Latvijas Amerikā 5. marta n-rā, ka Indianapoles latviešu jaunieši savākuši visus atrodamos „Jaunās Gaitas" 11. n-ra eksemplārus un nosūtījuši atpakaļ uz redakciju, līdz ar protestu pret studenta Ingvara Kalniņa rakstu „Domas par valsti." Esmu lasījis minēto rakstu, un liekas, ka trimdinieku vairumam noteikti pieņemama autora pamatdoma un izejas beze: „Patiesībā pati sliktākā demokratija ar visiem saviem trūkumiem arvien labāka par katru diktatūru, jo demokratijā tās trūkumus tauta pati var novērst, ja viņa to vēlas."

Domāju, ka daudzi jaunieši, kas lasījuši minēto rakstu, nesapratīs Indianapoles jauniešu rīcību. Ingvara Kalniņa doma, ka „Latvija var atjaunoties un pastāvēt tikai kā demokratiska valsts", ir noteikti pareiza.

Neticu, ka Indianapoles jaunieši komūnistu diktatūras vietā vēlas citu diktatūru. Tādēļ jājautā, vai minētā jauniešu rīcība nav veikli inscenēts „Jaunās Gaitas" reklāmas triks.

M. Z., Ontario.

ES ATBILDU!

Latvija Amerikā redakcijai:

Draugi, kanaki un visi citi cēlie un brašie trimdas frontes cīnītājas un cīnītāji (mīļos, kuslos bērniņus ieskaitot), uz jūsu pamatotiem jautājumiem, kāds īsti mans maizes darbs un ko daru pēc karnevālu un citu lustīgu būšanu aizvadīšanas, bez ienaida un bailēm paskaidroju sekojošo: Pārpilnajā mierā, gan nomodā, gan miegā, krāju enerģiju savos kolosālajos kaulos, nākošām lustīgām izdarībām. Paglāstu ūsas, un ja žubīte (mana sieva) nemana, maskojies bučoju Mūzas jaunkundzi . . .

Un zināšanai saku šito te: — Jau sen, pirms Sputņika dzimšanas, esmu Leonharda Krūmāja kunga pilntiesīgs satelits, esmu manāms Muskokā no Sprungulcela pa labi, un, ja jau man tik kārtīgs boss, kā te minēts, tad nekāda maizes darba man nav un pēc tāda mana dvēsele nav ilgojusies un neilgojas, bet pārtikšanā esmu nodrošināts līdz 1.000-am augumam, un maķenīt vairāk.

Tāpēc — prieks censties!

Jūsu Vilibalds Drosmiņš,
(dižk.)

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

DAUGAVAS VANAGI

PILNSAPULCE KLĪVLENDĀ

Arī Klīvlendā pilnā tvaikā pilnsapulču sezona, tomēr uz klīvlendiešiem nevar attiecināt laikrakstos lasīto par šādu sapulču dalībnieku skaitu, kuŗš esot tikai ap 5% no biedru skaita. Tāpat Klīvlendā līdz šim vēl nav bijis gadījuma, kad trūktu amatpersonu kandidātu. Pagājušā vasarā sava veida rekordu uzstādīja abas ārkārtējās KLB pilnsapulces, kuŗās piedalījās 60 — 70% no biedriem. Nule aizvadītā DV apvienības sapulce gan nesita tik augstu vilni, bet arī 30% nav nieka skaitlis.

Par sapulces vadītāju izraudzīja A. Piterānu, kuŗš attaisnoja viņam dāvāto uzticību. Šī bija viena no retajām sapulcēm, kur gandrīz visus lēmumus un ierosinājumus pieņēma vienbalsīgi.

Apvienības priekšnieks Ernests Šteins ziņoja, ka nākuši klāt jauni Vanagi un Vanadzes, tā ka biedru skaits ievērojami pieaudzis un tagad jau pārsniedz simtu: ir 82 aktīvie biedri un 6 biedri-veicinātāji, kopā ar 16 Vanadzēm — 104. Aizvadītajā gadā bijusi ļoti laba saticība un sadarbošanās ar citām organizācijām, savstarpēji izpalīdzoties telpu, inventāra, priekšnesumu u. c. ziņā. Lieliski bijuši ziedojumu akciju rezultāti, pārsniedzot visu iepriekšējo pieredzēto un paredzēto. Aprūpes lietu vaditājs Laicāns var ziņot, ka pagājušais gads aprūpei devis kopsummā $2109,-. Vēl valdes priekšnieks ziņo, ka notikušas 3 pilnsapulces, 13 valdes sēdes, bijuši 7 lielāki sarīkojumi, vairāki izbraukumi „zaļumos", piedalīšanās lojālitātes gājienā un citur — vairākkārt arī kopā ar citām organizācijām. Arī revīzijas komisijas priekšnieka J. Jurjāna ziņojums ir atzinīgs, pēc kam vienbalsīgi, ar aplausiem sapulce izsaka valdei pateicību par ļoti sekmīgo un aktīvo darbību. Tāpat vienbalsīgi tiek pieņemts arī nākamā gada budžeta projekts.

Drāmatiskās secijas vaditājs — dekorātors un gleznotājs Bernhards Sniedze ziņo, ka no Bostonas uz Klīvlendu pārcēlies režisors Rubenis, kuŗš Bostonā beidzis Veica studiju, pēdējā laikā jau darbojies kā režisors, aizstādams Veicu. Šo jauno režisoru, kas Klīvlendā uzsācis teātŗa studijas amerikāņu kolledžā, ir laimējies piesaistīt DV apvienības drāmatiskajai sekcijai, tāpēc šinī virzienā ir labas, daudzsošas izredzes. Rubenis ir jau Klīvlendas apvienības biedrs un sācis iestudēt Ed. Vildes komēdiju „Laimes pūķis", izrāde būs maijā.

Lielā vienprātībā, ar 28 balsīm un trim baltām vēlēšanu zīmītēm par priekšnieku tiek atkal ievēlēts līdzšinējais — Ernests Šteins — nu jau trešo gadu. Valdē ievēlēti: Zemesarājs (29), Laicāns (26), Čečeris (23), Lujāns (23), Dāniels (22) un Sakss (21), kandidāti — Eigners un Konovs. Arī revīzijas komisijā tiek ievēlēti visi līdzšinējie. Pēdējās ziņas vēsta, ka par priekšnieka vietnieku ievēlēts nesen no Kičeneras uz Klīvlendu pārnākušas koru diriģents — inž. E. Sakss.

KANADĀ

TORONTO

Latviešu ārsti Toronto

Silvija Užāns, 552 Linsmore Cres., tel. HO 5-2892; Ed. Upenieks, 537 College St., tel. WA 1-0455 vai LE 4-5196; Dr. K. Zymantiene, 1393 Dundas St., W., tel. LE 4-6851

OŠAVĀ

Pēc grūtas slimības Ošavas slimnīcā 37 gadu vecumā mirusi Smaida Sebre, dzim. Jansons. Uz pēdējo dusu Mount Lawn kapsētā viņu izvadīja māc. A. Lūsis. Pēc aizgājējas sēro vīrs un 7 gadus vecs dēliņš.

HAMITONĀ

Gada svētkus rīko Aiviekstes skautu vienība Hamiltonā sestdien, 15. martā, plkst. 7,00 vak., kanadiešu skautu mītnē, 375 James St., S. Visi mīļi aicināti.

Ziņaidas Lazdas pieminas vakaru ar Dr. P. Vasariņa referātu rīko HLB dāmu komiteja 29. martā, plkst. 7,00 vak. Latviešu ev. - lut. Kristus draudzes baznīcas lejas zālē. Dzejas lasīs: M. Plostniece - Martinova un G. un Z. Upītes, dziesmas ar Z. Lazdas tekstiem dziedās: M. Plostniece - Zemīte ,pie klavierēm: I. Sakss. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem. Atlikums par labu latviešu ģimnazijai Minsterē, Vācijā.

MONTREĀLĀ

Ir nodoms Montreālā organizēt deju kapellu. Ieinteresētie laipni lūgti pieteikties pie A. Bremzes, 58 — 8-th Ave., Terasse Voudreuil, Que. Telef. Ste. Anne de Bellevue 5201, vai pie J. Gributa, 10189 Cobourg Ave., Apt. 8, Montreal 12, Que. Telef.DU 8-0964.

Montreālā projektē dibināt jauktu kori, viru kori „Junda" papildinot ar altiem un soprāniem. Tautietes, kuŗām būsu vēlēšanās dziedāt jauktajā korī, lūgtas pieteikties pie V. Grundes, 1172 Mackay St., Apt 6 B. Telef. WE 5- 3637.

Latvijas Amerikā
pārstāve Čikāgā
AUSTRA OZOLIŅA,
LATVIAN GIFTS&PRODUCTS,
1643 N. Orchard St.,
Chicago 14, Ill.
DElaware 7-9288

2:1 PAR LABU KĀRI

IV

BRĪŽI, KAS NAV AIZMIRSTAMI

Un vēl kāds personīgās pieredzes raksturojums 1919. g., kad kā Jelgavas ģimnazists es piedalījos 2 neaizmirstamās sapulcēs. Aprīlī, drīzi pēc tam, kad no Jelgavas bija izdzīti lielinieki un to bija ieņēmušas vācu dzelzs divīzijas vienības (latviešu karaspēks bija novirzīts uz Tukumu un Ķemeriem), Jelgavā ieradās pagaidu valdības iekšlietu ministrs Dr. M. Valters un tautas sapulcē informēja par pagaidu valdības darbību. Sapulcē redzēja krietni daudz vācu karavīru un virsnieku. Tas atstāja iespaidu, ka jaunais iekšlietu ministrs nejūtas īsti brīvs ne savā rīcībā, ne valodā. Viņš tomēr runāja ļoti pārliecinoši, noteikti un, kaut pasalti un diplomātiski, tomēr sludināja jauno nacionālās valdības priecas vēsti jelgavniekiem. Kā tas jauniešiem sildīja sirdis! Tā paša gada novembrī, pēc Jelgavas atbrīvošanas no bermontiešiem, Jelgavā ieradās ministru prezidents Kārlis Ulmanis un tirgus laukumā runāja par nacionālās ciņas uzdevumiem un jaunās valsts mērķiem. Ja M. Valters sildīja sirdis, tad Kārlis Ulmanis tās ie
aizrāva un apbūra,
Latvijas karoga skūp
pulce un tās lielais ie
rakstīts manā rakstā
ticība" laikrakstā „La
rikā" 1953. g. novembi
ros). Ja Dr. M. Valt
solida ierēdņa - diplon
du, tad Ulmanis — k
tribūns. Pēc 40 gadie
sapulces un to runāt
dzīvi acu priekšā. Tie
stami. Bet abus šos ru
viņu iespaidu uz tau
not vislabāk var n
terminoloģiju: 2:1 pa
manim.

5:0 PAR LABU U

„Amerikas Vēstnesī
dams pieminēto M. V
stu, tam kā sava lid
sacerējumam licis
Valters piederot pie
cilts, kas nodibināja
mulējumam var piek
dēļ viņam esot tiesī
jektivam. Arī T. Puis
ka Valters atsedzot
politikas aizkulises s
šīvā skatījumā. Be
ka tas, kas vakar b
šodien ir jau vēstur
pirms 20 gadiem bij
šodien ir negrozāma
vēsture nepazīst un
zit subjektivismu. Šī
ir daudz personīgā
bas. Ja subjektivism
žojas ar personīgu
tad tas notikumu vēr
ņem katru vēsturisk
bas pamatu.

Kas attiecas uz j
nieka T. Puisāna
ka M. Valters tomē
un bagātu domu īp
tas nav apšaubāms
domātu trimdas lat
daļa, tam negribas
jau tā pati trimdas
lākā daļa domātu
pēckara gados M.
Ulmanis ir Latvijas

STUDENTU DZĪVE

Daudz rakstīts un dzirdēts par mūsu studentiem, bet trūkuši mums fakti un statistika, kādēļ gribu mazai illustrācijai minēt vienu skaitļu virkni no „kaut kur ASV."

Mūsu latviešu „pagastā" dzīvo 1350 latviešu trimdinieku dvēseles ,kuŗu vidū ir 203 jaunieši studiju gados. 95 izšķirušies par ne studēšanu, izvēlēdamies arodskolas vai praktiskā darba „skolas". 107 ir uzsākuši studijas (4 jaunieši, kam nebija pabeigta vidusskola, īzturējuši iestāšanās pārbaudījumus universitātēs, bet 5 izsnieguši „diplomus" paši sev); nesekmības dēļ bijis jāstājas vai citu iemeslu dēļ izslēgti 6, pēc gada studijas pārtraukuši 7, pēc otrā mācību ga 4, pēc trim gadiem 3 un pēc četriem — 1; bagātus amerikāņu vīrus noķērušas, apprecējušās un studijas izbeigušas 9, amerikāņu sievas apņēmuši un studijas izbeiguši 2, latviskās laulībās devušies, nodibinājuši ģimenes

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3 - 5861
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8 - 7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE. APT. 16

PIRMAIS GRADUETAIS
(C.L.U.)
LATVIEŠU APDROŠINĀTĀJS
ar visilgāko pieredzi
I. ANDREJSONS
84 ABBOTT AVE., TORONTO.
Tel. RO 2-0372 # LE 5-3197.

LASĪTĀJU vēstules

PATIESĪBA LABAD

Latvijas Amerikā redakcijai:

Izlasījis LA š. g. 5. marta n-rā 8. lpp. rakstu par disputa vakaru Indiānāpolē, redzu ka tur par mani sniegtas nepatiesas ziņas.

Patiesības labad gribu sabiedrībai paskaidrot, ka man, kā bijušam ALJA's Informācijas nozares vadītājam, nekad nav bijušas visu biedru adreses, ir gan bijušas visu pulciņu vadītāju un vairāku sabiedrisko darbinieku (kā mācītāju u. c.) adreses. Pirmos divus ALJA's Ziņu n-rus izsūtīju no Meksikas tikai pulciņu vadītājiem, kas tos izdalīja saviem biedriem. Pie manis esošās dažas pulciņu adreses esmu turējis konfidenciālas. (Neaizmirsīsim arī faktu, ka latviešu adreses atrodamas katrā telefona grāmatā). Kopš pag. gada augusta ALJA's Inf. nod. esošās visas adreses tika nodotas tā laika apvienības sekretāram un ar septembri Mārai Kaugarai (ALJA's Ziņu redakcijai); man šo adrešu nav.

Tāpat ar patiesību nesaietas rakstītāja A. B. secinājums, it kā es V. Muižniekam būtu teicis ka uz ALJA's „pieprasījumiem" neatbildēšu. Runa gan bija par sakaru izbeigšanu ar dažām ALJA's vadošām personām personīgā plāksnē.

Hugo Atoms
Meksikas pilsētā.

NEPĀRDOMĀTA RĪCIBA VAI REKLĀMAS TRIKS?

Latvijas Amerikā redakcijai:

Liekas, ka pēdējā laikā populāri kļūst īpatnēji reklāmas triki. Piemēram, Zīverta lugai Smilšu tornis apmeklētājus pievilka kāda tautieša izteiktās domas, ka katoļticīgiem lugu vajadzētu boikotēt.

Nupat atkal lasīju Latvijas Amerikā 5. marta n-rā, ka Indianapoles latviešu jaunieši savākuši visus atrodamos „Jaunās Gaitas" 11. n-ra eksemplārus un nosūtījuši atpakaļ uz redakciju, līdz ar protestu pret studenta Ingvara Kalniņa rakstu „Domas par valsti." Esmu lasījis minēto rakstu, un liekas, ka trimdiniekū vairumam noteikti pieņemama autora pamatdoma un izejas baze: „Patiesībā pati sliktākā demokratija ar visiem saviem trūkumiem arvien labāka par katru diktatūru, jo demokratijā tās trūkumus tauta pati var novērst, ja viņa to vēlas."

Domāju, ka daudzi jaunieši, kas lasījuši minēto rakstu, nesapratīs Indianapoles jauniešu rīcību. Ingvara Kalniņa doma, ka „Latvija var atjaunoties un pastāvēt tikai kā demokratiska valsts", ir noteikti pareiza.

Neticu, ka Indianapoles jaunieši komūnistu diktatūras vietā vēlas citu diktatūru. Tādēļ jāautā, vai minētā jauniešu rīcība nav veikli inscenēts „Jaunās Gaitas" reklāmas triks.

M. Z., Ontario.

ES ATBILDU!

Latvija Amerikā redakcijai:

Draugi, kanaki un visi citi cēlie un brašie trimdas frontes cīnītājas un cīnītāji (miļos, kuslos bērniņus ieskaitot), uz jūsu pamatotiem jautājumiem, kāds īsti mans maizes darbs un ko daru pēc karnevālu un citu lustīgu būšanu aizvadīšanas, bez ienaida un bailēm paskaidroju sekojošo: Pārpilnajā mierā, gan nomodā, gan miegā, krāju enerģiju savos kolosālajos kaulos, nākošām lustīgām izdarībām. Pēglāstu ūsas, un ja žubīte (mana sieva) nemana, maskojies bučoju Mūzas jaunkundzi . . .

Un zināšanai saku šito te: — Jau sen, pirms Sputnika dzimšanas, esmu Leonharda Krūmāja kungą pilntiesīgs satelits, esmu manāms Muskokā no Sprungulceļa pa labi, un, ja jau man tik kārtīgs boss, kā te minēts, tad nekāda maizes darba man nav un pēc tāda mana dvēsele nav ilgojusies un neilgojas, bet pārtikšanā esmu nodrošināts līdz 1.000-am augumam, un maķenīt vairāk.

Tāpēc — prieks censties!

Jūsu Vilibalds Drosmiņš,
(dižk.)

anuskriptus saīsināt.
euzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs
narka.
iem parakstītajos rakstos izteiktās
jas viedoklim.

Ž. Unāms

2:1 PAR LABU KĀRLIM ULMANIM

IV

BRĪŽI, KAS NAV AIZMIRSTAMI

Un vēl kāds personīgās pieredzes raksturojums 1919. g., kad kā Jelgavas ģimnazists es piedalījos 2 neaizmirstamās sapulcēs. Aprīlī, drīzi pēc tam, kad no Jelgavas bija izdzīti lielinieki un to bija ieņēmušas vācu dzelzs divīzijas vienības (latviešu karaspēks bija novirzīts uz Tukumu un Ķemeriem), Jelgavā ieradās pagaidu valdības iekšlietu ministrs Dr. M. Valters un tautas sapulcē informēja par pagaidu valdības darbību. Sapulcē redzēja krietni daudz vācu karavīru un virsnieku. Tas atstāja iespaidu, ka jaunais iekšlietu ministrs nejūtas īsti brīvs ne savā rīcībā, ne valodā. Viņš tomēr runāja ļoti pārliecinoši, noteikti un, kaut pasalti un diplomātiski, tomēr sludināja jauno nacionālās valdības priecas vēsti jelgavniekiem. Kā tas jauniešiem sildīja sirdis! Tā paša gada novembrī, pēc Jelgavas atbrīvošanas no bermontiešiem, Jelgavā ieradās ministru prezidents Kārlis Ulmanis un tirgus laukumā runāja par nacionālās cīņas uzdevumiem un jaunās valsts mērķiem. Ja M. Valters sildīja sirdis, tad Kārlis Ulmanis tās iededzināja, aizrāva un apburā, sevišķi ar Latvijas karoga skūpstu (šī sapulce un tās lielais iespaids aprakstīts manā rakstā „Novembŗa ticība" laikrakstā „Latvija Amerikā" 1953. g. novembrī 8 numuros). Ja Dr. M. Valters atstāja solida ierēdņa - diplomāta iespaidu, tad Ulmanis — bija tautas tribūns. Pēc 40 gadiem abas šīs sapulces un to runātāji stāv kā dzīvi acu priekšā. Tie nav aizmirstami. Bet abus šos runātājus un viņu iespaidu uz tautu salīdzinot vislabāk var novērtēt ar terminoloģiju: 2:1 par labu Ulmanim.

5:0 PAR LABU ULMANIM

„Amerikas Vēstnesis", ievietodams pieminēto M. Valtera rakstu, tam kā sava līdzstrādnieka sacerējumam licis piezīmi, ka Valters piederot pie tās titānu cilts, kas nodibināja Latviju (for. mulējumam var piekrist) un tādēļ viņam esot tiesība būt subjektīvam. Arī T. Puisāns raksta, ka Valters atsedzot Latvijas ārpolitikas aizkulises savā subjektīvā skatijumā. Bet ievērosim, ka tas, kas vakar bija politika, šodien ir jau vēsture, un kas pirms 20 gadiem bija ārpolitika, šodien ir negrozāma vēsture. Bet vēsture nepazīst un nedrīkst pazīt subjektīvismu. Subjektīvismā ir daudz personīgā un vienpusības. Ja subjektīvisms jau robežojas ar personīgu nievājumu, tad tas notikumu vērtējumam atņem katru vēsturisku nopietnības pamatu.

Kas attiecas uz jaunā vēsturnieka T. Puisāna apgalvojumu, ka M. Valters tomēr ir skaistu un bagātu domu īpašnieks, tad tas nav apšaubāms, bet ka tā domātu trimdas latviešu lielākā daļa, tam negribas ticēt, jo tad jau tā pati trimdas latviešu lielākā daļa domātu arī tāpat kā pēckara gados M. Valters, ka Ulmanis ir Latvijas gremdētājs, noziedznieks un asociāls politiķis. Vai tiešām tā ir? Kā trimdas latviešu lielākā daļa uzņēma to, ka M. Valters nievāja Ulmani četrdesmito gadu beigās, tas bez jebkādiem komentāriem daudziem, liekas, būs vēl labā atmiņā.

Arī Kārlis Ulmanis ir skaistu rakstu un bagātu domu īpašnieks. Nerunāsim par tām domām un idejām, ko viņš ir iedzīvinājis un iebūvējis Latvijā — Kultūras fondu, Draudzīgo aicinājumu, Vēstures institūtu, Studiju fondu, Kārļa Ulmaņa civīllikumu u. t. t. Tās vecākai paaudzei ir visiem labi zināmas lietas. Aizrādīsim tikai uz Ulmaņa rakstiem un runām, kas Latvijā iznāca vairākos sējumos, bet es neesmu atradis tajos nevienu vietu, kur Ulmanis būtu nozaimojis, nonievājis vai personīgi aizkāris kādu citu personu, ne ienaidnieku, ne draugu, nedz to darbus. Nevienā Ulmaņa rakstā nevar atrast tādus izteicienus un kvalificējumus par citiem cilvēkiem un par to darbību, kā to varam lasīt Dr. M. Valtera brošūrā „15. maija noziegums", „Sarakstē" un avīžu rakstos. Darbam, darba vērtībai un svētībai neviens nav skaistāku dziesmu dziedājis kā Kārlis Ulmanis savos rakstos. Ulmanis mīlēja darbu. Tas viņam sagādāja prieku. Viņš vērtēja savu darbu un tāpēc cienīja arī katra cita darbu. Viņš nenievāja nevienu darbu un nevienu citu darba darītāju. Tā ir lielā atšķirība starp Dr. Kārli Ulmani un Dr. Miķeli Valteru, šiem abiem lielajiem Latvijas valsts idejas cīnītājiem, kas latviešu tautai ar valsts neatkarības 22 gadiem ir devuši konkrētu vēstures saturu un dzīves mērķi. Galva ir jānoliec ne tikai M. Valtera uzskatu priekšā, bet vēl jo vairāk arī Kārļa Ulmaņa domu, ideju un darba priekšā. Kas nedibināti un nepamatoti nonievā Kārli Ulmani, tas — zaimo Latviju.

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

STUDENTU DZĪVE

Daudz rakstīts un dzirdēts par mūsu studentiem, bet trūkuši mums fakti un statistika, kādēļ gribu mazai illustrācijai minēt vienu skaitļu virkni no „kaut kur ASV."

Mūsu latviešu „pagastā" dzīvo 1350 latviešu trimdinieku dvēseles, kuŗu vidū ir 203 jaunieši studiju gados. 95 izšķirušies par nestudēšanu, izvēlēdamies arodskolas vai praktiskā darba „skolas". 107 ir uzsākuši studijas (4 jaunieši, kam nebija pabeigta vidusskola, īzturējuši iestāšanās pārbaudījumus universitātēs, bet 5 izsnieguši „diplomus" paši sev); nesekmības dēļ bijis jāizstājas vai citu iemeslu dēļ izslēgti 6; pēc gada studijas pārtraukuši 7, pēc otrā mācību gada, pēc trim gadiem 3 un pēc četriem — 1; bagātus amerikāņu vīrus noķērušas, apprecējušās un studijas izbeigušas 9, amerikāņu sievas apņēmuši un studijas izbeguši 2, latviskās laulības devušies, nodibinājuši ģimenes dzīvi un arī pārtraukuši studijas 4. Tā izkrituši 36 no 107 iesācējiem, 35 jau studijas paspējuši beigt, no kuŗiem 4 beiguši ar zelta medaļām vai ar izcilu uzslavu. 22 studijas beidza paredzētā laikā, bet pārējiem bija vajadzīgi papildus 1-3 gadi.

Farmāciju beidza 5, ķīmiju 3, inženierzinības 7, valodas 1, architektūru 3, mākslu 1, zobārstniecības higiēnu 1, zobārstniecību 2, audzināšanu 2, laborātorijas techniku (medical technology) 5, tautas veselību (public health) 2, iekšējo dekorāciju 2, politiskās zinības 1. No 35 beigušiem, viens beidzis divas fakultātes vienā laikā — matēmatiku un inženierzinātnes, 2 ieguvuši doktora gradus un 1 mģistra gradu.

Visu studiju naudu un izteiku nopelnījuši 36 studenti. ASV maksājuši apm. $110.00 mēnesī 17 kara veteŗāniem, 38 skolas naudu un izteiku sev nopelnījuši pa daļai, bet visus izdevumus seguši vecāki 16 studentiem, kuŗu lielākā daļa ir meitenes, bet ir arī pāris pārstāvju no „stiprā" dzimuma. Apm. puse ir saņēmuši stipendijas, kas svārstījušās no $100,00 līdz $5.000,00.

Studenti ir aizņemti mācībās un par sabiedrisko dzīvi daudz neinteresējas. Korporācijās iestājušies 41, vietējā latviešu sarakstā redzami tikai 18 studentu vārdi, no kuŗiem 16 ir ALA's biedri, no visiem 107 studēt iesākušiem.

Mūžīgo studentu mums nav, jo no bagātiem stulbeņiem ASV universitātes ātri atbrīvojas pašas, bet viens izmēģinājās studēt 7 gadus, 4 reizes mainot fakultātes, tomēr nebeidzot.

Atgriežoties Latvijā mums būs tomēr bagāta akadēmiski izglītoto jaunā saime, bet nebūs mums agronomu un mežkopju, kas koptu laukus un mežus, ne arī veterinārārstu, kas varētu ārstēt mūsu lopiņus, ne arī mācītāju, kas sludinātu kristīgo ticību. Esam diezgan „kašķīga" un kildīga tauta, bet kas spriedīs likumīgo tiesu mūsu „kaŗos", ja nebūs juristu. Vecie jau mūžīgi nedzīvos!

Ģ.

DR. ALFREDAM BIRZGALIM 50 GADU

3. martā uz 50 mūža gadiem atskatījās Dr. Alfreds Birzgalis Ionia pilsētā, Mičigenā. A. Birzgalis dzimis Rīgā, 1908. g. 3. martā, kur arī ieguvis izglītību. Latvijas universitātes medicīnas fakultāti beidzis 1932. g. Latvijā strādājis Rīgas un Liepājas kaŗa slimnīcās un Rīgas pilsētas uroloģijas klinikā. Veselības departaments viņu atzina par speciālistu chirurģijā.

Ar ģimeni izceļojis uz Vāciju 1944. g. novembrī un strādājis par ārstu Buttenwiesenas ciemā, Švābijā un vēlāk D.P. slimnīcā Dillingenā un D.P. nometnē Kleinkoetcā pie Guenzburgas. Savienotajās Valstīs ieceļojis 1950. g. martā un sācis strādāt par ārsta palīgu Ionia State Hospital, Mičigenā. 1953. g. vasarā nobeidzis prakses gadu Edw. Sparrow slimnīcā Lansingā. Pēc pāriešanas Sav. Valstu pavalstniecībā ieguvis patstāvīga ārsta licenci Mičigenā. Kopš 1953. g. jūlija strādā par ārstu Ionia State Hospital. Tā Mičigenā ir vienīgā iestāde garīgi slimiem, kas izdarījuši kādu noziegumu, un seksuāliem noziedzniekiem. Ir korporācijas Lettonia filistrs, kā arī biedrs Ionia-Montcalm County Medical Society un American Medical Association. Ģimenē aug divi dēli, no kuŗiem vecākais studē medicīnu Ann Arborā.

V. Z.

DV Ročestrā tuvākie sarīkojumi

Daugavas Vanagu Ročestras apvienības jaunievēlētā valde 2. martā sanāca uz pirmo sēdi, lai izstrādātu darbības plānu un budžeta projektu.

Kā tuvākais sarīkojums darbības plānā paredzēts plkv. O. Kalpaka un leģiona dibināšanas atcere ar referātiem un citiem priekšnesumiem, kas notiks 15. martā YWCA telpās, 175 N. Clinton Ave. Sākums plkst. 19. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem. Pēc oficiālās daļas, kafijas galds, latviskas dziesmas un rotaļas. Visi laipni ielūgti.

Š. g. aprilī paredzēts rīkot slēgtu Apvienības 7 gadu darbības atceres vakaru ar biedru piederīgiem un lūgtiem viesiem.

Maijā apvienība rīkos plašu un grandiozu „Ceriņu ziedu balli" ar Toronto sieviešu dubultkvarteta „Līga" piedalīšanos. Sekos Ziedu karalienes vēlēšanas un balle pie labas mūzikas. Sekojiet turpmākai informācijai.

Mūsu laikraksta pārstāvis ANGLIJĀ

G. ZARIŅŠ,
11 Alexandra Gdns,

London, N. 10. Tel. TUD 0871, pieņem un sniedz informāciju, pieņem jaunus abonentus, kā arī abonementu pagarinājumus.

„SACENSĪBA NESAPRAŠANĀ..."

BRĪDINĀJUMA VĀRDI BRĪVAJAI PASAULEI

Kad atkal brīvā pasaule runā par koeksistenci un par vienošanās panākšanu ar Maskavu, un kad arī dažs latviešu trimdas laikraksts jau runā par „avansu koeksistencei", to kvalificējot kā notikumu, kuŗš jāpieņem un ar kuŗu jārēķinās, „kā ar notikušu faktu" (skat. ievadrakstu Vācijas „Latvijā"), tad vairāk kā vietā brīvās pasaules vadītājiem (un arī latviešu trimdas „koeksistences fakta pieņēmējiem") atgādināt, ka arī vācu pilsoniba savā laikā domāja Hitleru savaldīt, turēt grožos, vai pat viņa politiku kontrolēt ar iestāšanos kopējā valdībā. Bet drīz ne vien vācnacionāļu partijas līderim Hugenbergam, bet arī fon Papenam bija smagi jāpievilas, jo Hitleram šādas valdības koalicija bija tikai taktika, no savas „nacionālās sacelšanās" idejas ne pussoli nepiekāpjoties. Un tomēr par spīti šai pārāk skaidrajai mācībai, ko deva notikumi pašā Vācijā laikā no 1933. g. janvāŗa līdz Hitlera politikas uzvarai, vēl 1939. gadā Rietumu sabiedrotie darīja gluži to pašu, ko vācu pilsoniba darīja 1933. gadā, „tālredzībai" noslēdzoties ar politisku bankrotu Minchenē un ar boļševiku šausmām pēc 2. pasaules kaŗa. Un kā toreiz, tā tagad netrūkst brīdinātāju vārdu, kas izskanēja kā tuksnesī, tāpat kā šodien. Mūsu pienākums ir nevis sekot „koeksistences avansu" padomniekiem, bet nelaut šiem brīdinājumu vārdiem izgaist vienaldzības tuksnesī. Te mūsu lasītājiem sniedzam viena tāda brīdinājuma vārdus, ko izteicis Rietumu pasaules kaŗavīrs, korpusa komandieris **Hans Fricks** „Neue Zürcher Zeitung" 15. febr. numurā ar virsrakstu „Sacensība nesaprašanā", viņš raksta:

„Pēdējās debates Rietumvācijas bundestāgā, kur Dēlers un Heinemans teica savas runas, brīvajā pasaulē var radīt tikai dziļas bažas. Tas pats jāsaka par Gaitskela, britu leiboristu līdera izteicieniem. Ja ļaudis, kas domā, ka viņi rit var turēt valdības grožus savās rokās, tā runā par starptautiskās politikas jautājumiem, tad skaidri redzams, cik tālu jau aizgājusi rietumnieku mīkstā nevarība. Pie kam tas neattiecas vis uz kādu atsevišķu zemi, bet vienādi skar visu Rietumeiropu, arī neitrālās zemes, un tāpat visu brīvo pasauli. Ja šie ļaudis savās valstīs vadītu ārējo politiku, kādu viņi šodien ieteic tagadējām valdībām, tad šādas politikas sekas dabiski atsauktos arī uz visāni cītām zemēm. Un ja arī viņiem neizdotos tikt pie savu valstu ārpolitikas vadības, tad tomēr mēs vienmēr būtu pakļauti draudiem,ka ar šādu izcilā stāvoklī esošu valstsvīru izteicieniem un apgalvojumiem ļoti tiek mulsināta sabiedriskā doma, un valdības dažkārt ir spiestas ar to rēķināties un piekāpties, pašām to negribot.

Nekādi nav saprotams, ka cilvēki ar veselu saprātu var neredzēt reālos apstākļus un aizmaldīties kādās miglainās illūzijās. Jo nav taču nemz vairs jautājums, ka Padomju Savienības un pasaules komūnisma vienīgais mērķis ir Rietumu pasaules vājināšana un sašķelšana. Bulgāņina vēstuļu plūdi, priekšlikumi par konferences sasaukšanu „augstākā līmenī", par atomieroču aizliegšanu u. t. t., nav nekas cits, kā visu pasauli aptveŗošas komūnisma propagandas atsevišķas daļas, kā tas redzams katram cilvēkam ar skaidru skatu. Ar šo līdzekļu palīdzību padomju varas vīri grib sašķaldīt brīvās pasaules vienību un salauzt tās pretestības spēku, līdz Maskava būs sasniegusi tādu stāvokli, ka pasaules komūnisms drīkstēs izšķirties par pēdējo kauju. Šādas attīstības atsevišķi etapi ir skaidri nosprausti: vispirms ASV izolēšana no Eiropas un no Vidējiem Austrumiem, pieprasot amerikāņu karaspēka atkāpšanos no Eiropas un to atteikšanos no atbalsta punktiem šaipus okeanam. Tam sekotu Eiropas ieņemšana, — vai nu ar aukstā kaŗa līdzekļiem, t. i., ar politisku spiedienu palīdzību, tos savienojot ar pastāvīgiem draudiem, vai arī atbalstot visu zemju vietējo komūnistu subversīvo darbību, vai — beidzot — ar atklātu bruņoto spēku sadursmi, kur sarkanajai armijai, ievērojot tās milzīgo skaitlisko pārspēku, ne vienmēr būtu nepieciešami atomieroči, kādā gadījumā Savienotās Valstis būtu grūtas izšķiršanās priekšā: sākt atomkaŗu, vai arī atteikties no visiem saviem līdzšinējiem sabiedrotiem Eiropā.

Pats par sevi saprotams, ka tādā vai citādā veidā padomju blokā ar to pašu elpas vilcinu būtu iekļautas arī Ziemeļafrikas, Tuvējo un Vidējo Austrumu valstis, uz ko tagad ir jau dažī norādījumi. Padomju Savienība tad būtu ieguvusi brīvu pieeju pasaules jūrām un iespēju valdīt arī par jūras ceļiem, kas šobrīd vēl tai nav iespējams; būtu arī pavērta iespēja padomju armijas attiecīgām daļām uzbrukt tieši Amerikas kontinentam, pie tam ne vien tikai ar tālšāvējām raķetēm un aviāciju, bet arī citādā ceļā.

Pret nepārtraukto padomju propagandu jāliek pretī šādi fakti, kas rietumnieku pasaulei būtu pastāvīgi jāatgādina:

1. Padomju Savienība ir vienīgā no pēdējā kaŗā bijušajām valstīm, kas pēc Vācijas sakaušanas netika atbruņojusies. Divas reizes jau pieteiktā padomju armijas reducēšana, ko tomēr rietumnieki nekādā veidā nespēj kontrolēt, ja tāda reducēšana vispār notikusi, ir kompensēta ar bruņoto spēku modernizēšanu un ar kāpinātu apbruņošanos. Tas uztur spēkā faktu, ka viena pati Padomju Savienība,

(Nobeigums 8. lpp.)

VISIEM LATVIEŠIEM PARKDALĒ
BALSOJIET PAR
Arturu
Maloneju
(Arthur Maloney, P. M.)

Pašreizējā parlamenta loceklis un darba ministra Michael Starr asistents.

Ko viņš solījis pagājušā gada jūnijā, to īsā laikā — deviņos mēnešos — paveicis:

1. Viņš atvēris biroju Parkdalē, 1437 Queen Street, W., tel LE 3-1211;
2. Vecuma pensijas paaugstinātas;
3. Vecuma pensiju saņemšanai iecelotājiem Kanadā nodzīvošanas laiks samazināts uz 10 gdiem;
4. Nodokļi samazināti;
5. Neredzīgo pensijas paaugstinātas.

Parlamentā viņš vienmēr aizstāv Vidus- un Austrumeiropas tautas.

BALSOJIET PAR **MALONEY**

Progresīvi - konservātīvās partijas kandidātu Parkdale iecirknī!

Komitejas adreses: 1439 QUEEN ST., W., LE 3-3551, 2172 DUNDAS ST., W., LE 3-9443

Publicēts uz Progresīvi - konservātīvo apvienības Parkdale iecirkņi vēlēšanos.

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKĀ

Ņujorkas latviešu organizāciju apvienotās padomes gada sapulcē priekšsēdis prof. P. Starcs sniedza darbības pārskatu un paskaidroja, ka kasē pašlaik ir 1.900 dol. Bez tam nama fondā uzkrāts 2.000 dol. Pagājušajā gadā bijuši neparedzēti izdevumi, kas saistīti ar padomes inkorporāciju. Bez tam arī aizvesto pieminas aktā lielā karstuma dēļ nebija ieradušies pietiekamā skaitā apmeklētāji, kādēļ izdevumi nesedzās. Draudzes vasaras kolonijas izbūvei bija aizdots 1.000 dol., kas tagad atmaksāts. Jaunais budžets saskanots 1.600 dol. apmērā .No tā paredzēts pabalsts gaidu un skautu organizācijai 200 dol., studentu stipendijām — 250 dol. un bērnu vasaras kolonijas izbūvei — 200 dol.

Par padomes priekšsēdi atkal ievēlēja prof. P. Starcu, bet par pr-ža vietniekiem: A. Kopmani, A. Valteru, T. Pētersonu, H. Krieviņu un J. Zalcmani. Par kasieri, sekretāru un tā palīgu ievēlēti Ira Krieviņa, Antonija Millere un K. Balodis. Revizijas komisijā ievēlēja H. Kļaviņu, K. Skaparu un A. Kūliti.

ČIKĀGĀ

Skaidrītes Pences - Neimanes komēdija „Lielais malks", ar kuŗu svētdien, 2. martā Čikāgas latviešu teātris viesojās Elkhartā, guva lielu piekrišanu. Izrādi skatities bija ieradušies vai visi elkhartieši un atbraukušas dažas ģimenes arī no Kalamazū. Izrāde ritēja raiti un smīdināja skatītājus. Beigās tēlotāji saņēma ziedu veltes. Sekojot K. Baltpurviņa un ČLT vaditāju aicinājumam, elkhartieši sazied0ja slimās L.Štengeles ārstēšanai $37,00, kuŗus kopā ar ČLT aktieŗu un draugu ziedojumiem nosūtīs pēc piederības. Raksturīgi, ka tikai 3 ģimenes nebija varējušas apmeklēt izrādi. Tas pierāda, ka mazākajos centros latviešu aktivitāte ir daudz lielāka nekā lielajās pilsētās, kur „kārdinājumu" ir vairāk. TS

Divi 1. martā Meivūdas Sv. Pāvila draudzes mācītājs P. Ķirsons salaulāja DV apvienības Čikāgā priekšnieku R. Poruku ar A. Gailīti, dz. Skuju. Jaunlaulātos apsveica DV apvienība Čikāgā un Vanadzes, strēlnieku galvenais pārstāvis plkv. Edv. Mednis. LPB, daudzi draugi un paziņas. -ro.

KLĪVLENDA

Gaidu vienībā „Venta" par vadītājas palīdzi aicināta Silva Lejniete ,kuŗa ir I kursa studente. Silva ir bijusi aktīva gaida kopš vienības dibināšanas dienas, bet pēdējos divi gados — vienības kopniece un lielgaida.

Klīvlendas latviešu koncertapvienības aicināts, šeit koncertēja Kanadas viesis — baritons T. Brilts ar Vold Meļķi pie klavierēm. Žēl, ka Brilta slimības dēļ programma bija ļoti jāsaīsina. Klausītāji bija neapmierināti ar vācu valodā dziedātām Fr. Šūberta pārromantiskajām dziesmiņām un „vakarzvaigznes" āriju no Tanheizera. Piezīmē. jams, ka arī Brilts bija informēts par to, ka visi 350 klausītāji ir latvieši, kuŗus daudz vairāk interesētu no programmas izmestās Jāņa Kalniņa dziesmas, nekā Šūberts vai Vāgners. Nevainojami bija Meļķa klavieŗu pavadījumi.

22. martā koncertapvienības ceturtais šīs sezonas koncerts būs izcils notikums, jo dzirdēsim Bostonas viesus — vīru dubultkvartetu „Tēvija". Sezonu noslēgs Zviedrijas viesis — vijolnieks Dunkelis — aprīļa mēnesī.

GRAND RAPIDI (MICH.)

Zigfrīds Zadvinskis pirms dažiem gadiem devās no Sav. Valstīm atpakaļ uz Vāciju, lai tur pabeigtu pasāktās medicīnas studijas. Sekmīgi īstenojis savu nodomu, Zadvinskis atgriezās šeit un sāka strādāt Bladžeta slimnīcā. Tagad viņš nobeidzis internšipu un palicis pie slimnīcas praktizēties iekšējās slimībās.

Grand Rapidos marta mēnesī pieteikti sekojoši sarīkojumi: 15. martā Grand Rapidu latviešu biedrības jaunatnes pulciņa Pērse sarīkojums ar ALJA's priekšsēža V. Muižnieka referātu un pulciņa dalībnieku priekšnesumiem. 22. martā Čikāgas latviešu teātŗa kopas viesizrāde „Pēdējais malks". 22. un 23. martā Latviešu biedrības sporta kopas galda tenisa turnīrs. 29. martā Skrundas skautu un gaidu žurnāla Sirojums preses balle.

22. februārī uz Vūdlavna kapu kalniņu aizvadīja 87 gadus veco Emīliju Saliņu, piedaloties ļoti kuplam pavaditāju pulkam. Edžebines bēŗu namā un kapos aizgājējai siltus atvadu vārdus veltīja māc. Kr. Hermanis. Vainagu no Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzes nolika A. Eversons. Draugu un paziņu nestie ziedi liecināja par to sirsnību, kas šai latviešu māmuļai pēdējā gaitā tika parādīta. Emīlija Saliņa dzimusi 1870. g. 2. maijā Savienas pagastā kā mežziņa meita. Pēc apprecēšanās pārgājusi dzīvot uz Vietalvas pagastu, kur ar viŗu apsaimniekojusi lauksaimniecību. Ģimenē uzaudzēti dēls un 2 meitas ,no pēdējām viena mirusi. Divas mazmeitas deportētas, dēls dzīvo Vācijā. Nelaikē dzīvoja Grand Rapidos pie savas meitas. Pēdējos gadus bija gandrīz pilnīgi zaudējusi acu gaismu, bet savu likteni panesa ar pacietību un sīkstumu.

Vienības draudzes dāmu komitejas prezidijā priekšnieces pienākumus uzņēmusies līdzšinējā K. Andersone, palīdze V. Krūmiņa, sekretāre L. Andersone, kasiere Z. Birzniece. Bez tam atsevišķām personām uzticētas rūpes par baznīcas ārpuses izdaiļošanu, altāŗa puškošanu un izbraukumu organizēšanu vasarā. 2. martā notika jauno amatpersonu ievešanas dievkalpojums, ko vadīja māc. J. Lazda. Pēc tam bija kafijas galds baznīcas apakšējās telpās.

Latviešu ev. lut. Vienības draudze sakopojusi ziņas par 1957. g. draudzes locekļu ziedojumiem draudzei. Ģimeņu vienības, kuŗas maksājušas vai vārētu maksāt, bijušas 80, bet atsevišķi maksātāji 174 personas. Viena ģimene gada laikā ziedojusi draudzes vajadzībām $194.-, 1 ģim. $160.-, 1 ģim. $146.-, 2 ģim $134 — $139.-, 1 ģim. $121.-, 2 ģim $105 — $111.-, 3 ģim. $103 — 104.-, 4 ģim. $93 — 99, 8 ģim $80 — 87, 9 ģim. $70 — 79, 7 ģim. $60 — 67, 8 ģim. $50 — 59, 7 ģim. $40 — 45, 7 ģim. $ 30 — 36, 4 ģim. $30 — 36, 9 ģim. $10 — 19, 1 ģim. $5 un 5 ģimenes nav ziedojušas neko. Atsevišķi dr. locekļi ziedojuši: 2 draudzes locekļi ziedojuši pāri par $70 katrs, 3. pāri par $60 , 12 pāri par $50, 19 pāri par $40, 47 pāri par $10, 17 līdz $10, un 10 nav ziedojuši neko.

V. Z.

LATVIEŠU ĀRSTA PANĀKUMI MONTREĀLĀ

Dr. Jēzeps Beldavs Kanadā ieguvis ārsta speciālista gradu anestēzijā. Oficiāli atzītu latviešu ārstu speciālistu Kanadā pašlaik, cik zināms, ir trīs.

Dr. Beldavs 1940. g. beidzis Latvijas universitāti, pēc kam speciālizējies chirurģijā Cēsu pilsētas slimnīcā un vēlāk bijis Līvānu slimnīcas direktors. Vācijā strādājis par chirurgu Kaseles un Minchenes DP slimnīcās. 1951. gada rudenī ieceļojis Kanadā un sācis strādāt būvniecībā. Prakses gadu uzcācis 1952. g. un speciālizējies anestēzijā Montreālas Mc Gill universitātē. Ārsta prakses tiesības Kanadā ieguvis 1955. gadā.

Par jauno medicīnas nozari Dr. Beldavs stāsta: „Anestēzija ir samērā jauna zinātne un straujāk attīstījusies tikai pēc 1942. gada, kad anestēzijā sākts lietot zāles, kas rada pārejošu muskuļu paralizi. Pēdējā laikā tiek lietoti īpaši aparāti, kas aizstāj sirds un plaušu funkcijas (mākslīga sidrs un plaušas). Tas dod iespēju operāciju laikā apturēt sirdsdarbību uz nenoteiktu laiku, līdz vienai stundai un pat ilgāk, lai chirurgs varētu izdarīt operāciju apstādinātā un no asinīm iztukšotā sirdī. Anestēzijā lieto metodes, ar kuŗu palīdzību operācijas laikā var pazemināt cilvēka temperatūru par apm. 10 gradiem C. Tas stipri samazina organisma šūnīņu vielu maiņu un pieļauj izdarīt sarežģītas smadzeņu operācijas, kur atkal ar īpašiem anestēzijas technikas paņēmieniem iespējams samazināt asins cirkulāciju smadzenēs, kas radītu palielu kosus smadzeņu bojājumus, ja organisma vielu maiņa nebūtu samazināta. Tādā veidā ir iespējams ar labiem panākumiem izdarīt speciālu smadzeņu audzēju operācijas, kas agrāk būtu bijušas nesekmīgas šo audzēju neapturamās asiņošanas dēļ."

Dr. Beldavs pašlaik ir nodarbināts kā pastāvīgs anestēzists Maison Neuve slimnīcā, vienā no modernākajām slimnīcām Kanadā. Bez tam viņš ir viens no tiem, kas apmāca franču ārstus, kuŗi šai slimnīcā speciālizējas anestēzijā, strādā par anestēzistu arī Montreālas Kardioloģiskajā institūtā, kur tiek izdarītas vienīgi sirds operācijas.

B. darbojas par draudzes priekšnieku Monereālas ev.-lut. Trīsvienības draudzē. Ir biedrs latviešu un kanadiešu ārstu biedrībās un Kanadas anestēzistu savienībā.

Ir pagājuši gari gadi, kad Dr. Beldava veiksmīgā roka un chirurga māka arī šo rindiņu rakstītāju atsvabināja no kaujas laukā mantotām granātu šķembām, par ko pateicībā dievpligs un labākie novēlējumi gūt vēl daudz panākumu mīlestības darbā pie sāpju cietējiem!

Osv. Kļavenieks.

VĒSTIS NO DZIMTENES

Dzejnieks Valdis Grēviņš atgriezies Rīgā no „ceļojuma" pie baltajiem lāčiem. Abi jaunie Grēviņi arī rosīgi rakstot. Jānis Grots šo to vēl uzrakstot, tāpat Mirdza Bendrupe. M. Ķempei iznācis dzejoļu krājums par milestību.

CEĻA VĀRDI

Trīs reizes agrāk piecelies, un tev ir rokā viena vesela diena.

☆

Ķeizars ir bagāts, bet viņš nevar nopirkt vienu lieku dzīves gadu.

☆

Nav zāļu, ar kuŗām varētu izārstēt rupju cilvēku.

☆

Lai pazītu citus, pazīsti pats sevi, jo viena sirds pukst tāpat kā otra.

☆

Pārāk liela laipnība par daudz bieži nozīmē: es kaut ko vēlētos . . .

Ķiniešu sakāmvārdi.

PLAŠA MODES SKATE EDMONTONĀ

19. un 20. februārī Edmontonā, Albertas auditorijas zālē, tika rīkota plaša un interesanta modes skate. Skati bija organizējusi „Junior Chumber of Commerce" organizācija. Par skates lielisko izdošanos liecināja abās dienās izpārdotā zāle.

Irmas Žagatas tērpu un Austras Caunes pieskaņoto cepuri modelē Ruta Butlere.

Foto J. Melnbārdis

Skatē piedalījās arī 2 latviešu firmas: Irma Žagata ar tērpiem, kuras firma Edmontonā pazīstama ar vārdu „Madame Aira", bet otra latviete bija Austra Caune ar cepurēm, kuras uzņēmums saucas „Madame Tony".

Abām latvietēm šī bija ļoti laba reprezentācija, un skatē viņas arī piedalījās ar lielu modeļu skaitu, aizņemot skates lielāko daļu.

Jāpiezīmē, ka abām latvietēm klientūru veido Edmontonas bagātnieku aprindas, tādēļ arī abas centīgās modistes ir stipri nodarbinātas, bet kanadietes saka: „Vieglāk šos gaumīgos tērpus pasūtināt mājās nekā braukt tiem pakaļ uz Parīzi!"

Skatē bez abām latviešu firmām ar kažokiem piedalījās „Ford" uzņēmums, bet ar kurpēm „Lord" veikals.

Atsauksmes par abu latviešu darbu gan presē ,gan Edmontonas sabiedrībā bija tiešām lieliskas.

Bez kanadiešu maneķenēm skatē par modeli uzstājās arī viena latviete — **Ruta Butlere.**

Z. Čaks

PAR GRIEĶU LAUKU SKOLĀM UN JAUNATNI

VIDZEMNIECES VĒSTULE LA NO GRIEĶIAS

Pirms 12 gadiem, pirmoreiz Stratonio ciema pamatskolu ieraudzījusi, jutos ļoti vilusies un izbrīnījusies. Nekad nebiju domājusi, ka slavenās vecās kultūras zemē var būt tādas skolas. Šīs vilšanās rūgtums nu jau gadiem ilgi ir grauzis manu sirdi. Pa tik daudz gadiem nav mainījies ne skolas ārējais, ne iekšējais izskats. Tā ir gara lēzena māja ar trim telpām un deviņiem logiem, pusizdauzītiem. Apkārtne kaila. Uz to raugoties, atmiņā paceļas kāds cits skolas nams — mana pirmā skola Ungurpils ezera krastos ar zaļo, ēnaino parku, laukumu, ar puķu dārzu, ar puķu dobēm, ar plašajām telpām, bibliotēku, gleznām u. t. t. Kāda atšķirība! Šai te tuvumā nav neviena koka, kur bērniem starpbrīžos paslēpties no maija un jūnija karstās saules. Kāpēc? Nolaidība! Tikai pirms pāris gadiem tika iestādīti daži kociņi, bet pusi no tiem apgrauzušas kazas un ēzeļi, jo lopiņi te skraida apkārt brīvā vaļā . . .

Katrā skolas telpā ietelp divas klases. Patiesībā ir paredzētas trīs kopā, jo valsts te dod tikai divus skolotājus, lai gan te ir 160 bērnu! Šī skola pieder pie „divklasīgajām". Ir arī „vienklasīgās", kur valsts dod tikai vienu skolotāju visām 6 klasēm. Pirms pāris gadiem Stratonio bija tikai viena skolotāja! Tagad pagasts pats (strādnieki samet naudu) maksā algu trešajai skolotājai. Mazākajās klasēs uz viena sola sēž trīs bērni. Garderobes nav, un ziemā bērni sēž mēteļos. Bibliotēkas nav, nemaz nerunājot par skolas mūzeju. Ir pāris skrandainas kartes, saplīsis globs, un tas ir viss!

Bērni ir ļoti mežonīgi un rupji. Uzvešanās slikta. Skolotāji lieto rīkstes un lineālu. Un tomēr vēl stundu laikā dzirdams tāds troksnis kā pie mums pirms skolotāja ienākšanas. Te uz laukiem ir t. s. „kopmācības sistēma", kuras rezultātā, arī skolotājiem bieži mainoties, daudz kas „paslīd" garām, un lauku skolu beigušajiem iekļūt pilsētu ģimnazijās ir neiespējami. Šī „kopmācības" sistēma pastāv uz „kārtīgc" un „aģārno" gadu. Piem., vienā telpā ir kopā sestā un piektā klase. Šogad piektā un sestā mācās kopā sestās klases mācības un nākošajā gadā abas kopā atkal piektās kl. mācības . . . Sveša valodas pamatskolās nav. Reliģijas stundās tiek mācīts, ka neviens cits netic pareizi, izņemot pareiztīcīgos. Tiek uzskaitītas iuterticīgo „kļūdas" kur, starp citu, minēts arī, ka nepielūdz svētbildes . . . Pamatskolu beigušajiem vājas zināšanas literātūrā. Domrakstiem vāji temati, un pāši tie ir tikai nepilnu lapas pusi gari.

Formas tērpu nav. Skolēni nesveicina. Godīgās ģimenēs bērnu audzināšana grūta, jo jācīnās ar stipri samaitātu vidi. Te uz laukiem nekādu jaunatnes pulciņu un organizāciju nav. Eglītes vakaru Ziemsvētkos nav. Skolā ir priekšnesumi tikai nacionālos svētkos, t. i., divas reizes gadā: 28. oktobrī un 25. martā. Mācību gads ilgst no 22. septembra līdz 23. jūnijam. Ziemassvētku brīvlaiks kopā ar Lieldienu brīvlaiku ir 30 dienu un savas 15 salasās no dažādo svētku dienām, ko te svin.

Sākot ar ceturto klasi, divas reizes gadā jāliek eksāmeni. Ļoti bieži mainās mācību grāmatas. Uz skolu ņemt līdzi atļauts tikai lasāmgrāmatu. Pārējās ir „palīggrāmatas. Kamēr skolotājs uzdevumu uzraksta uz tāfeles, stunda patiet, un bērni netiek kārtīgi pārbaudīti. Atzīmes burtnīcās neliek ,arī liecības nedod, tā ka grūti sekot bērnu sekmēm. Parādes gājienos pa priekšu iet zēni, tad meitenes, bet dejot māca tikai meitenēm, nekad zēniem, jo, ja te skolotājs liktu dejot pa pāriem ,tad vecāki uztrauktos — to ieskatītu par lielu netikumību!

Lauku pamatskolu beigušie, kam iespējams talāk studēt, iet parasti uz lauku pilsētiņu ģimnazijām. Tāda te ir Arnejā — kalnu pilsētā, kas atrodas ceļā uz Salonikiem. Mācību nauda ģimnazijās stipri paaugstināta. Iekļūšana ģimnazijā balstās ne vien uz zināšanām, bet arī uz sekojošiem, protams, neoficiāliem pamatiem: pazīšanos, t. i., „onkuļu būšanu", „iesmērēšanu", t. i., piekukuļošanu un tēva amatu. Ja tēvs ir ārsts, vai ierēdnis u. t. t., tad pilnīgi dabiski, ka

(Nobeigums 8. lpp.)

Mūsu laikraksta līdzstrādnieces Vidzemnieces Grieķijā 9. g. v. dēls piedalījies kādā jauniešu žurnāla sacensībā par tematu „Mani vecāki ir brīnišķīgi". Sacensībā varējuši piedalīties jaunieši 8—18 gadu vecumā, iesniedzot darbu ne garāku par 100 vārdiem. No 1.180 sacensību dalībniekiem tikai 9 g. v. zēns ieguvis 9. vietu, par godalgu saņemdams kājbumbu.

VAI MONTREĀLAS LATVIEŠIEM BŪS SAVS NAMS?

Izraudzītais īpašums 5214 Park Ave.

Pagājušā svētdienā Montreālas latviešu nama fonda ārkārtējā pilnsapulcē no 298 dalībniekiem bija ieradušies 39; viņi pārstāvēja 146 dalības zīmes no 507 zīmju skaita. Sapulci vadīja inž. A. Spūrmanis, protokolēja O. Kļavenieks.

NF valdes pr-dis O. Krādziņš informēja, ka pēc vairāku gadu intensīviem meklējumiem, rast kaut cik atbilstošu objektu, ko būtu „pa spēkam" iegādāties šejienes latvieu kolonijai, beidzot ir atrasts nams, kaut arī tas sabiedriskām prasībām atbilst tikai daļēji, bet atrodas ērtā satiksmes un komerciālo darījumu rajonā un ietelp pilsētas centra robežās (5214 Park Ave.). Priekšsēdis norādīja, ka pēc rūpīgiem petījumiem, valde atzinusi, ka izraudzītais objekts rentēsies un nebūs pārāk liels risks to pirkt, jo māju un gruntsgabalu vērtības, it sevišķi komerciālas dabas rajonos nemitīgi aug. Objekts ir divstāvu māja ar pagraba telpu. Mājas cena $31.000,-, kas nomaksājama 12 gados. Pirmā iemaksa ir $6.000,-, bet 6 mēn. pēc līgumā parakstīšanas jāiemaksā $2.000,-. Telpas iecerēts iznomāt īrniekiem un komerciāla veida pasākumiem. Pagraba telpā paredzēts novietot grāmatnīcu un bibliotēku, un būtu arī pietiekami vietas organizāciju dažāda veida sanāksmēm. Kopīgie izdevumi gadā sasniegtu $4.600,-, kuŗus pēc valdes ieskatiem būtu iespējams segt no ienākumiem. Nama fonda rīcībā pašreiz ir $6580,-, bet apm. $2.000,- iecerēts iekasēt no nenomaksāto dalības zīmju turētājiem.

K. Lazdiņš, A. Bremze, V. Kraulis u. c. dedzīgi aicināja apsvērt izraudzītā objekta pirkšanas vēlamību, bet L. Cenne, E. Kalniņš u. c. izteica šaubas par labvēlīgām rentēšanās iespējām. J. Ribakovs un E. Reveliņš ieteica fonda līdzekļus ieguldīt cita veida objektos, bet J. Gributs u. c. uzsvēra, ka objekts pilnīgi neatbilst organizāciju un skolas vajadzībām. Pacēlās arī jautājumi par lielu risku un tml.

Pēc garākām debatēm ar 123 par balsīm, pret 18, atzina, ka NF valde bauda tiesības līgumu parakstīt, bet rodoties sarežģījumiem, tā var arī to neparakstīt. Labvēlīga līguma noligšanas gadījumā A. Bremze ieteica tuvākā laikā izdarīt dalības zīmju vākšanas akciju, uz kuŗu tūdaļ atsaucās 5 talcinieki, bet O. Kļavenieks pieteica $50,- un K. Lazdiņš $20,- iemaksu.

Iztrūkstošo NF valdes locekļu vietā ievēlēja J. Ribakovu un G. Grintālu.

Konsuls V. Tomsons tautiešiem veltīja dedzīgu aicinājumu nākt talkā latviešu nama jautājuma sekmīgai atrisināšanai.

Pilnsapulce noritēja lietiškā sadarbības zīmē, ar lietderīgām debatēm ,un, liekas, ka pašreizējais darījums ir arī izšķirīgs, būt vai nebūt latviešu namam, un Nama fonda turpmākajai darbības gaitai.

Osv. Kļavenieks.

Watson's

ATLĒTU BIKSĪTES 372

Visi aktīvie vīrieši priecājas par Watsona atlētu trīsveida biksītēm. Elastīgas jostas vietā — ērtas ķermeņa daļām. Pagatavotas pēc ekspertu norādījumiem. Viegli mazgājamas, nav jāgludina. Ilgi valkājamas. Labi pielaikojamas.

BOLĒRO UN KABAĻĒRO

NĀKOŠĀ PAVASARA UN VASARAS EIROPAS DĀMU MODĒ DOMINĒS „JAUNVECIE" PELDKOSTĪMI UN ĻOTI ĪSAS KLEITAS

Eiropas jaunās dāmu cepuŗu modes 1958. gada pavasarim un vasarai, kā to rāda nākošās sezonas modes skates, būs vairumā ar apaļu Bolēro parauga apmali. Jaunie cepuŗu modeļiši galvenokārt esot domāti tam dāmu tipam, „kas apzinās savu šiku". Bez tam nākošajā vasarā dāmu cepuŗu modē nākšot atvasinājumi no Spānijā populārajām Kabaļēro cepurēm. Kā modes krāsas dāmu cepurēm Eiropā nākošajā modes sezonā dominēs kviešu dzeltenā, sarkanā un vijolīšu zilā krāsa.

Par spīti samērā saltajai ziemai Eiropas lielākie modes saloni un tekstiliju meses jau demonstrē arī nākošās vasaras dāmu peldkostīmus. Modes skates rāda, ka „bikini" peldkostīmu laikmets Eiropas dāmu modē pieder jau tālai pagājībai, un jaunā mode stipri atgādinās 1920. gada peldkostīmu modeļus. Šie „jaunvecie" modeļiši ir ar dziļu izgriezumu mugurdaļā, paplatām plecu lentītēm un īsām, bet kuplām plecus apsedzošām rociņām. Peldkostīmu materiālu izvēles ziņā eiropietes nākošajā vasarā nebūs neko atšķiramas no amerikānietēm, un jaunajos 1958. gada dāmu peldkostīmos vērojama atsacīšanās no visa tīri lietderīgā un sportiskā elementa. Modē būs arī platas pludmales jakas, „septiņu astotdaļu" uzmetņi un dažādi citi tērpi, kas laikam gan nav domāti ūdenim, bet pastaigai un dažādu pakāpju koķetērijai.

Skatēs parādījušies arī līdz šim nebijuši dzīvības glābšanas krekli ar zibeņslēdzēju kabatām uz katra pleca. Tanīs ievietojamas īpašas ar kādu pulveri pildītas kameras, kas saskaroties ar ūdeni rada gāzi, kura plecu kabatiņu kameras uzpūš kā pūšļus. Tie spējot noturēt peldēt nepratēju vai slīcēju virs ūdens vismaz 3 stundas.

Pašus iespaidīgākos pārsteigumus 1958. gada pavasara un vasaras modei rāda visu ievērojamāko Parīzes dāmu modes noteicēju radītie tērpi. Daudziem līdz šim demonstrētajiem tērpiem brunču stoste neapsedz vairs pat ceļgalus. Seviški īsās kleitiņas, kas domātas jaunākiem gadu gājumiem, ir ļoti kuplas un platas, pie kam kupluma uzturēšanai paredzēti vairāki mazliet iestivināti apakšsvārki. Dažiem īsajiem Parīzes parauga vasaras tērpiem ir ievērojamu apmēru izgriezumi starp krūšu un nabas vietu, un šai dāmu ķermeņu daļai arī citāda veida aizsegumi nākošajā vasarā neesot paredzēti. Daļa publikas par to ir mazliet sašutusi, vai dēvē šādu modes untumu par neparastu, bet daļa tāda veida tērpus atzīst par pievilcīgiem, koķetiem un kārdinošiem. Lielā modē būs arī „maisu" parauga platie dāmu tērpi.

Indra Gubiņa

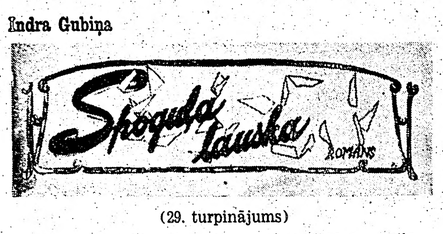

(29. turpinājums)

„Tā bija labi, vai ne?" uzvaras smaidu ap lūpām, prasīja Ošiņš; tad atkal rūtni sēdēja blakus meitenei un skatījās, kā viņa kabatas drāniņā slauka lūpas.

Kāpēc tu tā darīji?" Līvija skumji prasīja, un Ošiņš, mazliet pārsteigts, nezināja ko atbildēt.

„Kāpēc vispār cilvēki skūpstās?" pēc laiciņa viņš atjautāja.

„Es domāju, ka skūpsts ir mīlestības izpaudums."

„Tā apmēram ir, bet — ne vienmēr. Vai tevi skūpstījuši tikai tādi, kas tevi mīl?"

Līvija sacirtās: „Mani vispār neviens nav skūpstījis. Par ko tu īsti mani turi?"

„Nav? Nu gan tu stāsti pasaciņas. Nāc!" un viņš atkal pievilka Līviju sev klāt, bet viņa izrāvās un nikni čukstēja:

„Ja tu vēlreiz mēģināsi to darīt, es teikšu tēvam."

„Neesi tik bērniška! Vai tu domā, ka tēvs mūs atstāja divus vien, lai skatāmies viens otram acīs? Domā, viņš nezina, ko dara jauni samīlējušies cilvēki?"

„Ha, samīlējušies!" Bet Līvijas smiekli noslāpa kaklā. Viņa tiešām nesaprata, kādēļ tēvs viņus atstāja, viņš taču nesen vēl sacīja, lai ar Ošiņu neniekojas, lai nesola nekur ar viņu iziet. Klusībā viņa salīdzināja Ošiņu ar Ģirtu. Ģirts tā nekad nedarītu, kaut gan viņa skūpstiem arī Līvija nevairītos. Neveikls smaids iegūlās meitenes sējā, un viņa cieši atkal skatījās melnajā akmens spīdumā.

Gaitenī noklaudzēja durvis. Tēvs bija pārnācis, un Līvija atkal paņēma grāmatu, it kā visu laiku to būtu lasījusi.

Kad Ošiņš aizgāja, viņa nenocietās.

„Kādēļ tu gāji Krauzes kungam līdz un atstāji mani ar Ošiņu vienus? Pagājušo reizi tu mums tikpat kā spredīki nolasīji?"

„Tāpēc domāju, ka jums derēs mazliet netraucēti parunāties." Valtera kungs cieši skatījās meitā. Vairāk viņi nerunāja.

☆

Marga jau veselu nedēļu dzīvoja mājās, mēģināja tāpat kā senāk darīt ikdienas darbiņus, bet tie neveicās. Katrā sīkākā kļūmīte viņu satrauca, likās, ka visi nedzīvie mēbeļu gabali smejas par viņas nevarību. Reizēm viņu pārņēma dusmas, gribējās nomest nemazgātos traukus, lai tie saķīst, aizcirst durvis, lai sienas dreb, un saplēst notis, kas likās ar saviem melnajiem punktiņiem smējās tieši acīs. Nekad vairs viņa nespēlēs, nekad viņai nebūs šie papīri vajadzīgi!

Bija reizes, kad viņa, sabāzusi rokas kabatā, staigāja no vienas istabas otrā, nezinādama, kur likties, ko iesākt. Dienas šķita tik bezjēdzīgi garas.

Visnejaukākā bija pārliecība, ka uz ielas vai veikalā visi vēro viņas roku. Ģirts apgalvoja, ka neko nevarot ievērot, jo Marga vienmēr staigāja, turot roku kabatā. **Vēl aizvien viņā plosījās dusmas**, par dzīves aizmešanu, bet nebija spēka to izdarīt, bija arī mazliet žēl Ģirta. Viņš centās būt labs, palīdzīgs — un tieši šī mūžīgā palīdzēšana Margu kaitināja. Viņa nevarēja viena iztikt, bet viņa negribēja otra palīdzības, tā, likās, pazemoja.

Ģirts pārnāca mājā prieka pilns. Kopš Marga atkal staigāja pa viņu dzīvokli, kopš atkal viņš varēja klausīties viņas balsi, dzīve likās labāka, vērtīgāka. Viņš centās neievērot sievas rūgtumu, jo viņā pašā bija prieks un pateicība. Bet pamazām šis prieks izgaisa. Īsi, aprauti, reizēm nenobeigti teikumi bija Margas atbildes, reizēm viņa pat neatbildēja neko, kā nedzirdēdama vīra balsi. Un šovakar — viņa staigāja bez mitas, aizcirta grāmatskapi, aizcirta klavieres, virtuves durvis, līdz beidzot apstājās pie loga.

Ģirts vēroja Margas kustības, kuŗās izpaudās nemiers un nepatika. Viņš gribēja sievu mierināt, izklaidēt viņas domas, bet arī viņā iezagās tāds smeldzīgs rūgtums. Vai tad visu laiku viņš nebija Margu mierinājis? Nu likās, ka visi labie vārdi izteikti, ka tie izkūpējuši gaisā, neaizsniedzot Margas ausis. Ģirts redzēja, ka ar katru mājā nodzīvoto dienu, sieva kļuva neiecietīgāka ,nekas viņai nesagādāja prieku, nekas neapmierināja. Slimnīcā esot, viņi abi ticēja, ka mājā Marga jutīsies labāk, bet tā nebija.

Ģirts vēlējās mieru, gribēja dzīvot un redzēt arī Margu dzīves prieka pilnu, bet tagad — viņas neapmierinātība nāca visur līdz. Un vakari — tiem nepiemita mājīgums, tiem nepiemita sirsnība, tie likās pelēki un smagi, tie nospieda domas un sirdi.

Viņš piecēlās. Marga vēl stāvēja pie loga.

„Ko tu tur dari?"

„Neko."

„Nāc, pasēdi kādu brītiņu kopā ar mani, paklausīsimies mūziku." Ģirts uzgrieza radio. Marga pienāca un atsēdās, bet viņas skats nemierīgi klīda pa istabu, pakavēdamies gan pie klavierēm, gan pie gleznām. Ģirtam likās, ka viņš zina sievas domas. Viņa nevarēs ne zīmēt, ne spēlēt — viņa nevarēs darīt visu kā agrāk! Viņš paskatījās uz Margu, viņa sēdēja blakus kā lelle, roku kabatā, nedzīvu smīnu ap lūpām.

Marga, vai tev nav nekā, ko man teikt? Cik ilgi mēs tā izcietīsim?"

„Izcietīsim — ko tad?"

„Domā, man ir viegli noskatīties, kā tu skraidi pa istabām kā iesprostots zvērēns. Tu nesaki neko, bet es redzu, ka tevī viss kliedz."

„Vai tad es agrāk biju citāda? Tāpat man nebija tev ko teikt, un tāpat es skraidīju pa istabām, tikai tad tu mani tā neuzmanīji kā zīdaini. Tagad tu seko katrai manai kustībai, tu visu laiku klausies uz maniem soļiem — es to nevaru izturēt."

„Vai tā ir?"

„Tu domā man ļoti patīk cauru dienu vienai nīkt istabās, kamēr tu esi darbā, satiecies ar citiem cilvēkiem, vismaz dzirdi citus runājam. Man reizēm liekas, ka es šai klusumā kļūšu traka!"

„Bet paklausies," Ģirts viņu pārtrauca, „tu pati negribi nekur iet. Katru vakaru, kopš tu esi mājās, aicinu tevi kaut kur aiziet. Bet tu negribi! Tu neesi spitālīga, Marga, tev jāiet, tev jāpierod būt tādai, kāda tu esi. Tev liekas, ka visi vēro tavu kroplumu, bet tici man, to nemaz neredz. Ārsti solīja protēzi pavisam drīz — — "

„Nepiemini to, es to tā kā tā negribu!"

„Nu, lūk, tu negribi! Bet Marga, mēģini saprast, ka mums jādzīvo tāpat kā visiem pārējiem. Jādzīvo tev un man, mums abiem. Nedomā tikai par sevi vien!"

„Vai es tev liedzu dzīvot!" Marga strauji piecēlās, bet Ģirts satvēra viņu pie rokas.

„Neej nekur, parunāsimies! Vai tu neredzi, kā tu mani sāpini? Es gribu tev visu to labāko, bet tu nepieņem, tu aizmet katru vārdu."

Marga neatbildēja, tikai viņas kreisā roka savilkās ciešā dūrē.

„Tu saki, ka ir par daudz kluss. Vai mēs nevarētu aizrakstīt Erikai, lai viņa kādu laiciņu padzīvo pie mums? Tā būs svētīga pārmaiņa ir viņai, ir tev."

„Erikai?" Marga kļuva domīga „viņa jau nebrauks!"

„Nesaki vis. Reiz viņa teica, ka nākšot atpakaļ pie cilvēkiem, ja tiešām jutīšoties kādam vajadzīga. Mēs varētu mēģināt."

„Mēģini vien!"

„Tu to pasaki tik vienaldzīgi, it kā tas neattiektos uz tevi." Brīdi viņi atkal klusēja, tad Ģirts sacīja katru vārdu izceldams:

„Viss būtu citādi, ja mums būtu bērni!"

„Nu gan tu esi atradis laiku domāt par bērniem! Vai es vairs varu kādu apkopt, pati ar sevi nespēju tikt galā! Un vispār — neraizējies tik daudz par mani. Dzīvo tā, it kā manis nebūtu! Īstenībā — es arī neesmu. Es pašlaik nespēju būt citādāka."

Ģirts skumji skatījās sievā.

„It kā tevis nebūtu. . . Cik daudz tur trūka! Bet mana lielākā vēlēšanās bija un ir — kaut tu būtu, vienalga, kāda! Marga, tā taču nevar izgaist mīlestība! Nē, tu to nespēj aizdzīt ar asajiem, vienaldzīgajiem vārdiem, no manas sirds ne!"

„Mīlestība, mīlestība! Tu pats redzi, ka es nespēju mīlēt! Es esmu nepateicīga, neiecietīga, neapmierināta, nesavaldīga — es, es taču pati to redzu! Tādu mani nemaz nevar mīlēt!"

Un Marga ieskrēja virtuvē.

Ģirts tovakar ilgi sēdēja viens, klausīdamies klusumā ap sevi. Tāpat kā naktī, kad Margu ieveda slimnīcā, viņš lūdza Dievu, ne ar vārdiem, bet sirdi. Kaut arī viņam pašam nepietrūktu spēka, kaut viņš varētu mierīgāki uzņemt sievas pārmaiņu! Tam jāpāriet! Viņš sev atkal un atkal atgādināja, paies laiks, viņa apradīs, viņa mainīsies atkal!

Ģirts aizrakstīja Erikai vēstuli, lūgdams, lai uz kādu laiku atbrauc Margai palīdzēt. Kad tas bija izdarīts, viņš sajuta vieglu gandarījumu, jo zināja, ka Erikas klātienē Marga būs vismaz savaldīgāka.

☆

Pēc nedēļas Krauzes dzīvoklī ieradās Erika. Viņa nevēlējās nākt atpakaļ cilvēkos, bet — jutās vainīga pie Margas nelaimes, tādēļ gribēja viņai tagad palīdzēt. Erika mēģināja iedomāties, ko izjūt un pārdzīvo šai laikā Marga, kaut gan viņas par to nerunāja. Pamazām dzīve ievirzījās zināmās sliedēs. Erika kopā ar Margu darīja mājas darbiņus ,gāja pastaigāties un vakaros gaidīja pārnākam Ģirtu. Viņas abas tomēr ieslēdzās sevī, un valodas tikai retu reizi izraisījās brīvas un nepiespiestas.

(Turpinājums sekos).

MIRIS ČARLZS

Pēc vieglas slimošanas ar bronchitu Anglijā savā savrupmājā Kensingtonā, Kampdena pakalna skvērā, pēkšņi miris ievērojamais rakstnieks Čarlzs Morgans. Viņam bija vēl tikai 64 gadi. Daudzi literāri nodomi palika nepiepildīti. Vēl 5. februārī nelaikis rakstīja savam draugam garidzniekam Mortlokam: „Kad es būšu atkal vesels, mēs satiksimies. Jūs varēsit atnākt pie manis uz tēju, kad vien jums patiks." Kad Mortloks saņēma šo vēstuli, rakstītājs bija jau miris. Mortlokam ar Morganu bija kopīgi literāri pasākumi.

Čarlzs Morgans dzimis dzelzceļa inženiŗa sēra Morgana ģimenē. Jaunībā viņš iestājies jūras kadetu skolā, bet 1913. gadā no tās izstājies. Taču 1914. gadā viņam atkal jāstājas britu karaflotes ierindā, jo sācies karš. Kara laikā viņu sagūsta un internē Holandē. Pēc kara Morgans studē Oksfordā. No 1926. — 1939. gadam viņš ir Times redakcijas loceklis un teātŗa kritiķis. Vārdu rakstniecībā viņš iekaŗoja ar romāniem Avots, Sparkenbroks, Ceļojums u. t. t. Viens no pēdējiem Morgana romāniem „Upes līnija" J. Andrupa tulkojumā iznācis arī latviski grāmatā. Morgans vēl bija pazīstams arī kā esejists un lugu rakstnieks. Piemēram, luga par to pašu temu, kas romānā Upes līnija, tika ar panākumiem uzvesta Edinburgas festivālā 1952. gadā.

Upes līnijas latviešu izdevumam autors veltījis šādus sirsnīgus vārdus: „Es pateicībā glabāju atmiņā atsaucību, ar kādu latvieši saņēma manu romānu Avots, un es esmu lepns, ka Latviešu biedrība Lielbritanijā izdod romānu Notikums upes līnijā tulkojumu. Ir pagājuši vairāk nekā divdesmit gadi, kopš iznāca Avots. Daudzi latvieši, kas par to priecājās, ir izdzīti no savām mājām, izkaisīti visā brīvajā pasaulē. Domājot par viņiem, man nāk prātā Dostojevska romāna vārdi: Es palokos siešanām jūsos."

Čarlzs Morgans angļu lasītāju vidū, diemžēl, nebija tik populārs kā Francijā un citur Eiropā. Viņš piederēja romantisma vēlajam laikmetam. Citi modernisti kā Grēms Grīns un Angus Vilsons viņam bija aizsteigušies priekšā. Taču Morgana meistariski izslīpētais stils un viņa humānā nostāja viņa grāmatām piešķir to pašu cildenumu un gara spožumu, kāds piemita rakstnieka personībai. Pēc savas pārliecības Morgans bija monarchists, bet tai pašā laikā viņš piederēja videi, kas britu politikai un rakstniecībai devuši Defu Kuperu, Antoniju du Batleru. Viņš pārstāvēja konservatīvo dzīves uzskatu, kas meklē monarhijas un demokratijas sintezi. Viņa dziļi uzticīgs angļu rakstnieku sijai.

Morgans bija kā tērzētājs, asprātīgāls, iecietīgs, ob pašā laikā arvien ideāliem. Būdam starptautiskās ra nizācijas PEN kl viņš arvien arī p kāda Eiropā ir t rakstniekiem. V katru kompromis vienalga, vai tā nālsociālisma va vārdā. Vadīdams rakstnieku savien dēs un kongresu tik lielu autoritā uzskatu pretinie jās viņam perso

Čarlzs Morgans rāro skolotāju u ņevu. Viņš vēl pirms savas nāve ka katrā izdevī jauna Turgeņeva nus. Sākumā viņ ņevu angliski, b ka šie agrīnie T jumi ir tik ang vairs palicis pār cis lasīt Turgeņe dā, un viņam krievu eiropieša tība.

Pēc aiziešanas kās rakstnieku s denta amata, M klusu dzīvi. Viņš angļu rakstnieku ņu intereses da jām no tirās m numa un stingr tiecībā pret ti dams līdz nāve ideālistiskai filo

Kultūras apskats

● **Mākslinieku Milda Grimma rāns) un pianis rīko savu gads sestdien, 22. m vakarā Sanfra draudzes namā.**

● **Sanfrancisk vu operas ansa bija iestudējis kova operu „Ca galvenā tenora kova partiju d tenors Roberts vu atbildīgo lo biem panākum un krievu presē jumu ievietotas smes. Operas o stādīts no San niskā orķestra ģenta U. Vasilj**

ĢIRTS SALNAIS

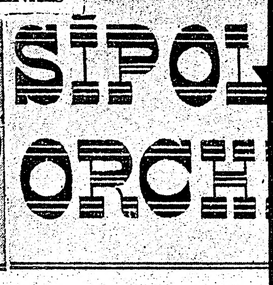

(113. turpinājums)

Vienu dienu, pētīdams izceļotāju biogra pievienotos dokumentus, kas kaudzēm gulēja galda atvilktnēs un uz galda, paņēmis kādu neizpētītām aktīm, kļuvu stīvs un pusē beigt paša nelabā apsēsts: tur manā priekšā bija četru paziņu iesniegumi, un man neradās c mas galvā, kā vien priecīgā atziņa, ka nu v tenis nodots manās rokās. Pirmajos brīžos atriebīgai iekārei ielaist visu viņu dokumen dzi krāsni. Man nekas ļauns nevarētu notikt. būtu ne pirmā, ne pēdējā reize, kad kādi pa veselas aktis pazūd uz laiku laikiem, un ie jam gaŗais lūgšanās un pārbaužu ceļš jāsāk Taču jau tūdaļ apzinājos, ka tā būtu muļķ atbildīga un puiciska izdarība, kas pašam ne īstu prieku, ne mieru, ne dotu gandarīju nām aizvainotām jūtām. Pats kļūdams vēs skaidri atskārtu, ka īstenībā mana piekeršana ta tikai vienam no četriem, un tā ir pār mēr un spurainā latviete.

Atšķiris viņas akti no pārējām četrām, sā to ar izcilu aizraušanos. Lielā izbrīnā, vai du, grozīju rokās viņas fotoattēlu.

Nu, oficiālajās fotografijās, gatavotaj stingriem likuma noteikumiem — bez čnojun pielabojumiem — vai ik viens normāls cilvē dinā tikko no cietuma izsprukušu noziedzni ču arī šādā veidā, bija skaidri nojaušams, ka reiz sastaptās, izvārdzinātās meičas izveidoju vilcīga jauna dāma. Viņas vaigos jau bija m ņas pieci bija atliekušies; matiem bija koķet jums, bet acīs — miers.

S LATVIEŠIEM BŪS SAVS NAMS?

ipašums 5214 Park Ave.

treā- apm. $2.000,- iecerēts iekasēt no
rkār- nenomaksāto dalības zīmju tu-
onie- rētājiem.
viņi K. Lazdiņš, A. Bremze, V.
s no Kraulis u. c. dedzīgi aicināja ap-
vadi- svērt izraudzītā objekta pirkša-
ķolē- nas vēlamību, bet L. Cenne, E.
Kalniņš u. c. izteica šaubas par
labvēligām rentēšanās iespējām.
dzinš J. Ribakovs un E. Reveliņš ie-
ņadu teica fonda līdzekļus ieguldīt cita veida objektos, bet J. Gributs
rast u. c. uzsvēra, ka objekts pilnīgi neatbilst organizāciju un sko-
. ko las vajadzībām. Pacēlās arī jau-
s še- tājumi par lielu risku un tml.
dzot
s sa-
t ti- Pēc garākām debatēm ar 128
sa- par balsīm, pret 18, atzina, ka
umu NF valde bauda tiesības līgumu
ntra parakstīt, bet rodoties sarežģī-
iekš jumiem, tā var arī to neparakstīt.
ien Labvēlīga līguma nolīgšanas ga-
a iz dījumā A. Bremze ieteica tuvā-
un kā laikā izdarīt dalības zīmju
irkt, vākšanas akciju, uz kuru tūdaļ
vērti- atsaucās 5 talcinieki, bet O. Kļa-
da venieks pieteica $50,- un K. Laz-
Ob diņš $20,- iemaksu.
agra- Iztrūkstošo NF valdes locekļu
000,-. vietā ievēlēja J. Ribakovu un G.
Pir- Grintālu.
et 6 Konsuls V. Tomsons tautie-
šanas šiem veltīja dedzīgu aicinājumu
iece- nākt talkā latviešu nama jautā-
ko- juma sekmīgai atrisināšanai.
Pa-
ietot Pilnsapulce noritēja lietiškā
un sadarbības zīmē, ar lietderīgām
orga- debatēm ,un, liekas, ka pašreizē-
anāk- jais darījums ir arī izšķirīgs,
gadā būt vai nebūt latviešu namam,
val- un Nama fonda turpmākajai
jams darbības gaitai.
fon-
, bet **Osv. Kļavenieks.**

Marga kļuva domīga „viņa jau ne-

Reiz viņa teica, ka nākšot atpakaļ
tiešām jutīšoties kādam vajadzīga.
māt.''
n!''
ki tik vienaldzīgi, it kā tas neattiek-
ūdi viņi atkal klusēja, tad Ģirts sa-
izceldams:
itādi, ja mums būtu bērni!''
osi atradis laiku domāt par bērniem!
u kādu apkopt, pati ar sevi nespēju
spār — neraizējies tik daudz par ma-
kā manis nebūtu! Īstenībā — es arī
aik nespēju būt citādāka.''
skatījās sievā.
nebūtu. . . Cik daudz tur trūka!
vēlēšanās bija un ir — kaut tu būtu,
Marga, tā taču nevar izgaist mīlestī-
nespēj aizdzīt ar asajiem, vienaldzī-
no manas sirds ne!''
mīlestība! Tu pats redzi, ka es ne-
esmu nepateicīga, neiecietīga, neap-
aldīga — es, es taču pati to redzu!
az nevar mīlēt!''
skrēja virtuvē.
ar ilgi sēdēja viens, klausīdamies
. Tāpat kā naktī, kad Margu ieveda
dza Dievu, ne ar vārdiem, bet sirdi.
pašam nepietrūktu spēka, kaut viņš
uzņemt sievas pārmaiņu! Tam jā-
v atkal un atkal atgādināja, paies
is, viņa maināsies atkal!
stīja Erikai vēstuli, lūgdams, lai uz
auc Margai palīdzēt. Kad tas bija iz-
ta vieglu gandarījumu, jo zināja, ka
Marga būs vismaz savaldīgāka.

☆

Krauzes dzīvoklī ieradās Erika. Vi-
kt atpakaļ cilvēkos, bet — jutās vai-
s nelaimes, tādēļ gribēja viņai tagad
mēģināja iedomāties, ko izjūt un pār-
Marga, kaut gan viņas par to nerunā-
zīre ievirzījās zināmās sliedēs. Erika
darīja mājas darbiņus ,gāja pastaigā-
gaidīja pārnākam Ģirtu. Viņas abas
sevī, un valodas tikai retu reizi izrai-
nepiespiestas.

(Turpinājums sekos).

MIRIS ČARLZS MORGANS

Pēc vieglas slimošanas ar bronchitu Anglijā savā savrupmājā Kensingtonā, Kampdena pakalna skvērā, pēkšņi miris ievērojamais rakstnieks Čarlzs Morgans. Viņam bija vēl tikai 64 gadi. Daudzi literāri nodomi palika nepiepildīti. Vēl 5. februārī nelaikis rakstīja savam draugam garīdzniekam Mortlokam: „Kad es būšu atkal vesels, mēs satiksimies. Jūs varēsit atnākt pie manis uz tēju, kad vien jums patiks." Kad Mortloks saņēma šo vēstuli, rakstītājs bija jau miris. Mortlokam ar Morganu bija kopīgi literāri pasākumi.

Čarlzs Morgans dzimis dzelzceļa inženiņa sēra Morgana ģimenē. Jaunībā viņš iestājies jūras kadetu skolā, bet 1913. gadā no tās izstājies. Taču 1914. gadā viņam atkal jāstājas britu karaflotes ierindā, jo sācies karš. Kara laikā viņu sagūsta un internē Holandē. Pēc kara Morgans studē Oksfordā. No 1926. — 1939. gadam viņš ir Times redakcijas loceklis un teātŗa kritiķis. Vārdu rakstniecībā viņš iekaŗoja ar romāniem Avots, Sparkenbroks, Ceļojums u. t. t. Viens no pēdējiem Morgana romāniem „Upes līnija" J. Andrupa tulkojumā iznācis arī latviski grāmatā. Morgans vēl bija pazīstams arī kā esejists un lugu rakstnieks. Piemēram, luga par to pašu temu, kas romānā Upes līnija, tika ar panākumiem uzvesta Edinburgas festivālā 1952. gadā.

Upes līnijas latviešu izdevumam autors veltījis šādus sirsnīgus vārdus: „Es pateicībā glabāju atmiņā atsaucību, ar kādu latvieši saņēma manu romānu Avots, un es esmu lepns, ka Latviešu biedrība Lielbritanijā izdod romānu Notikums upes līnijā tulkojumu. Ir pagājuši vairāk nekā divdesmit gadi, kopš iznāca Avots. Daudzi latvieši, kas par to priecājās, ir izdzīti no savām mājām, izkaisīti visā brīvajā pasaulē. Domājot par viņiem, man nāk prātā Dostojevska romāna vārdi: Es palokos ciešanām jūsos."

Čarlzs Morgans angļu lasītāju vidū, diemžēl, nebija tik populārs kā Francijā un citur Eiropā. Viņš piederēja romantisma vēlajam laikmetam. Citi modernisti kā Grēms Grīns un Angus Vilsons viņam bija aizsteigušies priekšā. Taču Morgana meistariski izslīpētais stils un viņa humānā nostāja viņa grāmatām piešķir to pašu cildenumu un gara spožumu, kāds piemita rakstnieka personībai. Pēc savas pārliecības Morgans bija monarchists, bet tai pašā laikā viņš piederēja videi, kas britu politikai un rakstniecībai devuši Defu Kuperu, Antoniju Īdenu, Ričardu Batleru. Viņš savos uzskatos pārstāvēja konservātīvo spārnu, kas meklē monarchijas un demokratijas sintezi, reizē arī būdams dziļi uzticīgs Eiropas misijai.

Morgans bija neaizmirstams kā tērzētājs, asprātīgs, kolēģiāls, iecietīgs, objektīvs un tai pašā laikā arvien uzticīgs saviem ideāliem. Būdams trīs gadus starptautiskās rakstnieku organizācijas PEN kluba prezidents, viņš arvien arī pasvītroja lomu, kāda Eiropā ir trimdā izdzītiem rakstniekiem. Viņš noraidīja katru kompromisu ar tiranniju, vienalga, vai tā īstenota nacionālsociālisma vai komūnisma vārdā. Vadīdams starptautiskās rakstnieku savienības valdes sēdes un kongresus, viņš baudīja tik lielu autoritāti, ka pat viņa uzskatu pretinieki neuzdrošinājās viņam personīgi uzbrukt.

Čarlzs Morgans par savu literāro skolotāju uzlūkoja Turgeņevu. Viņš vēl dažus gadus pirms savas nāves runāja par to, ka katrā izdevībā pārlasot no jauna Turgeņeva labākos romānus. Sākumā viņš lasījis Turgeņevu angliski, bet tad atklājis, ka šie agrīnie Turgeņeva tulkojumi ir tik angliskoti, ka maz vairs palicis pāri. Tad viņš sācis lasīt Turgeņevu franču valodā, un viņam atklājusies lielā krievu eiropieša īstā mākslas būtība.

Pēc aiziešanas no Starptautiskās rakstnieku savienības prezidenta amata, Morgans vadīja klusu dzīvi. Viņš reti piedalījās angļu rakstnieku sanāksmēs. Viņu intereses dažkārt gāja projām no tīrās mākslas, no cildenuma un stingrās nostājas attiecībā pret tiranniju. Palikdams līdz nāvei uzticīgs savai ideālistiskai filozofijai, Morgans arī vairs nevarēja valdzināt angļu lasītāju plašās masas. Tomēr viņam piemita reta īpašība — saredzēt laikmeta plūsmā mūžīgās cilvēcīgās vērtības, daiļuma un patiesības slāpes. Pēc Morgana nāves patieso eiropiešu rindas angļu rakstniecībā ir kļuvušas retākas un Eiropas apvāršņi izskatās tukšāki, nabagāki. Morgana vietā stāsies jauni autori, bet viņa vienreizību neviens vairs nevarēs atkārtot. Viņš sevī nesa divus laikmetus, 19. un 20. gadsimtus, un kalpoja mākslai, kas nav domāta laika kavēklim.

Pēteris Aigars.

Jānis Sudrabiņš

TAVA GAISMA

Dāvināts Zigrīdai

Ar tavu gaismu es izeju,
Rīts ņemet kad dienu saujā
Kā rožainu laimes ābolu,
Pēc kuŗa sirds zemīga taujā.

Tā pārlīst pusdienas klusumā
Ar ēnām īsām un dzestrām
Pār ūdeņu gludajiem spoguļiem,
Pār druvām, ziediem un mētrām.

Bet vakarā jūtu vēl starojam
Caur tumsu dziļu un baisu,
Kad zvaigzne tik reta iedegas
Starp spokainu mākoņu plaisu.

Rakstniecei Ellai Andersonei 50 gadu

Trimdas periodiskajos izdevumos lasītāji vai ik svētku numurā lasa kādu stāstu, ko parakstījusi Ella Andersone. Dažreiz sacerējums veltīts lieliem, citreiz maziem lasītājiem. Bet arvien viņas vārdu redzam pie kāda stāsta, kad tuvojas Ziemassvētki vai Lieldienas. Tad lasām par zaķiem, pelēm un vasaru. Ella Andersone diezgan plašajā rakstnieku saimē trimdā ir autore, kas samērā daudz nodarbojas ar bērnu literatūras radīšanu. Bez presē izkaisītiem stāstiem viņai iznākušas arī divas bērnu grāmatas: Vasara (1953.) un Garauša Ziemassvētki (1955.), kas abas iemantojušas mazo lasītāju pateicību. Rakstniece pati par tām izsakās: „Tās nemet lielu soli, tās neskrien garām citām grāmatām, tās nav lielas, lai aizēnotu citus darbus, bet tās tek sīkiem solīšiem, kā Poruka Kukažiņa, tās tek un panāk lielos skrējējus."

Šī ir rakstnieces viena darba līnija viņas radīšanas pasaulē, ko mēs uzskatām par ļoti svarīgu problēmu svešumā un ko pati autore ,savus bērnus audzinot, tikpat labi izjūt.

Autores darbs izpaudies arī citos literatūras žanros un tematikās, un pēc pāris gadiem gaviļniece varēs atzīmēt savu 25 gadu darba jubileju.

Autore dzimusi Igaunijā, 1908. g. 17. martā. Viņas tēva mājas atradušās pie Valkas, 1 km no Latvijas robežas, bet vidusskolu viņa beigusi Latvijas Valkā 1927. gadā. Līdz 1938. gadam dzīvojusi Igaunijā, kur strādājusi par ierēdni, bijusi igauņu tautas deju instruktore, spēlējusi teātri un darbojusies Kāģeru pagasta sabiedrībā, kur saaugusi ar igauņu un latviešu valodu un kultūru.

Šai laikā viņa pievēršas arī literāram darbam, publicē pirmos dzejoļus Sievietes Pasaulē un vēlāk Ziemeļlatvijā un citos izdevumos. 1937. g. J. Rauskas apgādā iznācis viņas pirmais dzeju krājums „Pirmā vaga" ar dzimto vārdu Ella Verle.

Bēgļu gaitas rakstnieci noved Vācijā, — Flensburgā un Libekā. Šai laikā viņa darbojas trimdas presē, laikrakstā Tēvzeme un citur.

No Vācijas E. Andersone izceļo uz ASV un apmetās uz dzīvi Milvokos, Vis. Savu eksistenci sāk kā fabrikas strādniece, un tai pašā laikā beidz māsu skolu. Tagad viņa strādā savā jaunajā arodā. Kaut šai dzīves ciņā ielikts bezgala daudz enerģijas, raktnieces darbs nav rimis, tieši otrādi — uzplaucis. Viņas stāsti parādās Laikmetā, Tiltā, Latvijā Amerikā, un citos izdevumos. Sajā dzīves posmā viņa izceļas vēl kā laba igauņu rakstnieku darbu latviskotāja. Līdz šim viņa pārtulkojusi 4 igauņu romānus, starp tiem Aug. Melka — Saule virs ciema, A. Virlaida — Kapi bez krustiem, A. Tamsāres u. c. darbus, tādā veidā kļūstot par nozīmīgu mūsu ziemeļu kaimiņu — igauņu — kultūras sniegumu izplatītāju latvju tautas vidū.

Jubilāre vēl pastāsta, ka ir sakārtojusi izdošanai savu stāstu grāmatu — Iznīcības ceļš. Viņa raksta arī romānu, kas ir jau pāri pusei. Tomēr galvenokārt autore strādā kā igauņu literatūras latviskotāja. Latviskotos darbus viņa paraksta ar Zanes Zemdegas vārdu. Rakstniecei ir daudz ideju, un ja maizes darbs tā nenogurdinātu, mēs varētu daudz vairāk sagaidīt no šīs apdāvinātās autores. Bez tam viņai ir ģimene — divas meitas: Alda un Anda, kas jāsūta arī latviešu skolā un mūzikas kolledžā. Bieži viņai vienai jāiznes uz saviem pleciem apgādes rūpes.

Vēlēsim jubilejā autorei vēl daudz spēka, veselības un darba milestības aizsākto darbu nobeigšanā. **Osvalds Akmentiņš.**

SKATS PASAULES LITERATŪRĀ

ROMĒNA GARĪ ROMĀNS ‚DEBESU SAKNES'

Romēna Garī (Romain Gary) romāns „Debesu saknes" („Les Racines du Ciel") ir ieguvis vienu no augstākajām franču literatūras balvām — Gonkūra prēmiju.

Par autoru ir zināms, ka viņš nav franču tautības rakstnieks (vārds Garī ir viņa pseudonims), dzimis Viļņā un izceļojis uz Franciju 1928. gadā. Viņš ir apmēram 40 gadu vecs, un romāns „Debesu saknes" nav viņa pirmais darbs: jau viena no viņa agrāk publicētajām grāmatām „Eiropas audzināšana" ir ieguvusi prēmiju(Prix des Critiques).

Romāns „Debesu saknes" ir viena no oriģinālākajām un skaistākajām pēdējā laikā publicētajām grāmatām.

Romāna virsraksts ņemts no islāma: „Dievs ir dziļi iestādījis debesu saknes cilvēku sirdīs; tās liek viņiem raudzīties uz augšu, tiekties pēc bezgalības, pēc visa cēlā un labā, pēc brīvības, taisnības un mīlestības."

Romāna darbība nenorisinās ne Eiropā, ne Amerikā, bet literatūrā maz minētajā „melnajā kontinentā" — Afrikā, frančiem pakļautajā territorijā; grāmatas ievadā autors pasvītro, ka attēlotie notikumi un personas ir pilnīgi izdomāti.

Romāna varonis ir francūzis Morels. Izgājis cauri Gestapo cietumu un koncentrācijas nometņu šausmām, viņš tomēr nav kļuvis par mizantropu, nav zaudējis ticību cilvēka cieņai, humānitātei. „Pirmos pēckara gados viņš ir redzējis Vācijā bēgļu un pārvietoto personu postu, ir iepazinies ar Baltijas valstu pilsoniem, poļiem u. c., un ir jautājis sev, ko viņš varētu darīt šo cilvēku labā. Viņu neapmierina iespēja nodarboties ar bēgļu jautājumu, politiku, cīnīties ar nabadzību: viņš grib iet vēl tālāk, grib nokļūt pie paša problēmas kodola, noskaidrot to visiem, bet nezina, kā ķerties pie lietas. Beidzot viņš nolemj paust savu ticību cilvēkam pavisam neparastā veidā: viņš sludina „dabas aizsardzību", bet it sevišķi uzstājas pret ziloņu iznīcināšanu Afrikā. Romānā ir redzams, ka ziloņi ir tikai simbols.

Vārdu „daba" Morels saprot ļoti plašā nozīmē: tā ir brīvība, viss labais, cēlais, kas ir dziļi paslēpies cilvēka dvēselē. Tas ir kaut kas, kam nav utilitāras, lietderības nozīmes, bet kas ir nepieciešams cilvēka dvēselei (. . . „viss tas, ko es aizstāvu, ir daba. Sauciet to, kā gribat: brīvība, cilvēka cieņa, humānitāte . . .''). Viņa „ziloņi" it kā iemieso tās vecās garīgās vērtības, vecās cilvēka tiesības, kas mūsu „progresa" laikmetā liekas piederam kādam sen pagājušam ģeoloģiskam laikmetam. Viņš sludina, ka pēc visa notikušā „cilvēka lepnības laiks" ir beidzies, un cilvēkam ir jātuvojas ar pazemību un izpratni dabai (. . . „cilvēks mūsu planētā ir nonācis līdz punktam, kur viņam tiešām ir nepieciešama **draudzība** . . . un viņa **vientulībā** viņam ir nepieciešami visi ziloņi ,visi suņi, visi putni"). Cilvēkam ir vajadzība palidzēt, aizstāvēt kādu, kam palīdzība ir nepieciešama.

Morels grib fiksēt „cilvēcības robežu", kas būtu jārespektē visām valdībām, partijām un nācijām, — visiem cilvēkiem.

Romāna varonis tic individa brīvībai, tolerancei, humānitātei un cīnās par to, kaut gan šie jēdzieni materiālisma, rasu naida, šovinistiskā nacionālisma laikā liekas kļuvuši tikpat „archaiski" un smagi kā ziloņi. Varbūt tādēļ autors ir izvēlējies tieši ziloņus par sava varoņa ideju simbolu. — Autora personīgie uzskati saskan ar viņa romāna varoņa pārliecību. Tas ir redzams grāmatas ievadā, kur viņš ar rūgtu ironiju konstatē ,ka „ģeniālā tautu tēva" Staļina vergu nometņu un Gestapo laika cilvēkiem nav laika nodarboties ar tādiem noveco. jušiem jēdzieniem ,kā cilvēcība, līdzjūtība, draudzība u. c. Cilvēka tiesību un brīvības kaprači ir vienmēr slēpušies vai nu aiz pārspīlēta nacionālisma izkārtnes vai nākotnes paradīzes solījuma; ar izveicīgu „partijas" rīcību un policijas atbalstu ir viegli verdzināt tautas — tautu pašnoteikšanās principu vārdā. Autors pasvītro, ka, līdzīgi savam varonim, viņš cīnīsies līdz galam pret visām totālitārām, nacionāla šovinisma, rasu un reliģiska veida tendencēm, zem kādas ideoloģijas maskas šīs tendences arī slēptos.

Romāna varonim ziloņi pat vācu koncentrācijas nometnē ir bijuši brīvības simbols, kas ir palīdzējis viņam un viņa ciešanu biedriem saglabāt dvēseles spēku, gribu izturēt līdz galam, cik savādi arī tas liekas lasītājam pirmajā acumirklī: tā ir doma, ka vismaz kaut kur tālu, Afrikas džunglos ir vēl brīvība, kas ir iznīcināta totālitārajā Eiropā, brīvība — ja ne citiem, tad vismaz dzīvniekiem. Doma ,ka cietumniekiem ir kaut vai šis brīvības mits, kas glābj viņus no garīga paguruma un ko neviens nespēj viniem atņemt, sanikno viņu mocītājus — Gestapo vīrus, jo viņi jūt, ka tie ir bezspēcīgi cīnīties ar tām garīgajām vērtībām, kas slēpjas cilvēka dvēselē.

Morels cīnās par saviem ziloniem ar apbrīnojamu neatlaidību, — no sākuma likuma robežās ar peticiju palīdzību, bet vēlāk Afrikas džunglos pat ar ieročiem; cīnās pret barbarismu un cietsirdību visos tās veidos, riskējot par ar savu dzīvību.

Daudzi zobojas par viņu kā par fantastu, sauc viņa par „trako francūzi", par komūnistu vai Afrikas nacionālistu aģentu, par mizantropu un anarchistu, kas nīst cilvēkus un grib „aiziet no cilvēkiem pie ziloņiem". Viņa vārds kļūst par leģendu.

Viņa izraisīto kustību un viņa naivitāti izmanto visdažādākie ļaudis, kas pulcējas ap viņu un kādu laiku cīnās kopā ar viņu Afrikas džunglos. Tur ir melnās rases nacionālisti, komūnisti, sapņotāji par diktātora varu, pārliecināti dabas mīlētāji un pat zinātnieki, arī izbēguši cietumnieki un vienkārši avantūristi, ieroču kontrabandisti. Ar laiku tomēr visi šie sārņi atkrīt un varonis paliek viens ar nelielu uzticamu sabiedroto pulciņu.

Austra Augenberga

(Turpinājums sekos)

Ella Andersone savas ģimenes vidū — sēž meitas Alda un Anda, vidū jubilāre ar dzīvesbiedru.

ĢIRTS SALNAIS

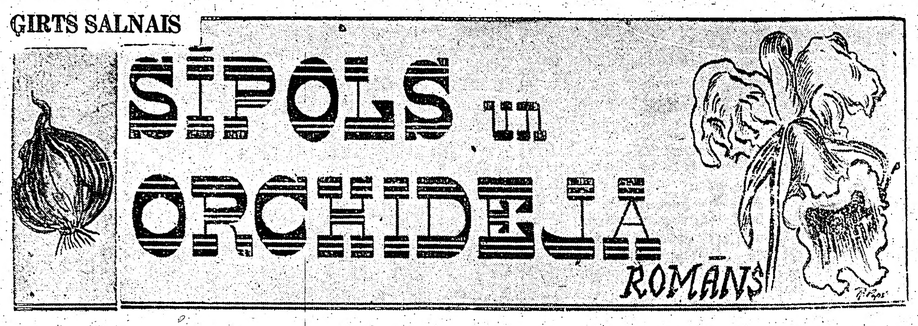

(113. turpinājums)

Vienu dienu, pētīdams izceļotāju biografijas un pievienotos dokumentus, kas kaudzēm gulēja manās galda atvilktnēs un uz galda, paņēmis kādu no vēl neizpētītām aktīm, kļuvu stīvs un pusē beigts — kā paša nelabā apsēsts: tur manā priekšā bija manu četru paziņu iesniegumi, un man neradās citas domas galvā, kā vien priecīgā atziņa, ka nu viņu liktenis nodots manās rokās. Pirmajos brīžos padevos atriebīgai iekārei ielaist visu viņu dokumentu kaudzi krāsnī. Man nekas ļauns nevarētu notikt. Tā nebūtu ne pirmā, ne pēdējā reize, kad kādi papīri vai veselas aktis pazūd uz laiku laikiem, un iesniedzējam gaŗais lūgšanās un pārbaužu ceļš jāsāk no gala. Taču jau tūdaļ apzinājos, ka tā būtu muļķīga, neatbildīga un puiciska izdarība, kas pašam nenestu ne īstu prieku, ne mieru, ne dotu gandarījumu manām aizvainotām jūtām. Pats kļūdams vēsāks, neskaidri atskārtu, ka īstenībā mana pieķeršanās veltīta tikai vienam no četriem, un tā ir pār mēru drošā un spurainā latviete.

Atšķīris viņas akti no pārējām četrām, sāku pētīt to ar izcilu aizraušanos. Lielā izbrīnā, vai pusstundu, grozīju rokās viņas fotoattēlu.

Nu, oficiālajās fotografijās, gatavotajās pēc stingriem likuma noteikumiem — bez ēnojumiem un pielabojumiem — vai ik viens normāls cilvēks atgādina tikko no cietuma izsprukušu noziedznieku; taču arī šādā veidā, bija skaidri nojaušams, ka no kādreiz sastaptās, izvārdzinātās meičas izveidojusies pievilcīga jauna dāma. Viņas vaigos jau bija miesa, viņas pleci bija atliekušies; matiem bija koķets veidojums, bet acīs — miers.

Netaisno, atriebīgo jūtu spriegums manī pamazām zuda, kaut kas sirdī šķita rāmi, rāmi atšķetināmies, un pamazām sāku skatīties uz mūsu attieksmēm no kāda cita viedokļa. — Nav ko teikt, — domāju, — diezgan parets indivīds. Man kļuva silta sirds un mierīgāks prāts. Atriebības jūtas pavisam sadila, un drīz bez kauna atklāju, ka tajās nekad nekas cits nav mitis, kā vien liela vēlēšanās pieradināt lepno gaišmati pie savas personas.

Tās vairs nebija nekādas necilvēcīgas iedomas, bet tīra un labdabīga ideja. Tā mani lielā mērā paglāba no vientulības murgainiem pārdzīvojumiem un alkām, pievērsdama allaž uzmanīgiem un nopietniem apsvērumiem, jebšu te nebija darīšanas ar sievieti, kuŗu varētu pasvilpt uz ielas. Jau pirmais piedzīvojums man to rādīja, bet, mierīgā garā izlasot visas četras biografijas, šo cilvēku raksturi atklājās kā uz delnas. Un pie visa tā bija skaidri redzams, ka tie ir raksturi. Dažas viņu īpašības mani aizkāra nepatīkami. Derdzās brīnīties, ka mutulīgajā, nenoteiktajā bēgulības laikā šie cilvēki rīkojās tā, it kā turpat aiz stūŗa būtu viņu dzimtās mājas, it kā nekas viņus netraucētu iet katram uz kādu senāk izvēlētu mērķi. Visi četri studēja. Puiši Štutgartē, abas meičas Heidelbergā. Mani lieliski iepriecināja vīriešu prombūtne, bet drusku baidīja, ka meičas augstskolas vidē, droši vien, ieguvušas kādus pastāvīgus draugus, kas visādi varētu šķērsot manus nodomus. Svarīgākā karte manās rokās bija viņu izceļošanas lietas, kuŗas novilcināšanai netrūka līdzekļu. Četrinieka dzīves stāstos bija atrodami šādi tādi tumši laukumi, kam tie šķita pārskrējuši pārāk viegli pāri. Bez tam, kā jau sacīju, nekas mani netraucēja viņu aktis kaut kur nobāzt, ko es arī pirmās dienās nekavējos darīt, lai kādas nejaušības dēļ tajās negadītos ieskatīties manam tiešajam priekšniekam. Nekad nebiju tik sīki izplānojis un apdomājis šādu uzņēmumu, un tāpēc laikam arī tas tik nejēdzīgi beidzās.

Iegaumējis adreses, brīvos laikos staigādams pa viņu ielām, nīkuļoju un vārdzināju sevi, kamēr izdevās te vienu, te otru meiču it kā gluži nejauši sastapt, sasveicināties, pārmainīt dažus jautrus nenozīmīgus vārdus un nemanot viņas pārliecināt, ka manī nav ne kripatiņas ļaunuma par viņu nostrādāto nedarbu. Tikām tik tālu, ka šad tad trijatā aizgājām kādā restorānā iekost kopīgas pusdienas, vai kafējnīcās iedzert tasi kafijas, un mana plāna pirmā daļa paveicās bez kļūmēm. Viņas pierada pie manis, kā pie lāga zēna, kam aiz ādas neturas nekādi niķi. Pašam turpretim latvietes tuvums kvēlināja kā ogles asinis, un kad gadījāmies divatnē, rokas pašas cēlās pēc tās, un ar varu bija jānovalda. Biju gluži izsalcis pēc viņas un pārdzīvoju baigas mokas, jebšu pakāpeniskajā aplenkšanas cīņā, pašam vairs neatlika laika skraidīt apkārt pa pilsētu un varbūt sadurties ar kādu starpgadījumu, ko varētu izlietot sevis atvēsināšanai. Ievērojamā izturībā vairākus mēnešus slēpu, ka man kāds sakars ar viņu izceļošanas lietu, izmisīgi gaidīdams brīdi, kad meičas pašas sāks pēc tās meklēties. Taču, likās, ka viņas nepārdzīvoja nekādas lielas vēlēšanās braukt uz aizjūru, kamēr nav nobeigta universitāte, vai vismaz tik ilgi, kamēr ābi brāļi nav beiguši savas fakultātes. Manas gaidas sāka izvērsties mokās, un jau dažu labu reizi sāku drusku palaist nagus.

Katra satikšanās man izvērtās fiziskās mokās. Turpretī, kamēr manas ilgas un iekāre auga, redzēju ,ka Inrai, mani satiekot, neradās nekāds jūtu saviļņojums. Viņas acīs biju un paliku kā kāds mūžīgais viņsētas Džesijs, ar ko svētdienas rītā pačalot par laiku un pārtikas cenām. Gluži satriekts, nojautu, ka savā garā esam viens no otra nesasniedzamā tālumā; ka man viņai nav nekā lāga ko teikt; ka man ir tikai viena vēlēšanās, kas piepildāma bez vārdiem; ka varbūt, vienīgais neviltotais un iespējamais būtu mežonīgs kliedziens, kuŗā sajuktu manas iekāres izsalkums ar pārmērīgi ilgi alkto uzvaras prieku. Ko tikai, iedams pie viņas, neizplānoju! Kādus smalkus vārdus nesagudroju! Bet tikko ieraudzīju, asinis saskrēja galvā, un tur citam nekam vairs nebija vietas. Taču, kad jūtu saspīlējumā apguru un kaut cik spēju sakārtot domas, dažos gadījumos ievēroju šo to no neuzmanīgiem teikumiem, un jaunie atklājumi par Inras un viņas draudzenes Lailas agrāko dzīvi manu drosmi satricināja. Es kļuvu bailīgs un neuzņēmīgs.

Tas nebija rakstīts viņu biografiju konspektos, kas atrodami izceļošanas aktīs; bet no abu nejaušiizmestiem pusvārdiem, sapratu, ka viņu ceļš no Baltijas līdz Vācijai, nav bijusi vizināšanās ne pa jūŗu, ne sauszemi; ka kopā ar kādiem partizāniem, kas cīnjušies pret iebrukušiem krieviem, meitenes atkāpušās pa mežiem un purviem, cauri Lietuvai un Polijai, dažkārt piedalīdamās asiņainās kaujās. (Es īstenībā, iejaukts karā, nekad neesmu bijis tuvcīņās. Mēs stingri nodrošinājāmies pret tām. Ja mūsu ceļā, pēc vācu armijas sabrukuma pagadījās kāds ciems, no kuŗa atskanēja kaut vai tikai viens šāviens, mūsu artilerija to nolīdzināja līdz ar zemi, un mēs savos bruņu ratos varējām doties uz priekšu bez bēdām.) No nejaušām piezīmēm ilgās laika atstarpēs man pamazām sastādījās diezgan pilnīga aina par abu meiču pārdzīvojumiem. Igauniete, piemēram, nekad nevalkāja īsroču jaciņas. Viņa bieži žēlojās par sāpēm vienā plecā. Dokumentos viņas ārienes aprakstā bija atzīmēts: „četras vecas rētas labajā rokā, no elkoņa loceītavas līdz pleca augšdaļai." Izjautātajam viņa bija paskaidrojusi, ka tās radušās bērnībā, nejauši iekuļotīes niknu suņu barā. Inrai, pēc izmeklēšanas atzīmēm, bija vairākas rētas sānos un mugurā, bet viņas paskaidrojumā sacīts, ka kādreiz tai uzbrucis saniknots vērsis un viņu apstrādājis ragiem un nagiem. Kas tie bijuši par suņiem un vēršiem, man atklājās gluži nejauši, kad, svinot Inras dzimšanas dienu un viesiem esot diezgan iereibušiem, kāds viņu neuzmanīgs paziņa, laikam gribēdams palielīt meiču, man klusi iesmēja ausī: „Nu, mīļais draugs, tām abām pēdējā kaŗa vēsture ieskrāpēta sānos un mugurā uz visiem laikiem. Dievs viņām aiz pārprastuma piešķīris brunčus."

Ja nebūtu šo nejaušo uzziņu, varbūt savu aplenkumu būtu sarikojis ierastiem paņēmieniem, bet, atklāti sakot, — cik ļoti kāroju pēc Inras, baidīja, ka notikums arī te neizvēršas man neparedzētajā un gluži nevajadzīgajā fiziskā cīņā. Un es vilcinājos, izgudrodams un atkal atmezdams dažādus trikus. Dažas reizes mēģināju viņu iedzirdināt, bet galā izrādījās, ka upuris esmu pats.

(Turpinājums sekos).

PADOMI NAMAMĀTĒM

M. Krone - Balduma

Marta mēneša ēdienu karte II

3. NEDEĻA

Pirmdien: Kāļu vira ar miežu putraimiem, teļa gaļas kotletes arkartupeļu biezeni, mērci un lapu salātiem.

Otrdien: Cūkas gaļas vira ar saldiem kāpostiem, rīsu sacepums ar plūmēm.

Trešdien: Cūkas gaļas kotletes ar sēņu mērci, kiršu kompots.

Ceturtdien: Ceptas cūkas ribiņas ar kartupeļu un kāpostu salātiem, piena vira.

Piektdien: Pildīta līdaka ar kartupeļiem, citronu pudiņš.

Sestdien: Lapu kāpostu vira ar putraimu piedevu un žāvētu jēra gaļu.

Svētdien: Cepta pīle ar ābolu pildījumu un kartupeļiem. Rieksti krēms.

4. NEDEĻA

Pirmdien: Sakņu sacepums ar šķiņķa šķēlēm. Ābolu kompots ar sausiņiem.

Otrdien: Balto pupiņu vira ar grūbām. Vērša gaļas kotletes ar novārītiem kartupeļiem, mērci un skābiem gurķīšiem.

Trešdien: Sakņu piena vira, teļa gaļas karbonāde ar spinātiem un puķu kāpostiem.

Ceturtdien: Žāvēta cūkas gaļa ar olu maisījumu, rudzu maizes sacepums ar kompotu.

Piektdien: Zivju kotletes ar kartupeļiem, lapu salāti un piena vira.

Sestdien: Sausi vārīti zirņi ar cūkas šņukuru, paniņas.

Svētdien: Pildīts sivēnes ar kartupeļiem, rabarberu uzpūtenis.

Pirmdien: Zivju frikadeļu vira. Sakņu sacepums. Vīnogas citronu želejā.

KĀĻU VIRA AR MIEŽU PUTRAIMIEM

No 3 mārc. vērša kauliem izvāra balto buljonu, pieliekot 1 sīpolu, 1 pētersīli, 1 seleriju, v notīrītu un smalki sagrieztu kāli, ½ mārc. mārc. putraimu. Kad putraimi un saknes jau gatavas, pieliek sagrieztus kartupeļus un vāra mikstus. Pasniedzot galdā, pieliek skābu krējumu un sasmalcinātas pētersīļu lapiņas.

ZIVJU KOTLETES

2½ mārc. zivju, 5 baltmaizes šķēles, 2 olas, 1 sīpols, sāls, pipari, mazliet muskats, 2 ēd. kar. skāba krējuma, milti, rīvmaize pēc vajadzības. Tauki vai sviests cepšanai.

Zivis nozvīņo, izņem iekšas, nomazgā, novelk ādu, izņem asakas, pieliek gaļai izmērcētu baltmaizi, izkausētu sviestu, 1 ēd karoti, sasmalcinātu sīpolu un pārējās garšvielas. Visu izmaļ 2 reizes caur mašīnu. Pieliek krējumu, samaisa un izveido kotletes. Apviļā rīvmaizes miltu jaukumā un cep karstos taukos vai sviestā brūnas. Gatavās kotletes sakārto uz šķīvja, liek gar malām kartupeļus un garnē ar pētersīļu lapiņām. Pasniedz ar karstu sviestu vai krējuma mērci.

RĪSU SACEPUMS AR PLŪMĒM

4 tējas glāzes piena uzvāra ar ¼ mārc. rīsiem, pieliek 20 sakapātas mandeles, 3 ēd. kar. cukura. 1 citrona sulu. Kad putra atdzisusi, to ieliek traukā un virsū uzliek savārītu žāvētu vai svaigu plūmju kompotu, ieliek uz 15 minūtēm cepeškrāsnī, tad izņem un virsū uzliek saputotu putu krējumu.

ATBILDES VĒSTULE SUDRABKALNAM PĀRI OKEANAM

3. NEDEĻA

PILDĪTS SIVĒNS

Notīritu mazu sivēnu ieberž no abām pusēm ar sāli. Pildījumam ņem sivēna plaušas, sirdi, sakapā ar aknām, piemaisa 2 sasmalcinātus un sviestā izkausētus sīpolus, 5 olas, 2 izmērcētas un nospiestas baltmaizes šķēles, sāli, piparus, 3 ēd. kar. skāba krējuma. Visu labi samīca un pilda sivēnā, pa starpām liekot cieti novārītas, sagrieztas olas un desiņas. Tad sašuj sivēnu un liek uz pannas kausētā sviestā. Biežī aplaistot, cep 2 stundas. Gatavu cepeti liek nesadalītu blodā un apkārt liek brūnī ceptus kartupeļus. Sivēnu var arī pildīt ar skābiem kāpostiem, kuŗus iepriekš izsautē.

PILDĪTA LĪDAKA

Nem 3 mārc. smagu līdaku, 4 šķēles baltmaizes, 3 ēd. kar. sviesta, 4 ēd. kar. skāba krējuma, 3 olas, sāli, piparus, muskatu.

Līdaku nozvīņo, nogriež galvu un uzmanīgi izņem iekšas un asakas, nomazgā. Baltmaizi bez garozas iemērc ūdenī. Smalki sakapā sīpolu un pieliek gaļai, tāpat arī pieliek olas un pārējās garšas vielas, nospiestu baltmaizi un izmaļ 2 reizes caur gaļas mašīnu. Tad pieliek skābu krējumu, sviestu un labi izmaisa. Masu pilda līdakas ādā, aizšuj galu un ietin drēbē .viegli nosiet not ar diegiem. Uzliek ūdeni katlā vārīties, pieliek viras garšas saknes, un, kad ūdens vārās, liek līdaku līdz ar galvu iekšā un apgrozot vāra apm. 40 minūtes. Tad līdaku izņem no drēbes, izvelk diegus un karstu sagriež šķēlītēs. Līdaku sakārto uz šķīvja, gar malām liekot novārītus kartupeļus.

CITRONU PUDIŅS

3 glāzes piena, 3 ēd. kar. sviesta un mazliet sāls savāra, pieliek ½ mārc. pienā atšķaidītus miltus un vāra, kamēr atlec no katla malām. Tad noņem no uguns. pierīvē citrona mizu, pieliek 3 ēd. kar. cukuru, citrona sulu un smalki sagrieztu 1 apelsīna mizu. Atdzesē un kulot piejauc 8 olas. Liek ar sviestu iezieztā un rīvmaizi izkaisītā formā un trauku aizvāko. Ieliek katlā un vāra līdz 3 stundām. Pasniedz ar auglu mērci.

RIEKSTU KRĒJUMS

Uzvāra 2 glāzes piena ar 4 olu dzeltenumiem, 3 ēd. kar. cukura. 3 ēd. kar. rīsu, 3 ēd. kar. sasmalcinātu lazdu riekstu, 1 pākstiņi vaniļas. Uzvārīto masu atdzesē un pieļauc pus glāzes saputota krējuma.

VECĀKA SIEVIETE,
BIJUSI SKOLOTĀJA,
MEKLĒ DARBU
pie bērniem vai vieglākiem mājas darbiem.
RO 6-5236, Toronto.

Frank Vass, BA
ADVOKĀTS — NOTARS
455 Spadina Ave., Apt., 403
(College un Spadina ielas stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111
WA 2-6112, Toronto.

Par spīti tam, ka, rakstot „Vēstuli pāri okeanam", kas, nezin kāpēc, vispirms iespiesta krievu žurnālā „Ogoņok", ko taču šaipus okeanam latvieši nelasa, Jūs, droši vien, necerējāt saņemt arī atbildi uz to. Bet, pateicoties „milīgai" čekas ģenerāļa Michailova gādībai, kas jūsu vēstuli bija iespiedis savā lapiņā, tagad radās iespēja mazliet pakavēties pie Jūsu vēstules satura.

Daru to tāpēc, ka Latvijas brīvvalsts laikā, kad mēs abi bibijām jauni, es ļoti cienīju Jūsu izsmalcināto dzeju, kas, bagāta izdomā un žilbīga technikā, dzirkstīja Olivereto dzeju grāmatās: „Trubadurs uz ēzeļa", Džentimens ceriņu frakā" u. d. c.. Žēl tiešām ir konstatēt, ka trubadūrs ir noslīdējis no ēzeļa, un sarkanais ēzelis tagad ir muguŗā trubadūram, liekot tam dzejas darbu vietā nodarboties ar paskvilu rakstīšanu pret „latviešu baltemigrāciju", „tās ielikteņiem un pakalpiņiem". Jūs rakstāt: par „tautai nozagtu naudu viņi izdod savas lapeles un grāmatas", bet esat aizmirsuši, ka, lai ticētu šādiem apgalvojumiem, būtu jāmin personu vārdi un citi fakti. Tos, Jūs, diemžēl, neesat minējuši, kāpēc rodas dibinātas šaubas, ka esat rakstījuši apzinātu nepatiesību. Esiet tik labs, un nākošā vēstulē miniet faktus. Citādi arī mēs šīni krastā Jūs varēsim dēvēt par sarkano meli, komūnistu pakalpiņu u. t. t.

Tālāk Jūs rakstāt par „emigrācijas lielāko vairumu", kam „jau sen apriebusies buržuazisko barvežu, kas dzīvo ar **nelikumīgi** no tautas piesavinātiem līdzekļiem, melīgā propaganda" (vai tad Jūs domājat, ka sarkanie Latvijas kakla kungi, iebrūkot mūsu zemē, būtu „likumīgi" piesavinājuši tautas mantu?). Piesavināšanās katrā gadījumā ir nelikumīga. Kā žurnālistam un rakstniekam kas taču lepojas ar „Latvijas tautas dzejnieka" titulu, Jums gan arī šai gadījumā būtu jāmin fakti un vārdi.

Jūs rakstāt par „brīvās un laimīgās Latvijas" celtniecību. Vai Jūs nedomājat, ka taisnība bir Jūsu amata māsai un lielajai vācu komūnistei Rozai Luksemburgai, kas saka, ka zemē, kur brīvība ir kādas šķiras privilēģija, nemaz nav brīvības? Vai cilvēki bez brīvības var būt laimīgi?

Laikam tikai dzejnieks un tikai padomju zemē var tik dzejiski runāt nepatiesību, kā Jūs to darāt, apgalvodams, ka . . . „emigranti nepaciētīgi gaida brīdi, kad viņi varēs doties pie saviem draugiem un tuviniekiem Daugavas un Gaujas, Ventas un Lielupes krastos." Ja jūs domājat, ka bēgļi gaida to brīdi, kad Latvija būs brīva no sarkanajiem moskiem, tad jūs esat runājuši patiesību, bet ja Jūs domājat, ka bēgļi grib atgriezties krievu okupētajā dzimtenē, tad tā ir apzināta nepatiesības rakstīšana, jo Jūs jau tīri labi zināt, ka neviena brīva zeme nekavē nevienu emigrantu vai savu pašu pilsoni braukt uz kurieni vien kāds vēlas. Ja emigrantu masai būtu tik liela vēlēšanās braukt uz dzimteni, tad tie jau sen būtu tur aizbraukuši.

Mēs gribētu Jums arī jautāt, kāpēc Jūs tik ļoti rūpējaties par Latvijas emigrantu pārdabūšanu „mājās"? Kādi ir īstie iemesli? Kāpēc Jūs cīnāties kopā ar čekas ģenerāli Michailovu vienā frontē, palīdzot tam piemuļķot vislētticīgākos emigrantus?

Kāpēc Jūs neko nedarāt, lai dzimtenē varētu atgriezties tie, kuŗus bez tiesas un taisnības lopu vagonos deportēja uz Sibiriju un kas smok tur vēl tagad? Vai Jūs nevarētu minēt skaitļus, cik latviešu ir atgriezušies dzimtenē no zemēm, kas atrodas aiz okeana, un cik vēl latviešu atrodas izsūtījumā „plašajā dzimtenē"? Jums, ja gribat būt patiess savos spriedumos, taču šie skaitļi būtu jāzina?!

„Daudzus, ļoti daudzus latviešus 1944. g. aizdzina svešumā ar varu, viltu, nejēdzīgiem izdomājumiem par „boļševiku zvērībām", jūs raktāt, liekot izteicienu „boļševiku zvērības" zosu pēdiņās. Bet Staļina zvēriskumu taču ir apstiprinājis neviens cits kā tagadējais viņa pēctecis — Chruščevs Jūsu partijas 20. kongresā. Vai tad tas jums nebūtu zināms? Vai lietojamās nagu maucamās mašīnas un citas „kultūrālās" ierices, kas bija redzamas čekas galvenajā mītnē, kad Jūs kopā ar saviem maizes tēviem bijāt aizbēguši 1941. g. uz Padomju Savienību, bija domātas, lai stiprinātu „sirsnīgo draudzību, kas kopš mūžīgiem laikiem vieno latviešus un krievus?" . . .

Jūs lejat īstas krokodiļa asaras par emigrantiem, apgalvodams, ka „viņu dzīve kapitālistiskajās zemēs, kur tikai retais atradis darbu savā profesijā, ir pilna rūgtuma", bet **pats esat iejūgts Jums un dzejniekam vispār, nerunājot jau nemaz par „tautas dzejnieku", nepiemērotā propagandista darbā, un kā dzejnieks esat bijis spiests pavisam apklust. Padomājiet pats, kā lai mēs ticam Jūsu apgalvojumiem, ja skaidri redzam jūsu pašu neapskaužamo likteni.**

Vai tikai nebūs taisnība bijušam komūnistu rakstniekam, kam bija piešķirta pat Staļina prēmija, un kuŗa darbi iespiesti miljonos eksemplāru padomju zemēs — Hovardam Fastam, kad tas savā jaunākā grāmatā par rakstnieku un komūnistu partiju saka: „Padomju Savienības komūnistu partija ir iznīcinājusi krievu literatūru ne tādēļ, ka Kremļa lordi nevēlētos lepoties ar lielu literatūru, bet gan tādēļ, ka pati partijas un partijas valdības aizstāvēšana ir padarījusi šādu iznīcināšanu par nepieciešamu. „Vai tas nav arī Jūsu un citu agrāko Latvijas rakstnieku trāģēdijas īstais izskaidrojums? Jūs taču nevarēsit noliegt, ka Fasts Jūsu pasauli un tās īpatnības nebūtu pazinis?

Kāpēc Jūs sajaucat grāmatu par Rīgu ar „Rusiādi"? Vai esat maz abas grāmatas redzējuši? Tā vien liekas, ka nē! „Rusiāde" ir grāmata, kas neapšaubāmi sarakstīta Latvijā un kaut kā ir izkļuvusi ārā, čekas nepamanīta. Tā nav nekāda augstā dzeja, bet teicami attēlo tagadējos apstākļus Latvijā zem lielā krievu zābaka. Ja tiešām neesat to lasījuši, tad, ja tas Jums būtu iespējams, katrā ziņā to izlasiet. Varbūt tad Jūs sapratīsit, kas īsti notiek Jūsu acu priekšā.

Jūs runājat par „kapitālistiskiem vēstures viltotājiem", kas izplatot „klaigas par krievu kundzību, par visa nacionālā bojāeju", bet aizmirstat, ka vēsturi var viltot tikai tur, kur valda tikai viena totālitāra vara, kā tas ir lielajā sarkano „lopu fermā", ko angļu rakstnieks Orvels tik lieliski aprakstījis savā grāmatā, bet ne brīvā pasaulē, kur katram iespēja izteikt savus iebildumus pret varbūtējiem vēstures viltotājiem, neizslēdzot pat komūnistus. Arī Orvels ir bijušais komūnists, kas cīnījās spāņu komūnistu pusē pilsoņu kara laikā. Viņam buržujisku vēstures viltošanu taču nevarētu pārmest?

Nobeidzot šīs piezīmes, mums gribētos Jūs vēl brīdināt ar jau citētā rakstnieka un Staļina prēmijas laureāta Fasta vārdiem: „Tāda, kāda komūnistu partija ir tagad" . . . tai **„katrs rakstnieks, lai arī cik padevīgs un lojāls tas izliktos, ir potenciāls partijas ienaidnieks. Partijā, kuru vada lieli spēki, viņš var pastāvēt tikai tad, ja sevi iznīcina kā rakstnieku ar kaut kādu vērtību . . ."** **Budzis.**

„Mazais lācis" „LITTLE BEAR"

Publicēts jūsu uzjautrināšanai.

DOW KINGSBEER
DOU KINGSBIR ALUSDARĪTAVA
BREWERY LIMITED

Aiz DZELZS priekškara

OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

ŪDENS BADS

„Liepājā vēl aizvien ir **ūdens bads.** Mūsu apkārtnē, piemēram, ir 3 sūkņi: Rīgas ielā 43, 32 un J. Zara un Tirgus ielas stūrī, pie kam sūknis Rīgas ielā 43 tikko darbojas. Lai sagādātu ūdeni, jāmeklē, kur mazāka rinda. It sevišķi slikti ir dienās, kad jāmazgā veļa. Mans kaimiņš gan izdomājis labāk: svētdienās pusi dienas viņš velti ūdens sagādei, jo vannas istabu ar vannu pārvērtis par ūdens krātuvi. Jāatzīmē, ka svētdienās ūdens sūknēšana padodas daudz vieglāk, totiesz piektdienās un sestdienās sūknos ūdens gandrīz pazūd.

Mūsu sētā 1952. gadā tika izrakta aka namā augšējā stāvā ievilka ūdens vadus, dzīvokļos ierīkoja vannas istabas ar vannām, uzstādīja ūdens sildāmos katlus, bēniņos iekārtoja rezervuāru, vārdu sakot, izlietoja ie vērojamu summu valsts līdzekļu ,tikai vēl šodien ne aka, nedz arī pārējās labierīcības nedarbojas. Nesen ieradās kaut kāda brigāde un konstatēja, ka nepieciešams aku remontēt (tā vēl nemaz nav darbojusies). Namos Rīgas ielā 44, 42 un citu atrodas sūkņi, kam nepieciešams remonts, bet arī tie **naudas un materiālu trūkuma dēļ** netiek remontēti. Līdzīgs stāvoklis ir **ļoti daudzās vietās,** tikai, protams, ne tur, kur dzīvo tie mūsu pilsētas atbildīgie darbinieki, kam ar šo jautājumu jānodarbojas . . . R. Maļinovskis, Rīgas ielā 48."

(Rīgas laikrakstā „Padomju jaunatne" 14. 1. 58.)

„CIŅA" PIEKRĀPA

Heraklits: — Mani novērojumi un pārdomas noveduši pie secinājuma ka viss tek, viss mainās. Citiem vārdiem: vienā un tai pašā upē nav iespējams divas reizes iekāpt. Tur pastāvīgi plūst ūdeņi.

Asā slota: — Cienījamais Heraklit, bet jums droši vien zināms arī tas, ka dialektika pielaiž izņēmumus un pat šķietamus paradoksus. Piemēram, Rīgā jautājums par ūdeni nekust no vietas, jūs varat tam ķerties klāt ne tikai divas, bet kaut desmit reizes — vienmēr viens un tas pats. — Lūk fakti. Šī gada 23. martā mēs publicējām feļetonu „Ūdeņi", kuŗā bija norādīts, ka ⅓ no Rīgas ūdensvada dzeramā ūdens patērē rūpniecības uzņēmumi, ka daudzas rūpnīcas nepilda valdības lēmumu par pāreju uz ūdens pašapgādi un rezultātā daudzi Rīgas iedzīvotāji, īpaši augstāko stāvu iemītnieki, cieš **no ūdens trūkuma.**

Haraklits: — Un tiešām šādam feļetonam nebija nekādu rezultātu?

Asā slota: — To gluži nevarētu teikt. Redakciju gan neinformēja, bet tomēr pieņēma jaunu lēmumu, kuŗā uzdeva lielajām rūpnīcām veikt pasākumus, lai visdrīzākajā laikā samazinātu pilsētas ūdens patēriņu. Dažas rūpnīcas to arī izdarīja . . .

Heraklits: — Nu redziet, kritika ir kā mūžīgā uguns . . .

Asā slota: — Bet ko tas viss dod, ja stāvoklis būtībā nav mainījies! Rūpniecības uzņēmumi joprojām patērē ap 30% dzeramā ūdens un iedzīvotāji joprojām cieš **no tā trūkuma.**

Heraklits: — Šeit ir pretruna! Kur tā slēpjas?

Asā slota: — Tā slēpjas apstākļī ka lielākā daļa rūpnīcu savas saistības nav pildījušas, dažas rūpnīcas ūdens patēriņu pat palielinājušas. Piemēram, kombināts „Boļševička": tam ir 2000 kubm. ūdens mēnesī, jatērē 19.000. Uzņēmums maksā naudas sodu pāri par 50.000 rub. mēnesī. Tālāk: dzeļu rūpnīca — 430 kubm., novembrī patērēja 16.000 kubm., Rīgas liķieru un degvīnu rūpnīca — 6500, tērē līdz 40.000, tekstilfabrika „8. Marts" — 480 kub. m., patērē līdz 19.000 kub. m. mēnesī.

Heraklits: — Senajā Grieķijā šo uzņēmumu vadītājus būtu sodījuši par laupīšanu.

Asā slota: — Bet Rīgā palaikam ir tā, ka uzņēmuma vadītājs lēmumu var pildīt un var nepildīt — kā patīk. Direktors viņš ir un paliek. Saprotams, ka vainīgajiem ir desmitiem t. s. „objektīvo apstākļu", aiz kuŗiem viņi slēpj savu cinisko atieksmi pret kritiku ,nevīžību un organizātorisko spēju trūkumu.

Heraklits: — Tad jau uzņēmuma direktors, kas ierīkojis iekšējo ūdens apgādi, tagad var spriest: „Ko tad es, muļķis, plēsos pūlējos, ja citi pasvilpo par lēmumuiem un piedevām notērē arī to ūdeni, ko es ietaupu?"

Asā slota: — Kad par to padomā tad **asinis sāk niknumā** vārīties. (,Padomju jaunatne" 31. 12. 57.)

1956. g. 29. augustā „Cīņa" rakstīja: „Ūdens krizi novērsīs, jo 1957. gadā paredzēts pilnīgi pabeigt Rīgas pilsētas ūdensvada rekonstrukcijas darbus."

Vēstule Aglonā redzētai meitenei

„Nu lielie Marijas svētki sen beigušies, un tu kopā ar māti un kaimiņienēm esi atgriezusies mājās . . . Saki man, ko tu pārvedi uz mājām, kas tas bija, kā dēļ jūs visi mērojāt tālo ceļu pašā ražas reizē? Rožukronis varbūt vai jauna pātaru grāmata? Bažničkunga vārdi, vienādi katru gadu, svētās dziesmas, arī tādas pašas kā vienmēr? Tu turēji rokā apsvētītas puķes tavā pašas dārziņā saplūktas — tagad novītušas vairs tikai ar siena smaržu . . .

Cilvēku tik daudz, tik ļoti daudz. Tu iegāji dieva nama pagalmā. Šķiet, tu arī maniji, cik bēdīgs ir šis pagalms — ar uzmācīgi skaļām balsīm un drusku tārpiem. Tik sīkajā laikā samazinātu pilsētas ūdens patēriņu. Dažas rūpnīcas to arī izdarīja . . .

Heraklits: — Nu redziet, kritika ir kā mūžīgā uguns . . .

Asā slota: — Bet ko tas viss dod, ja stāvoklis būtībā nav mainījies! Rūpniecības uzņēmumi joprojām patērē ap 30% dzeramā ūdens un iedzīvotāji joprojām cieš **no tā trūkuma.**

Heraklits: — Šeit ir pretruna! Kur tā slēpjas?

Asā slota: — Tā slēpjas apstākļī ka lielākā daļa rūpnīcu savas saistības nav pildījušas, dažas rūpnīcas ūdens patēriņu pat palielinājušas. Piemēram, kombināts „Boļševička": tam ir 2000 kubm. ūdens mēnesī, jatērē 19.000. Uzņēmums maksā naudas sodu pāri par 50.000 rub. mēnesī. Tālāk: dzeļu rūpnīca — 430 kubm., novembrī patērēja 16.000 kubm., Rīgas liķieru un degvīnu rūpnīca — 6500, tērē līdz 40.000, tekstilfabrika „8. Marts" — 480 kub. m., patērē līdz 19.000 kub. m. mēnesī.

Heraklits: — Senajā Grieķijā šo uzņēmumu vadītājus būtu sodījuši par laupīšanu.

Asā slota: — Bet Rīgā palaikam ir tā, ka uzņēmuma vadītājs lēmumu var pildīt un var nepildīt — kā patīk. Direktors viņš ir un paliek. Saprotams, ka vainīgajiem ir desmitiem t. s. „objektīvo apstākļu", aiz kuŗiem viņi slēpj savu cinisko atieksmi pret kritiku ,nevīžību un organizātorisko spēju trūkumu.

Heraklits: — Tad jau uzņēmuma direktors, kas ierīkojis iekšējo ūdens apgādi, tagad var spriest: „Ko tad es, muļķis, plēsos pūlējos, ja citi pasvilpo par lēmumuiem un piedevām notērē arī to ūdeni, ko es ietaupu?"

Asā slota: — Kad par to padomā tad **asinis sāk niknumā** vārīties. (,Padomju jaunatne" 31. 12. 57.)

1956. g. 29. augustā „Cīņa" rakstīja: „Ūdens krizi novērsīs, jo 1957. gadā paredzēts pilnīgi pabeigt Rīgas pilsētas ūdensvada rekonstrukcijas darbus."

Vēstule Aglonā redzētai meitenei

„Nu lielie Marijas svētki sen beigušies, un tu kopā ar māti un kaimiņienēm esi atgriezusies mājās . . . Saki man, ko tu pārvedi uz mājām, kas tas bija, kā dēļ jūs visi mērojāt tālo ceļu pašā ražas reizē? Rožukronis varbūt vai jauna pātaru grāmata? Bažničkunga vārdi, vienādi katru gadu, svētās dziesmas, arī tādas pašas kā vienmēr? Tu turēji rokā apsvētītas puķes tavā pašas dārziņā saplūktas — tagad novītušas vairs tikai ar siena smaržu . . .

Cilvēku tik daudz, tik ļoti daudz. Tu iegāji dieva nama pagalmā. Šķiet, tu arī maniji, cik bēdīgs ir šis pagalms — ar uzmācīgi skaļām balsīm un drusku tārpiem. Tik sīkajā laikā samazinātu grēksūdzes, arī tāpat laukā.

Tu piegāji sikam, sausam viriņam un nopirki no viņa 5 sveces, gaŗas, vaskainas, dzeltenas, un nauda nočaukstēja viņa plaukstā. Tās bija ļoti dārgas sveces, bet tu netielējies; tādas lietas nedrīkst notikt dievnama pagalmā. Dievs gan pieļauj, ka no ticīgajiem ņem augstu maksu par vienkāršu sveci, ko iedegt pie altāŗa, taču kaulēšanās ir netikama viņa visu dzirdošām ausīm. Tu piespiedi sveces pie krūtīm — bet tu taču **zināji,** gaišā, labā meitene, tu zināji to gaitu, kādu vai desmit reižu nostaigā ne viena no šīm svecēm, kas neaizdedzināta tiek nolikta uz altāŗa. Pēc laika baznīcas kalpotājs nesteidzīgi un iletiški paņem to un citas tādas pašas, un aiznes, pārdod atkal **sīkajam,** kalsnajam viriņam vai citiem dievam patikamiem tirgotājiem par stingru cenu.

Dažu soļu atstatumā tev pagāja gaŗām slaids, melns stāvs, uzvēdījot rāmajā bezvēja vakarā gaisa pūsmu. Mūkus dažudien salīdzina ar kraukļiem; šim mūkam tādā salīdzinājums nepiederas. Viņam bija augsta skaista piere un viņš bija ļoti jauns, varbūt tikai gadus piecus vecāks par tevi. Es zinu, visusvētā dievmāte ,kas vairāk par visu mīl sev padevīgus kalpus, man nepiedos domu, kuŗu es gribu izteikt — bet es negribu viņas piedošanas. Zini, es šai brīdī redzēju jauno mūku ne vairs melnajā tērpā, bet piesvidušā darba kreklā tīrumā, rudzu gabalā; es redzēju tevi viņam līdzās, kūlīšus sienot, un nekur nebija manāmi baltie Aglonas baznīcas torņi.

Tu nometies ceļos, tu, lepnākā no sava ciema meitenēm — nometies uz piebradātā klona, acis pēc paraduma augšup pacēlusi. Varbūt tai brīdī tu ievēroji mūs, vismaz uzskatit tu uzskatīji, un tavās acīs brīdi pazibēja izbrīns: tie nemetas ceļos tādu svēumu uzlūkojot? Un tad tu klausīgi, kā māte mācījusi, piegāji krustā sistajam pestītājam pie sienas un nosķūpstīji viņa kājas, tik saltas, no tik nejutīgas vielas, ka to līdz pat šim brīdim nebija spējušas padarīt kaut remdenu daudzo godinātāju lūpas; ilgi kavēties tev nebija laika, jau citi gaidīja laimi pieplakt ar muti krustā sistā kājām . . .

Nabaga brīnumdaritāja, nabaga dievmāte, kaut tūkstošreiz eņģeļi būtu tevi nonesuši no debesīm — ak ,tevi vienmēr ir gleznojis cilvēks ,un dzīva, skaista sieviete bijusi par modeli tam tēlam, kuŗam zemojas cilvēki . . .

Saki, kas tev, jaunai, veselai un skaistai, būtu izlūdzams no dievmātes? Meitene, saproti mani pareizi: mēs tevi negribam kaunināt, negribam tev ar varu liegt atkal mērot garo ceļu uz Aglonu. Ja tu pati neizpratīsi, cik lieki un pazemojoši tas viss ir ,tad nelīdzēs nekādi vārdi, tie tikai tevī radīs rūgtumu . . . Lielie Aglonas svētki patiesi ir lieli, tajos vis nepietek ar dažu stundu piedalīšanos. Dievmāte neko nezina par neplautajiem laukiem ,par statiem, kuŗus izmērcēs lietus . . .

Ko tu pārvedi sev līdz ja neskaita atmiņas par izvārgto nakti par putekļiem baznīcas laukumā, kuŗi lēni pārvērtās dubļos? Kādu dbesu mierinājumu tu ieguvi? Vai tas bija tik liels, lai tu pēc gada atkal atgrieztos Aglonā, pirktu svētas sveces un locītu ceļus uz putekļainā klona?

Tev nevajag skūpstīt nevienas kājas, kaut arī tās būtu pestītāja. Tev nevajag krist ceļos, kaut arī tā būtu svētā Marija, izredzētā starp sievām. To tev nevajag un tavai zemei un tavas zemes ļaudīm ne.

D. Cielava."

Šis ateistiskās propagandas raksts ievietots mēnešrakstā „Podomju Latvijas sieviete" 1957. g. 9. numurā.

Līdzšinējie paņēmieni ticības apkaŗošanā nedeva panākumus, kāpēc tagad jauna taktika: ne aizliegums, bet „gudra" pamācība. Protams, arī tas nelīdzēs.

„SACENSĪBA NESAPRAŠANĀ"

(Pārmesums no 3. lpp.)

nemaz līdzi nerēķinot viņas satelitvalstis, apbruņojuma ziņā ievērojami pārspēj rietumniekus. Patlaban vēl šo padomju pārspēku zināmā mērā kompensē ASV atbalsta punktu sistēma.

2. Padomju Savienība visas atbruņošanās sarunas ir pastāvīgi sabotējusi, vai arī nākusi ar tādām priekšlikumiem, kuŗu nolūks panākt rietumvalstu vājināšanu, pašai savu apbruņošanos paturot pilnā spēkā, vai beidzot, dot visādus papīra solījumus, kas īstai kontrolei nebūtu iespējami. Kā zināms, piemēram, Eizenhauera gaisa kontroles priekšlikumus padomju valdība vispirms pavisam noraidīja, bet tagad ir ar mieru šādu kontroli attiecināt tikai uz dažiem apgabaliem, kāda kontrole, ievērojot tālšāvējus ieročus un šisdienas gaisa satiksmes iespējas, ir bez kādas nozīmes, nerunājot par to, ka padomju milzu telpas kontrole vispāri ir gandrīz neiespējama.

3. Padomju Savienība savā koeksistences propagandā vienmēr uzsver neiejaukšanos citu valstu politikā. Bet tā ir tā pati Padomju Savienība, kas **anektēja Baltijas valstis,** kas vēl citām Austrumeiropas valstīm uzspieda komūnistisko režīmu, kas Ungārijā ar savu artileriju un saviem tankiem nožņaudza kādas pēc brīvības alkstošas zemes sacelšanos un ar sev pakļauto attiecīgo zemju komūnistu partiju palīdzību nepārtraukti iejaucas citu valstu politikā.

4. Padomju Savienība vairs neslēpj, ka tā par katru cenu grib paturēt savu status quo, kas vispirms nozīmē paturēt spēkā Vācijas sadalīšanu. Tā grib panākt lai Rietumvalstis svinīgi un uz visiem laikiem apsolās nekā nedarīt komūnisma jūgā esošo Eiropas tautu atbrīvošanas labā, kuŗas tātad — iskaitot Austrumvāciju — būtu spiestas krist vēl smagākā un tumšākā bezcerību rezignācijā, kādu jau izraisija Rietumu pasīvā izturēšanās Austrumu Vācijas un Ungārijas tautu sacelšanās gadījumos.

Ievērojot visu šos faktus, tiešām jāsaķer galva, redzot, kā prominenti rietumnieku politiķi grib paši sev iestāstīt, ka ar viennēr jaunu piekāpšanos padomju varas priekšā varētu nopirkt ilgstošu mieru. Jo ar tādu pretinieku iespējamas tikai vienas sarunas — no spēka pozicijas. Nav neviena vienīga argumenta, kas runātu tam preti. Pat ne līgums par Austrijas neatkarības atjaunošanu 10 gadus pēc kaŗa beigām, jo Austrija par savas neatkarības atgūšanu var pateikties vienīgi labvēlīgai pasaules politikas situācijai 1955. gadā, kad Maskava taisījās uz saviem mānevriem Ženēvas konferencē un tādēļ iesāka savu smaidu un šķietamās patiesās labās gribas politiku. Par šo piekāpšanos Maskava ieguva tāda stratēģiskās pozicijas, kas tālu pārspēja Austrijas krievu okupācijas jostas nozīmi.

Pirms vairāk kā viena gada vācu publicists Volfgangs Hēpkers kādā apcerējumā par „Nevienam nepiederošo zemi Eiropā", par padomju varas mērķiem un par tās neitrālizēšanas kampaņu rakstīja tā:

„Ja Rietumu valstis būtu padevušās padomju neitrālizēšanās saukļiem, tad tās nebūt nebūtu tālāk no kaŗa, bet gan tam daudz tuvāk. Zaudējumi stratēģiski integrētā telpā nebūtu nākuši par labu miera nodrošināšanai, bet gan tikai vēl vairāk pastiprinājuši Maskavas bloka ekspansijas kārtību. Atlikusī brīvā Eiropa, kas šobrīd ir pasargāta no Austrumu iebrukuma, ir jau diezgan apdraudēta, lai vēl ar pašas gribu un piekrišanu sevi militārā ziņā vājinātu, paklaujoties vēl lielākam draudu riskam. Un šī atlikusī „mazā Eiropa" tādas neitrālas buferzonas radīšanas gadījumā jo drīzi pieredzētu savu galu."

Vai nav jābrīnās un vai nav briesmīgi, ka arī šādi jau sen izsacīti brīdinājumi, kas dibināti uz reālu apstākļu izvērtēšanu, tomēr nespēj apturēt un pārtraukt šodien notiekošo sacensību nesaprašanā?"

MŪSU LAIKRAKSTA GALVENAIS PĀRSTĀVIS ČIKĀGĀ
OTTO KROLLS,
800 S. Halsted St., Hull House,
Chicago 7, Illinois, USA.
Tel. HOnroe 6 - 5939

DR. LYON'S
TOOTH POWDER
ZOBU PULVERIS
UZTUR JUSU ZOBUS
BALTĀKUS
Uztur saldenu elpu. Palīdz uzturēt zobus labākā kārtībā, uztur tos aizvien baltus un tīrus.
Atcerieties — kalpo ilgākam laikam nekā zobu pasta.
Tikai 33 c

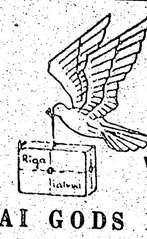

Mazais pasta baloditi
Lido-skaidrais uz dzimte
Lidz ar manu vēstuliti
Un šo dāvanu sauli
VINTERA — BĀ

LAI GODS DEVĒJAM— PRIEKS SAŅĒM

Uzticot Jūsu domātā Lieldienu dāvanu s
šanu uz Latviju caur mums — attaisnosim
to uzticību ar augstākās kvalitātes preču nosūt

DRĀNU AUDUMI:

Jūsu labad šeit zemāk uzskaitīsim 3 labāko
tātes — atbilstošas to cenām, ar apzīmējumu A
A — Labas kvalitātes tīras vilnas audums (Made
B — Augstākās kvalitātes tīras vilnas audums
C — Augstākās kvalitātes tīras vilnas audums (M

201) Dāmu ziemas mēteļu drāna ar visiem pied
Cenas: A — $36.50. B — $39.75. C — $43.
202) Dāmu kostīma drāna ar visiem piederumie
Cenas: A — $30.75. B — $33.00. C — $36.
203) Kungu ziemas mēteļa drāna ar visiem pied
Cenas: A — $38.75. B — $44.00. C — $48.
204) Kungu uzvalka drāna ar visiem piederumi
Cenas: A — $33.

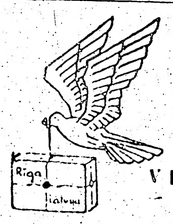

Mazais pasta baloditi.
Lido-steideres uz dzimteni tu
Lidz ar manu vēstuliti
Un šo dāvanu sanēmi . . .

VINTERA — BĀRS

LAI GODS DEVĒJAM— PRIEKS SAŅĒMĒJAM!

Uzticot Jūsu domātā Lieldienu dāvanu saiņa nosūtīšanu uz Latviju caur mums — attaisnosim Jūsu dāvāto uzticību ar augstākās kvalitātes preču nosūtīšanu.

DRĀNU AUDUMI:

Jūsu labad šeit zemāk uzskaitīsim 3 labāko drānu kvalitātes — atbilstošas to cenām, ar apzīmējumu A—B—C.
A — Labas kvalitātes tīras vilnas audums (Made in Sweden)
B — Augstākās kvalitātes tīras vilnas audums " " "
C — Augstākās kvalitātes tīras vilnas audums (Made in (England)

201) Dāmu ziemas mēteļu drāna ar visiem piederumiem
Cenas: A — $36.50. B — $39.75. C — $43.00.
202) Dāmu kostīma drāna ar visiem piederumiem
Cenas: A — $30.75. B — $33.00. C — $36.50.
203) Kungu ziemas mēteļa drāna ar visiem piederumiem
Cenas: A — $38.75. B — $44.00. C — $48.50.
204) Kungu uzvalka drāna ar visiem piederumiem
Cenas: A — $33.75. B — $38.75. C — $42.50.
Drānu krāsas varat izvēlēties pēc savas gaumes.
Cenās ierēķināti visi izdevumi — adresātam nekas nav jāpiemaksā.

LIELDIENU SVĒTKIEM — PĀRTIKAS SAINIS:

E — sainis — $32.85	1 kg. rīsu ,
1 kg. sviesta,	500 gr. kafijas,
1 kg. žāvēta bekona,	750 gr. žāvētu augļu,
1 kg. žāvēta šķiņķa,	500 gr. karameļu (pildītas
1 kg. dūmu desas,	Lieldienu olā),
2 kg. cukura,	150 gr. garšvielu.

Pasūtinājumiem lūdzam pievienot bankas vai privātu čeku, vai arī Money Order.

Pieprasiet mūsu plašo preču sarakstu ar cenrādi.

VINTERA — BĀRS
Fyrspannsgatan 143, Vällingby — SWEDEN

VĒRTĪGAS GRĀMATAS

K. Kundziņa redakcijā **DIEVA IZREDZĒTI** ..... ies. $3.40
K. Kundziņa **LAIKI UN LIKTEŅI** ..... ies. $3.00
L. Bērziņa **MŪŽA RITS** ..... ies. $3.40

Par atsevišķas grāmatas pārsūtīšanu pa pastu jāpiemaksā 15z. Ja pasūtina visas trīs, tad pasta izdevumi nav jāmaksā.

DV GRĀMATNICA,
123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada.

Dr. ROMAN PNIEWSKY

Iggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no 8—9 vakarā.

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC

55 Wellington W., (tuvu pie Bay St.), Toronto, Ont. EM 6-6451
Vecākais ceļojumu un notariāta birojas Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notariālu dokumentu, Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietās. Runā krieviski, vāciski un latviski.

Ja vēlaties jaunāko modi, kvalitāti un vērtīgus ražojumus, pērciet Forsait. Lielā izvēlē krekli, kaklasaites, īsās biksītes, sporta veļa, aproču pogas un kaklasaišu turētāji katra pircēja gaumei.

IZĪRĒ TELPAS VIESĪBĀM - KĀZĀM

u. c. gadījumos
DV NAMĀ, 123 Huron St.
Dienā EM 8-0792
Zvanīt vakaros EM 6-0101, Toronto.
IZGĀDĀ DZĒRIENU ATLAUJAS

KLAUSIETIES
LATVIEŠU MŪZIKU
LATVIEŠU ZIŅAS
LATVIEŠU FIRMU PAZIŅOJUMUS
LATVIEŠU RADIO RAIDĪJUMOS
Otrdienu vakaros no pl. 8,30—9,00.
CHLO - RADIO RAIDĪTĀJĀ
VIĻŅA GAMUMS 680
LONDON ST. THOMAS

Pudiņu un cepumu pulveri tikai no

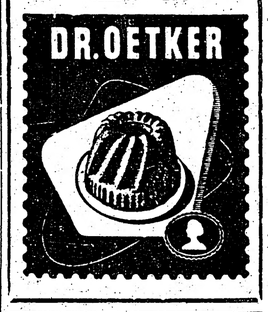

Dr. T. L. GRANOVSKY

ZOBĀRSTS — CHIRURGS
runā krieviski un vāciski
514 Dundas St., West
(Spadina stūrī)
Zvanīt EM 8-9038, Toronto.

Dr. M. KOSOWSKI

uzsāk praksi.
SPECIĀLISTS:
SIEVIEŠU SLIMĪBĀS un DZEMDĪBU PALĪDZĪBĀ.
Neauglības ārstēšana.
611 BLOOR ST., W., (Palmerston stūrī), Toronto
Vizītes pēc norunas. Zvanīt: **LE 5-7434**, vai **LE 6-1470**

Meklēju brāli
JŪLIJU MIKUZĀNU
bij. gaisa izpalīgu,
dzim. 1926. g. 17. jūlijā Kursišu pag., dzīves vieta Rīgā. Bijis Dānijā. Pēdējās ziņas 1945. g. janvārī no Elbingas.
Ziņas lūdz māsa Hedvīga Finks. 234 DAWN DR., LONDON, ONT., CANADA.

Kā izsargāties no flū?
ADAM's GARLIC PEARLS IR ĻOTI DERĪGAS.
Pajautājiet savam ārstam.
Gadu simtiem miljoni cilvēku lieto Garlic kā veselības un kermeņa stiprināšanas līdzekli. Garlic ir dabisks produkts, kas veicina asins rinķošanu. Daudzi cilvēki to vērtē ļoti augsti, jo tas palīdz pret artēriju un reumatisma sāpēm. Adams Garlic Pearles saturā ir ķiploku sula, kas izspiesta no dabiskiem ķiplokiem, un tajā koncentrētas vielas, kas ļoti uzlabo veselību. Ja jūs jūtaties noguruši, vai jūtat reumatisma sāpes, iegādājieties sainīti Adams Garlic Pearles, kas dabūjams drogu veikalos. Adams Garlic Pearles palīdz izsargāties no saaukstēšanās un flū. Ērti lietojams — kapsulu veidā, nav nepatīkamas smakas un garšas. Iegādājieties sainīti jau šodien, un redzēsit, cik labi tas palīdz. Būsit priecīgi, ka tā darījāt.

Meklēju
VOLDEMĀRU PEŅĶI,
dzim. 1916. g. 10. decembrī, Pērkones pagastā.
Mobilizēts 1943. g., bijis I Rīgas pol. pulkā. Pēdējās ziņas no Latvijas 1944. g. Valdemārpils.
Ziņas lūdz māte Latvijā.
Rakstīt: **MR. R. FINKS, 234 DAWN DR. LONDON, ONT., CANADA.**

Personas,
kas kaut ko zinātu par
INTUPĒTERSONU,
apm. 50 g. v., no Padures pag. Aizbiržiem,
lūdz ziņot: **Ž. ADAMSONS, 40 TRANBY AVE., TORONTO 5, ONTARO, CANADA.**

PIEDERĪGIE MEKLĒ
JĀNI, EDGARA dēlu,
VANAGU
no Alūksnes.
Lūdz rakstīt šīs avīzes kantorim Nr.182.

LABĀKĀS ZIVIS DABŪSIT PIE
HIGHLINER
FILEJAS ZIVIS AR KARTUPEĻIEM
ZIVIS SĶĒLĒS
LUNENBURG SEA PRODUCTS LIMITED
37 King St., East, Toronto.

Laipni lūdzu atsaukties latvieti, kas dejoja ar „Meksikāni" Hamiltonas ballē.
Rakstiet šīs avīzes kantorī „MEKSIKĀNIM".

IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba pilsētas rietumos.
Zvanīt katrā laikā.
LE 1-5193, Toronto.

IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu.
LE 3-9308, Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

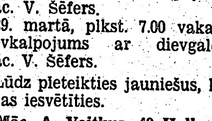

VIETEJIEM un TĀLBRAUCIENIEM
Tel. LE 4-1403

LATVIJAS AMERIKĀ SPIESTUVE TORONTO

Pieņem visāda veida iespiedumdarbu pasūtinājumus:
laulību ielūgumu un komerciālu darījumu kartes; dokumentus biedrību vajadzībām; koncertu programmas, sarīkojumu biļetes un dziesmu lapiņas, grāmatas u. c.

Pasūtinājumus pieņem:
LA BIROJĀ, 123 Huron ielā, tel. EM 8-0792, Toronto, Ont., Canada.
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM AR GAISA PASTU NOSŪTA
HALLS DRUGSTORE T. KRAUMANIS
14 DIXON RD., TORONTO 15, ONT., CANADA,
Tel. aptiekā CH 4-5678; mājās CH 4-0107

EXPRESS TV SERVICE
RO 9-6732, TORONTO
RADIO UN TELEVIZIJAS DARBNĪCA.
Ātra apkalpošana visā pilsētā no pl. 9 rītā līdz 10 vakarā.
Žanis Jākabsons

Bijušā kara dalībniekiem atmiņu atsvaidzināšanai par izpārdošanas cenu:

A. SIŅĶA Kurzemes cietoksnis (gliti iesieta)	I	$1,80
" " " "	II	$1,80

DV GRĀMATNICA,
123 Huron St., Toronto

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

NJUJORKĀ

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St. Brooklyn 15, N. Y.
Kristus ciešanu laika dievkalpojumi ceturtdien, 13. martā ,pl. 7,30 v. māc. A. Kiršfelds par Sīmani no Kirēnas; ceturtdien, 20. martā, pl. 7,30 v. māc. J. Siliņš par Sīmani Pēteri; svētdien, 23. martā, pl. 5 pp. māc. A. Ozols; ceturtdien, 27. martā, pl. 7,30 v. māc. A. Zuzāns par jaundaļiem pie krusta; nobeigums Lielajā Piektdienā, 4. aprīlī, pl. 6,30 v.

Dievkalpojumi ar dievgaldu: svētdien, 16. martā, pl. 1 dienā Friportā, Kristus baznīcā; Zaļajā Ceturtdienā, 3. aprīlī, un Lielajā Piektdienā, 4. aprīlī ,vairākās vietās. Dievgaldniekus lūdz iepriekš pieteikties pie mācītājiem. Pūpolu svētdienā, 30. martā, Betlemes baznīcā jauniešu iesvētes dievkalpojuma sākums jau pl. 1 dienā.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu. pl. 2,00 dienā Faith ev. - lut. baznīcā, 1000 S. Layton Bulv. Māc. J. Meisters. Svētdienas skola dievkalpojuma laikā, baznīcas sabiedriskajās telpās.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Cīņas draudzē, 5015 W. Ferdinand St.
Svētdien, 16. martā, pl. 10 Bībeles st., T. Bērziņš. Bērnu dievkalpojums. Pl. 10,30 svētdienas skola. Pl. 11 Ciešanas laika dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma iesvētes mācība. Vecajo padomes sēde. Māc. A. Rautenšilds.
Meivuda (Ill.) Svētdien, 16. martā, plkst. 3 p.p., Warren un 6 Ave. krustojumā, Labā Gana baznīcā, Ciešanu laika dievkalpojums. Gaismas skati no Kristus ciešanu stāstiem. Svētdienas skola. Māc. A. Rautenšilds.
Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave., Chicago 51, Ill.
Dievkalpojumi Čikāgas ev. - lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu, plkst. 3 p.p.
Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.
Čikāgas latviešu ev. - lut Mīlera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W., Cermak Rd.
Māc. Pāvils Kirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 2-2420.
Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10,30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.
Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl 7,30.
Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 4-4619.
Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.
Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1,15.
Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCA's telpās, 120 W. Lexington Ave.
Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 328 S. Rose St., tel. 4-8255.
Kalamazū Ciānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 10 no rīta.
Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E., Grand Rapidi.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis, 66 Gordon Ave., Port Arthur, Ont., tel. 4-0302.
Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont. tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī, Tel. WA 4-1563
Svētdien, 16. martā, pl. 4.00 pp. dievkalpojums.
Sestdien, 22. martā, pl. 8.00 vakarā draudzes koŗa koncerts.
Svētdien, 30. martā, pl. 4.00 pp. Pūpolsvētdienas dievkalpojums.
Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.
16. martā, plkst. 4 pp, dievkalpojums sv. Trīsvienības baznīcā. Svētdienas skola.
23. martā, plkst. 4 pp. dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā. Svētdienas skola. Iesvētes mācība.
Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.
Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.
16. martā, plkst. 2.30 pp. dievkalpojums. Svēdienas skola. Pēc dievkalpojuma, apm. pl. 3,45 Dāmu komitejas rīkotais draudzes vakars baznīcas zālē.
23. martā, plkst. 2.30 pp. dievkalpojums. Svētdienas skola.
Bramptonā Latviešu ev-lut. draudzes dievkalpojums ar dievgaldu Pūpolu svētdienā — 30. martā, plkst 1.30 pp. Grace Uni. ted baznīcā.

GARIGS KONCERTS TORONTO

Queen United baznīcā, 765 Queen St., W. (2 bloki uz rietumiem no Bathurst), 23. martā, pl. 6 vak. ērģeļu un klavieru koncerts (dueti un solo). Ērģeles — Vija Grigale (12 g. v.), klavieres — Anita Grigale (14 g. v.). Liturģija — stud. theol. A. Kretulnieks.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182
Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā 18 Victoria Ave., S.
Ceturtdien, 13. martā, pl. 7,00 v. jaunatnes jaunākās grupas stunda mācītāja mājā.
Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont. Tel. CE 2-2385.
Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.
Virdžinijtaunā, svētdien, 16. martā, plkst 1.00 pp. anglikanu baznīcā dievkalpojums ar Svēto Vakarēdienu.
Norandā, svētdien, 16. martā, plkst. 4 pp. United baznīcā dievkalpojums ar Svēto Vakarēdienu.
Māc Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave., Winnipeg 9, Manitoba. Tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev. - ut. sv. Krusta draudzē, Sv. Pēteŗa baznīcā, Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLA

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī
16. martā, plkst. 2 pp., dievkalpojums.
26. martā, pulkst. 2 pp. jaunatnes un bērnu dievkalpojums.
Kornvallā, 8. martā, plkst. 7.00 vak. Svētvakara dievkalpojums, māc. V. Šēfers.
29. martā, plkst. 7.00 vakarā, dievkalpojums ar dievgaldu, māc. V. Šēfers.
Lūdz pieteikties jauniešus, kas vēlas iesvētīties.
Māc. A. Voitkus, 49 Hallowell St., Westmount, Montreal 6, P. Q. Tālr. WE 3-1867. Dievkalpojumi Redeemer baznīcā, 285 Clarke Ave.
Trešdien, 12. martā, plkst. 8,00 vakarā Bībeles stunda.
Svētdien, 16. martā, plkst. 1,30 p.p. dievkalpojums jaunatnei. Spredika temats: Pēteris. Plkst. 2,30 p.p. jaunatnes un iesvētību stunda.
Svētdien, 23. martā ,plkst. 1,00 p.p. dievkalpojums bērniem; pl. 1,30 p.p. dievkalpojums pieaugušiem; spredika temats: Poncijs Pilāts. Plkst. 2,30 p.p. iesvētību stunda.
Pūpolu svētdienā, 30. martā, plkst. 1,30 p.p. dievkalpojums. Spredika temats: Augstais priesteris Kajafa; plkst. 2,30 p.p. iesvētību stunda.

NIAGARĀ

Māc. J. Praulinš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.
Svētdien, 30. martā, pl. 2.00 pp. Niagarā, sv. Jāņa baznīcā Pūpolsvētdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

TORONTO BAPTISTU DRAUDZES

dievkalpojumi notiek svētdienās, pl. 3 p.p. un trešdien vakaros, pl. 8 — Walmer Road baznīcas telpās. Māc. R. Ekšteins.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek katru sestdienu plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Katru svētdienu, plkst. 19,45 rīta garīgs radio raidījums — Erīdis ar Dievu, vilņu garums 1959. Ottavas raidītājs. Tel. AM 1-4418

KAKTIŅŠ

TRANSPORTA FIRMA
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

CEĻOŠANA	APDROŠINĀŠANA
Lidmašīnas — Kuģi — Autobusi — Dzelzceļi — Preču kuģi — Tūrisma vietas — Viesnīcas. Pieteikties jau tagad 1958. g. Apkalpo visu pasauli.	**VISĀDA VEIDA APDROŠINĀJUMI: AUTOMOBIĻU - PRET UGUNI — ZĀDZIBĀM — NELAIMES GADIJUMIEM UN SLIMIBĀM.**

ZVANIET VAI RAKSTIET — TIKSIT LABI APKALPOTI.
O. K. JOHNSON & Co. LIMITED
Travel & Insurance Agencies,
697 Bay Street, Toronto 2, Ont. EM 6-9488

COOK BOOK of Attractive Meals

Autore: Ženija Huns, cena $3.95
Pilnīgs apvērsums kulinārā mākslā
Dabūjama
DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron Street, Toronto, tel. EM 8-0792

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese: .....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....
..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn. $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāčs, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

DR. LYON'S
TOOTH POWDER
ZOBU PULVERIS
UZTUR JUSU ZOBUS
BALTĀKUS

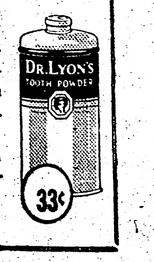

Uztur saldenu elpu. Palīdz uzturēt zobus labākā kārtībā, uztur tos aizvien baltus un tīrus. Atcerieties — kalpo ilgākam laikam nekā zobu pasta.
Tikai 33 c

SPORTS

BALTIEŠU ASTOTIE SPORTA SVĒTKI KANADĀ

Katru gadu sacensības baltiešu sportistu starpā ievada ar centrālo sarīkojumu jaunatnei, sievietēm un vīriešiem, kuŗā sacenšas baltiešu basketbola un volejbola izlases. Šogad Baltiešu sporta federācijai Kanadā šis plašais sarīkojums būs sestdien, 15. martā, Centr. YMCA's vingrotavās. Sākums paredzēts plkst. 5,30. Sarīkojumu papildinās pazīstamā igauņu meiteņu modernās vingrošanas grupa, ko skatītāji jau vairākkārt redzējuši iepriekšējos Sporta svētkos. Šoreiz patikamu pārsteigumu sola arī Irmas Kajakas - Ķeninas ritmoplastikas grupa, kas baltiešu sportistu kopīgā sarīkojumā uzstāsies pirmoreiz.

Sarīkojuma protektori ir visu 3 tautu ģenerālkonsuli Kanadā: R. N. Braisons, V. Gilis un J. Markuss. Sporta svētkus atklās Baltijas federācijas priekšsēdis Axel Luitsalu. Pēc priekšspēlēm vīriešu basketbolā finālam kvalificējušies — latvieši un lietuvieši, vīriešu volejbolā — latvieši un igauņi, jaunatnes basketbolā — latvieši un lietuvieši, sieviešu volejbolā — latvietes un igauniętes, bet sieviešu basketbolā — latvietes un lietuvietes. Sportistu parādi vadīs J. Pālens, tā paredzēta plkst. 7,30.

Sīkāka informācija būs laikraksta nākošajā numurā.

Baltiešu federācijas Kanadā priekšsēdis A. Luitsalu nodevis Baltiešu sporta federācijai kausu, ko pēdējā pieņēmusi ar patiesu prieku, to paredzot komandu sacensībām tenisā.

GRIEĶIJĀ . . .

(Turpinājums no 4. lpp.)

bērns, vienalga, ar kādām sekmēm ,var izglītoties. Ja tēvs ir strādnieks, tad nereti labs skolēns izkrīt cauri un saņem laipnu mierinājumu: „Nebēdājies, bērns, ej vien tēva pēdās". No jautājuma: „Kas ir tavs tēvs?" te neviens nevar izbēgt. Jācīnās ne vien ar materiāliem apstākļiem, bet arī ar aizspriedumiem.

Lauku ģimnaziju mācību līmenis zems. Pat svešvalodu nav, izņemot sengrieķu. Tikai pilsētās mācot franču valodu, jo grieķim Francija ir „otrā" dzimtene. Man ir izdevies novērot, ka lielākais vairums ģimnaziju beigušo ir ar vājām zināšanām. Lai iekļūtu augstskolā, spēkā tie paši „neoficiālie pamatlikumi." Nepieciešamas arī privātsundas. Valsts nekādu pabalstu nedod. Tie, kas pamatskolu beiguši, neiet nekur tālāk, sāk strādāt šur tur, kur kuŗais.

Jaunieši brīvo laiku pavada kafejnīcās un apkārt dauzoties. Jauni zēni dzer, smēķē, spēlē kārtis, uzdzīvo. Ko citu lai viņi te darītu? Par jaunatni te neviens neliekas zinis. Organizāciju nav, koŗa nav, teātŗa arī ne, nemaz nerunājot par runām, par literāriem vakariem. Ir tikai kardinājums noiet no ceļa. Maz ir tādu ģimeņu, kas apzinās, kāpēc un kā jāaudzina bērni, lai tie kļūtu par lietas kokiem. Maz ir tādu, kas no sava ģimenes koka dod tārpu nesaēstus augļus .Pilsētās ir citādāk. Tur ir jaunatnes organizācijas, pulciņi, bibliotēkas, izstādes u. t. t. Ar, meitenēm ir samērā labāk. Tās tiek „ieslēgtas" mājā, šuj pūru un gaida līgavaini. Maz ir tādu, kas iet augstākās skolās.

Tomēr ar zēnu audzināšanu ir vēl ļaunāk. Daudzreiz pieauguši vīrieši pievilina mazus zēnus vai jaunekļus, izlietodami tos „seksuālām" vajadzībām, jo te ir ļoti uzplaucis šāds uzdzīves veids. Man ir gadījies pašai redzēt ciema nomalēs 5-6 g. v. zēnus spēlējam savā starpā „seksuālās" spēles, lietojot visneķītrākos vārdus

Nesen rēķināju, cik ģimenēm te ir labi, vērtīgi, tikumīgi bērni. Būtu labi, ja uz desmit saskaitītu vienu . . . Ierēdņu dēlus fabrika izglīto ar savu pabalstu. Četri no tiem studē Vācijā. Viens ir ar ļoti labām sekmēm, viens — nenoteikts, bet pārējie divi īsti plenči. Ciema zēnu, slaistu, priekšgalā ir paša priestera dēls, izlutināts līdz nejēdzībai. Ģimnazijā viņš tālāk par pirmo klasi netika. Viņu ievietoja amatnieku skolā, bet arī te divos gados nav ticis tālāk par pirmo klasi . . .

Draugi, jums liksies, ka stipri pārspīlēju. Nē. Man ir brīnums, man ir žēl, ka tik skaistā zemē var būt savā būtībā tik netīra dzīve. Par dabu te ir vērts jūsmot, bet ne par cilvēkiem un dzīvi. Nekas netiek darīts dzīves uzlabošanai. Ko teiksim? Dienvidnieku tauta. Viņa ir lepna uz savu temperamentu un zobojas par nosvērtajiem ziemeļniekiem. Viņiem patīk galējības, bet pēc viņu domām tāda ir īstā dzīve.

Jūsu Vidzemniece.

KALPAKA PIEMIŅAS BALLĒ TORONTO

Piektdien, 7. martā, Toronto korporāciju kopa rīkoja tradicionālo kalpakiešu balli, ko ar uzrunu atklāja kopas seniors A. Kozulis, pēc tam balles viesus sveica kalpakietis K. Tannis. Uzņēmumā polonēzes kopaina, ko vadīja J. Bērziņš ar Taņņa kundzi. Tālāk K. Tannis ar I. Bērziņa kundzi. J. Kreiļa foto

1. LATVIEŠU BRIDŽA TURNĪRS TORONTO

Turnīra dalībniekus lūdzam **pieteikties līdz 1958. g. 20. martam pie Margera Rudziša, 256 Castlefield Ave., Toronto, telef. HU 8-8457**

Lūdzam piedalīties arī ārpus Toronto dzīvojošos tautiešus.

Izņēmuma gadījumos varēs pieteikties arī turnīra atklāšanas dienā. Turnīrā paredzēts spēlēt pāros pēc divu vai viena mīnusa sistēmas, atkarā no dalībnieku skaita. Sadalīšanās pāros jāpiesaka iepriekš, bet turnīra dienā to izlozēs tiem, kas nebūs vienojušies paši.

Turnīra atklāšana paredzēta **svētdien, 1958. g. 23. martā, plkst. 12. dienā** Toronto Latviešu biedrības telpās, 198 Osler St., tel. RO 6-5183.

Dalības maksa izdevumu segšanai un balvu iegādei $5,- no personas. Pirmo triju vietu ieguvējiem paredzētas balvas.

Iniciātoru rīcības komiteja

BALSOJIET PAR

PIRSONA PLĀNU

SAMAZINĀT NODOKĻUS ▪ SAGĀDĀT DARBU

UZTICĪBAS ATJAUNOŠANA

KANADĀ SĀK ATKAL ATDZĪVOTIES

JUMS VAIRĀK NAUDAS

no nodokļu pazemināj uma

- 25% nodokļu samazinājums no kanadiešu ienākumiem līdz $3.000,-.
- 100% paaugstinājums no nodokļiem atbrīvojamai daļai jaunlaulātajiem 3 gadu laikā pēc apprecēšanās.
- Nebūs vairs speciālo nodokļu automašīnām.

VAIRĀK NAUDAS VISIEM

$400.000.000,-

dzīves nepieciešamībām

Pirktspējas paaugstināsies sakarā ar to, ka vairāk vīriešu un sieviešu tūdaļ atkal sāks strādāt; tas būs „signāls" paredzētā plāna iedzīvināšanai: veicinās saimniecisko uzplaukumu, gādās par nepieciešamajiem materiāliem, celtniecību, transportu, kā arī par citām ātri augošās Kanadas nozarēm.

VAIRĀK DARBA KANADIEŠIEM,

kas radīsies ar dolaru pieaugumu saimnieciskajos uzņēmumos

- 50% nodokļu samazinājums no ienākumiem līdz $10.000,- gadā nostabilizēs un veicinās mazo uzņēmumu attstību.
- 50% līdz 100% amortizācijas izdevumu paaugstinājums kāpinās kapitālieguldījumus šinī gadā.

Šie pagaidu „nodokļu kāpinājumi" ir veids, kā iesaisaīt vairāk kapitāla un reizē vairāk iedzīvotājiem sagādāt darbu.

ŠĪ IR LIBERĀĻU PARTIJAS POLITIKA,

LAI RADĪTU DARBA IESPĒJAS TŪLIŅ: SAMAZINĀT NODOKĻUS,

PAAUGSTINĀT ROŽOJUMU PATĒRĒŠANU, IT SEVIŠĶI TAJOS MĒNEŠOS,

KAD LIELĀKS BEZDARBS UN SAMAZINĀS RAŽOJUMU APGROZĪBA.

KONSTRUKTĪVAI VADĪBAI TAGAD

BALSOJIET PAR LIBERĀĻIEM

NATIONL LIBERAL COMMITTEE

IRONIZED YEAST

Ātri atgriež spēku un enerģiju!

24 stundu laikā šis RAUGS AR .... DZELZS DAĻAM asinīs pavairos dzelzs daļas, kam to trūkst, veicinot sarkano asins ķermenīšu pieaugšanu, reizē atjaunojot jūsu ķermenim normālo spēku un izturību.

7 dienu laikā jutīsities lieliski.

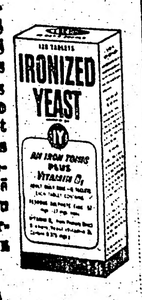

60 tabl. $1.25. 120 tabl. $2.00

Brīvā dabā

LATVIEŠU MEDNIEKU UN MAKŠĶERNIEKU KLUBS

DIBINAS JAUNS MEDNIEKU UN MAKŠĶERNIEKU KLUBS

Ja drīzumā neuznāks trešais pasaules karš vai krievi kādā prāta apgaismošanas brīdī nenolikvidēs visus partejiskos un bezpartejiskos boļševikus, tad man jāapgalvo, ka jau tuvāko piecu gadu laikā bez jau pastāvošām trimdas latviešu reprezentācijām darbu uzsāks globālā latviešu mednieku un makšķernieku apvienība. Ceļš ir tāls, bet visas zīmes sāk rādīt, ka tā var notikt. Lūk, fakti.

Makšķernieku un mednieku organizēšanā Kanadas latvieši ir tālu priekšā saviem brāļiem citos kontinentos un valstīs. Kanadiešu panākumi sāk pamazām no letarģijas modināt augšā latviešu trapeŗus un zivju ķērājus visās pasaules malās. Mums nevienam nav nekāds noslēpums, ka tautieši Sav. Valstīs pamatoti varēja lielīties ar lielām automašīnām, lielākiem parādiem un citām lietām, bet pagājušos Dziesmu svētkos pats dzirdēju, ka kāds no mūsu vietējiem latviešu jeņķiem aizcirta propagandas aparātu ar vienu pašu jautājumu: „O. K! Bet cik latviešu mednieku un makšķernieku klubu jums tur Steitos ir?" Vēstulē no Kalamazū tautietis J. Kalns pastāsta, ka pirmais Makšķernieku un mednieku klubs Sav. Valstīs vistuvākā laikā var ieraudzīt juridiski dienas gaismu: „Arī Kalamazū un apkārtnē dzīvojošie medību un makšķerēšanas sporta cienītāji ir nodomājuši jau tuvākā nākotnē organizēties patstāvīgā biedrībā, klubā vai kopā. Jācer, ka kluba organizēšanu uzņemsies energiskais prof. V. Ruševics un draugi Tralmaks, Balcers, Strautkalns, Melūdris, Kupsis, Krastiņš, Millers u. c. būs dūšīgi talcinieki, lai vienreiz visus šejienes mednieķus dabūtu zem viena kopīga jumta. Cerams, ka vecākie Kanadas klubi mums neliegs savu padomu." Kalamazū medniekiem varu paziņot, ka Toronto klubs piesola visu palīdzību, sākot ar piemērotiem statūtiem un beidzot ar norādījumiem, kā vislabāk tikt vaļā no neaktīviem biedriem.

Torontieši nešaubās ,ka prof. V. Ruševics klubu nodibinās jau tuvākā laikā un tā uz šovasar daudzējām šaušanas sacensībām dāvātajām balvām, individuāli un arī vienību sacensībās, varēs pretendēt arī Kalamazū latviešu sportisti; Mičigenas latviešu sportisti būs allaž mīļi gaidīti ciemiņi visās sacensībās un izbraukumos te, vecā Old Waverly zemē — Kanadā.

***

Šoreiz cepure ir jāņem nost Katerinas kluba priekšsēža J. Jundža priekšā. Kamēr torontieši un hamiltonieši domā, no kura gala lai ķeras klāt jaunatnes piesaistīšanas jautājumam,Katerīnas klubs nav kavējies un savā pēdējā valdes sēdē ir atradis pavisam reālu atrisinājumu.

Lai audzinātu latviešu jaunie šus medību un makšķerēšanas tradīcijās, klubs nodibinājis jauniešu grupu. Tajā var iestāties visi latviešu jaunieši no 10 — 18 gadu vecumam. Šie jaunieši skaitās kluba biedri - veicinātāji. Tie atbrīvoti no jebkāda veida maksājumiem, Jau tuvākā laikā Katerīnas klubs uzsāks savu jauniešu apmācību šaušanā ar mazkalibra ieročiem. Līdztekus jauniešus apmācīs arī drošībā ar šaujamiem ieročiem un pirmās palīdzības sniegšanā. Klubs sadviem jauniešiem noorganizēs kopējus izbraukumus makšķerēšanā, bet rudenī jauniešus aicinās līdzi medībās. Katerīnas un Niagaras apkārtnē dzīvojošie jaunieši aicināti pieteikties pie F. Konrāda, 5 Vivian Ave., tel. MU 2-7148.

Nešaubos, ka klubs šajā svētīgajā pasākumā baudīs visas vietējās latviešu sabiedrības atbalstu. Paldies kungam Jundzim par ātro un drošo izrīcību. Labākās sekmes!

***

Pagājušās nedēļas nogalē nopietnais Toronto laikraksts „Globe and Mail" bija veltījis gandrīz ceturtdaļlapaspusi, aprakstot mūsu tautieša Paula Tillinga panākumus saimnieciskajā laukā un sporta frontēs. Daudziem pašu tautiešiem būs gadu tecējumā pagājis secen fakts, ka šodien viens no labākajiem Toronto kluba šāvējiem — Paulis Tillings ir arī vairākkārtējs Latvijas meistars boksā. Viņš Latvijas krāsas aizstāvējis arī starptautiskās sacensībās. Ap 1925. gadu Tillingu uzskatija par labāko Baltijas valstu dūŗu cīnītāju. Gadi ir pagājuši, bet vecais sporta gars Tillingu ir pavadījis visās gaitās .Atzīmējot sava cienījamā biedra 50 gadu jubileju, Toronto klubam, joka pēc, vajadzētu noorganizēt jubilejas boksa turnīru. Bet tā kā veco vīru klasē nesaredzu neviena, kas uzdrošinātos stāties ringā pretim Paulim, tad cits nekas neatliks kā boksu aizstāt ar māla baložu šaušanu. Šim šaušanas turnīram balvas pārmaiņas pēc varētu dāvināt pats klubs.

Pats jauneklīgais jubilārs nesen bija uz pāris nedēļām izbraucis uz Floridu. Māla baložu šaušanā savā klasē Tillings ieguva pirmo vietu. A klases uzvarētājs kā balvu saņēma pavisam jaunu autiņu. Sacensībās tur piedalījušies pāri par simts šāvēju. Mūsu māla baložu šāvējus var interesēt, ka dalības nauda kopā sanākusi katram tikai $114,- tur gan ierēķināti vietējie nodokļi, gan arī $15,- par vieglām brokastīm. Man liekas, ka vecie latvieši, teicot: kas gan nabagam ļaus ar flinti šaut — būs droši vien toreiz tēmējuši uz tiem, kas nākotnē brauks šaut uz Floridu.

Līdz nākošai reizei. **A. Pelēkais**

TREŠDIEN, 12. MARTĀ

Neparedzēti nelabvēlīgi apstākļi šodien var ietekmēt jūsu mīlestības un naudas lietas. Tāpat sastapšanās ar lielu draugu pulku sola iznākumā strīdus un pat lielākas nepatikšanas. Esiet sevišķi uzmanīgi visos darījumos ar naudu. Gados vecākiem cilvēkiem šodien pēcpusdienas stundās sagaidāms priecīgs pārsteigums no tuvāko radu vai draugu puses.

Laimīgie skaitļi šodien ir 5 un 7. Zila krāsa labi saderēs ar sudraba rotām.

CETURTDIEN, 13. MARTĀ

Lietā likts vecāku vai piedzivojušāku draugu padoms šodien būs zelta vērts. Mazi un negaidīti sarežģījumi var jūs izvest no parastā dienas rituma. Neizrādiet savas jūtas. Sievietēm šodien ieteicams lielāku vērību veltīt savai ārienei.Jūsu labo gaumi un stāju šodien vērtēs arī tie, ar kuŗiem jums bijusi tikai paviršа iepazišanās. Šodien jūsu rakstītā vēstule var sagādāt prieku tālumā esošiem draugiem. Pārvariet rakstīšanas slinkumu.

Laimes skaitlis šodien ir 4. Krāsa — dzeltens.

PIEKTDIEN, 14. MARTĀ

Neptuna iespaidā šodien dienas gaismā nāks ilgi slepenībā turētas lietas. Meliem šodien būs pavisam īsas kājas. Mēģiniet nokārtot lietas, kas šādu vai tādu iemeslu dēļ palikušas pusdarītas. Pēcpusdienas stundas ir labvēlīgas draudzībai un mīlestībai... Vakarā varat negaidīti atrasties jautrā sabiedrībā. Mazas dēkas jums liks ilgi atcerēties šo dienu.

Laimīgais skaitlis šodienai ir 1. Krāsa — sarkana.

Jūsu Ērika Jēkabsone.

KAS IR MASKOTIE AKORDEONISTI?

To neizdevās noskaidrot karnevālā St. Katarīnēs, kad viņi viesus iepriecināja ar labi sagatavotiem priekšnesumiem. Taču, karnevālu sezonai beidzoties, arī šis noslēpums tiks atklāts. Š. g. 15. martā, plkst. 19,00, kad Mednieku un makšķernieku kluba sarīkojumā Sv. Katarīnēs slovaku zālē (Page un Welland ielu krustojumā) pirmoreiz spēlēs jaundibinātais latviešu deju orķestris „Latinairs", viņu vidū būs šis divas latviešu sabiedrībā jau labi pazīstamās personas, — šoreiz gan bez maskām.